

Сирия, медийно
бойно поле

Ако бруталността на режима в Сирия е безспорна, то начинът, по който някои медии възприемат комуникетата на опозиционните групировки и прикриват игрите на големите сили, изглежда по-скоро като пропаганда, отколкото като предоставяне на информация.

Стр. 13

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

ДУМА®

1 лв.

ЧЕТВЪРТЪК 6 СЕПТЕМВРИ 2012
ГОДИНА 22 БРОЙ 208 (6312)

www.duma.bg

Нагпревара

„Миген и рибен фест“
става международен

Стр. 28

Виц на гения

Според Мирослав Найгенов
храните поевтиняват

Стр. 6

Крах

ЦСКА прег фалит, може
да остане и без лиценз

Стр. 31

Няколко
ДУМИДеси
ВЕЛЧЕВАОчила на
на ГЕРБ

Темата за паркирането в София успешно се нареди сред големите провали на ГЕРБ в управлението на града наред с бокалците и улицните кучета. Мнозинството за пореден път доказа, че дори да няма проблеми в някоя сфера в столицата, те лесно и бързо могат да се създадат. След месеци предупреждения от страна на опозицията, че новите правила за паркиране са неуспешни и негодни, само за няколко дни от прилагането им стана окончателно ясно, че доволни са само авторите им. От ГЕРБ обаче гледат на живота през особени очила. В настъпил хаос те виждат ред, в предупрежденията - политически провокации, в протестите - изкуствено създавано напрежение. Затова и няма да чуят исканията нито на политическите си опоненти, нито на гражданите. Отказът за одит на едно от най-големите и важни за общинската икономика дружества, което ще прибира новите спорни такси за паркиране - Центърът за градска мобилност, също не е изненадващо. Депутатите вчера се позачудиха кому е нужно да се види издълбоко какво се крие зад общинското дружество, реализирало най-голяма печалба за 2011 г. Те не виждат логика столчани да научат какво става с милионите смс-и, които изпращат, за да паркират в центъра на града си? Народните избраници направо са изненадани защо от БСП за осми път искат да разберат къде изтичат парите на софиянци. Само дано не останат неприятно учудени, когато столчани отново започнат да настояват за оставки на високо общинско ниво. Кучетата и сметта не успяха, но може би паркингите ще ги донесат.

Следващият брой на в. ДУМА ще излезе на 10 септември (понеделник)

Еврокомисар ни размаха
пръст заради СкопиеБългарската общност в Македония алармира ЕП за
системния тормоз над хората с българско самосъзнание

На среща в Брюксел с македонския президент Георге Иванов еврокомисарят по разширяването Щефан Фюле обвини България, че е избрала грешен момент да имитира гръцката политика към Република Македония. Това съобщи вчера скопският вестник „Утрински глас“.

Според изданието посланията на Иванов, че няма да приеме доклад на Европейската коми-

сия, който не съдържа думата „македонски“, са безпредметни, тъй като Фюле вече е употребил изрази като македонски граждани, македонска държава, македонци. В тази връзка вестникът задава въпроса: „Дали българското псевдоотричане на думата „македонски“ преля чашата, не е ясно, но Брюксел реши да бъде категоричен, след като се намножиха кандидатите за бло-

киране на Македония, включително и някои в нашата страна“.

Наред с България Фюле е отправил и критики към самата Македония - „да се съсредоточи върху същността“, както и към Гърция - „че нямат разбиране на въпросите, свързани с идентичността“, допълва изданието.

Еврокомисарят Фюле продължава критиката си към България със странно формули-

ран призив: „България е една от страните, която стана член на ЕС при последното разширяване и чиито граждани чувстват предимствата от присъединяването. Нямам причина да съм съмнявам, че българските власти биха искали да блокират разширяването и да възпрепятстват македонските граждани да получат същите привилегии“.

Стр. 9

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Паметникът на Цар Освободител в центъра на София бе демонтиран за реставрация вчера. Очаква се почистването и поправките му да приключат до 3 март 2013 г. по случай националния празник на страната

Стр. 3

СЪЕДИНЕНИЕТО В СЕКРЕТНИТЕ
АРХИВИ НА РУСКАТА ИМПЕРИЯ

Стр. 24

ISSN 0861-1342

9 1770861 134015

България

www.duma.bg

ГЕРБ не чу исканията на столичани за паркирането

Отхвърлиха предложението на БСП за отмяна на промените в спорната наредба за синята зона

Деси ВЕЛЕВА

Възмутени и обидени от отношението на общинските съветници, представители на граждански организации напуснаха вчера заседанието на комисията по транспорт към Столичния общински съвет. На него бяха обсъдени предложения на изменение на спорната Наредба за паркиране в София, внесени от общинари от ГЕРБ, БСП и няколко неправителствени сдружения.

Вместо да обсъдят многобройните ни предложения за промени във вече изменената наредба за паркирането, управляващите в общината се подиграха с нас, възмутиха се пред-

ставители на сдружението ДНЕС, на фейсгрупата, създадена срещу новите правила и от други организации. Те обявиха, че са очаквали конструктивен диалог, а са останали нечути.

Час и половина транспортната комисия обсъжда дали да бъде спряна новоизменената наредба, която влезе в сила едва преди дни. От БСП настояха, преди да се обсъждат каквито и да е поредни промени, да се върнат старите правила за паркиране, за да не се получи ново объркване. Червените общинари поискаха работна група да обсъди идеите на гражданите и до 3 месеца да излезе с нови правила, които да са в полза на столичани. Още през март предупредихме,

че ще има хаос, нужно е политическо единство, заяви Георги Свиленски от групата на БСП. Той отново напомни, че шефът на комисията Радослав Тошев трябва да поеме отговорност за неуредиците и да подаде оставка.

На всички критики от ГЕРБ отговориха, че все пак има и доволни граждани, а движението в центъра е станало по-свободно. Самият Тошев обяви, че се създава изкуствено напрежение, а всъщност няма проблеми с прилагането на промените. Столичани обаче напомниха, че преди 3 години самата Йорданка Фандъкова е обещала в центъра да няма платено паркиране, а общината ще построи общински паркинги за всички. Да не мисли-

И ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ СЕ ОПЛАКАХА ОТ НОВИТЕ ПРАВИЛА

Хора с увреждания се оплакаха от въвеждането на новите правила за паркиране. Оказа се, че за да оставят колата си за 4 часа в синя или зелена зона, те трябва задължително да се свържат със служител на Центъра за градска мобилност. За хората обаче е много трудно да обикалят улиците, за да издирват въпросните служители. От ЦГМ пък заявиха, че изискването на практика не се прилага.

те, че ще ви ги дадем безплатно, ехидно отговори Радослав Тошев.

С думите "Направихте ни на маймуни", "Около тази маса седят търговци, които ни съсипват живота", "Безсмислено е да говорим" гражданите напуснаха заседанието. Певицата Силвия Кацарова, която подкрепя кампанията срещу паркирането, заяви иронично, че бърза да си премести колата, тъй като изтичат позволените два часа.

В крайна сметка от ГЕРБ прие само собствените си предложения, които позволяват и наематели в центъра да ползват винетки за паркиране, облекчено издаване на винетките и безплатно използване на буферните паркинги на метротро при представяне на абонаментна карта за градския транспорт. Очаква се на 13 септември да бъдат обсъдени и предложенията на гражданите и БСП.

Депутатите ще нагзирават и ДКЕВР

Юлия КУЛИНСКА

Правим "съзерцателна" структура, която само ще наблюдава и няма нищо да решава. Това заяви Петър Димитров от БСП в парламента вчера по повод решението на мнозинството от ГЕРБ да бъде създадена комисия, която да наблюдава дейността на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране.

"Кажете ми къде в Конституцията парламентът има задължения и правомощия да наблюдава. Има много неща, които в България е добре да се наблюдават. Дайте да направим такава комисия за Националната художествена галерия, да направим една за операта, за КРС, за СЕМ, за всичко, което може да се съзерцава, да направим парламентарни комисии и да кажем, че сме "Народно събрание за съзерцание". Това е абсурдно, това е унижение", възмути се бившият министър на икономиката и енергетиката. Той призова управляващите, ако наистина искат парламентарен контрол върху работата на енергийния регулатор, да променят закона и парламентът да избира членовете му.

"Със създаването на комисията ГЕРБ иска да пренасочи калта в енергетиката, която е много, и то основателно много, от изпълнителната власт, където й е мястото, към Народното събрание. Не стига, че уж независимият регулаторен орган е изцяло зависим от изпълнителната власт, а сега му слагаме още една комисия, която да го наблюдава. Нали разбирате, че това не е сериозно", възмути се Димитров. Въпреки възраженията на опозицията парламентът създаде комисията, която беше поискана от Бойко Борисов след критиките към работата на енергийния регулатор при последния скок на цената на тока с 13% през юли. Тя ще работи на паритетен принцип. В нея ще влизат по един представител от всяка ПГ в НС и един независим депутат.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

На централния хасковски площад "Свобода" Младежният център представи изнесена детска работилница вчера. Малчуганите имаха възможност да се запознаят с дейностите на отделните секции

Плащат по 400 лв. за нает на стаж безработен младеж

Размерът на възнаграждението за стаж на безработен младеж ще е 400 лв., обяви социалният министър Тотю Младенов. От 17 септември бюрата по труда ще приемат заявления от администрациите. Стойността на тази схема е 35 млн. лв. и броят на младите хора по нея се определя на над 8

хиляди души, продължителността е 6 месеца.

Работодатели и безработни до 29-годишна възраст могат да подават заявления в бюрата по труда по програма "Първа работа" от вчера. Младенов уточни, че стойността на програмата е 20 млн. лв. и подчерта, че тя включва стимули за работо-

дателите. Включените в програмата младежи ще получават ваучери за професионално обучение в зависимост от потребностите на работодателя.

За период от 6-12 месеца ще бъдат предоставени средства за изплащане на заплатите и осигуровките на наетите младежи, събщи

Младенов.

Очакванията са 700 души да бъдат включени в обучение, 1630 души да бъдат включени в курсове за придобиване на ключови умения. По всички схеми за младежка заетост до края на годината се очаква да бъдат наети 10 хиляди души до 29 години.

ТРИ ТЪЖНИ ГОДИНИ
без нашата майка и баба

ЕЛЕНА
ИЛИЕВА
МУШКАРОВА

Поклонението ще се състои на 08.09.2012 г. (събота) от 11 часа на Старите гробища - Благоевград.

От опечалените

Найденев: За фейсбук и туйтър са платени едва 18 000 лв.

За кампаниите във фейсбук и туйтър са платени едва 18 000 лв., обяви земеделският министър Мирослав Найденев вчера. ДУМА припомня, че преди месец стана ясно, че фирма на бившите пиарки на Агенцията по храните Кристина Спасова и Лора Димитрова

е сключила договор за представяне в двете социални мрежи на Програмата за развитие на селските райони срещу 50 000 лв.

Евродепутатът от БСП Илияна Йотова определи това като политически скандал и събщи, че е подала сигнал до службата за борба с измамите ОЛАФ. Най-

денев призна, че в момента тече разследване срещу Спасова и Димитрова. Бъдете сигурни, че след неговия край истината ще излезе наяве, увери министърът. Той определи обвиненията за финансово облагодетелстване на бившите му служители като политическа атака и призова

БСП да изчисти първо собствения си имидж пред ОЛАФ. Това е по-ръчка, с която не се занимава министърът, не е на мое разпореждане, оправда се Найденев и пак смени темата с повтаряне, че правителството усвоявало много повече евросредства от предшествениците си.

Девизът на ГЕРБ вече е:
„Говори си, не ми пречиш“

Депутатът от левицата Петър Курумбашев
изяснява политическите реалности

БСП:

Властта сложи чадър върху галаверите в София

За осми път се прикриват кражбите в Столична община, заявиха от левицата

Юлия КУЛИНСКА

ГЕРБ слагат чадър върху галаверите в Столичната община и искат да прикрият кражбите в Центъра за градска мобилност, заяви депутатът от Коалиция за България Михаил Миков вчера. Коментарът му бе по повод отхвърлянето за осми път на искането на левицата за провеждане на одит от Сметната палата в търговското дружество. Във фирмата работят над 1000 души, които получават средно по 900 лв., и която ще инкасира скандалното увеличение на цените за паркиране в центъра на София, поясни пред журналисти Миков.

“Ясно е, че парите се крадат. Досега в дружеството се събираха около 30 000 000 лв. От тях се харчеха 25 000 000. Таксите скачат от 1 лев на 2 лева, а за какво се харчат събраните средства се пази в пълна тайна. Това показва простата сметка, която се вижда от балансите на дружество”, обяви Миков от парламентарната трибуна по време на дебатите. Затова ви е страх Сметната палата да направи проверка, защото оттам изтичат милиони, които ей така се събират от столичани и гостите на София, обръна се към мнозинството депутатът. “Очевидно галаверата във фирмата е свързана с миналото на ГЕРБ. Тя тръгна от общината с периода на пребиваване в нея на сегашния премиер”, подчерта Миков.

Центърът за градска мобилност винаги

Щом управляващите безмълвно
отказаха Сметната палата
да извърши одит на Центъра за
градска мобилност, значи има нещо
гнило, убедени са депутатите
от Коалиция за България

е бил касичка на управляващите, допълни Петър Курумбашев. “Станете и обяснете защо искате цената на Синята зона да бъде

вдигната на 2 лв. Има столици в ЕС, където таксуването е на минута. Кажете къде отиват парите от новооткритите паркинги на

спирките на метрото”, призова мнозинството той. Според Курумбашев местата за паркиране трябва да бъдат безплатни. Може ли да направиш метро за 400 000 000 лв. и да не направиш пътечка с пет стълби, защото в жк “Дружба” няма как да се стигне до метрото”, попита риторично народният представител.

Когато фирмата се казваше “Паркинги и гаражи”, парите от нея отиваха за управляващата партия СДС, а в последните 7 години субсидира ГЕРБ, изтъкна Курумбашев. По думите му нито една корупционна практика в Столичната община не е прекратена и до днес. “Кажете какво правите за хората в центъра. Кой успя да изчисли цена от 150 лв. за паркиране на първа кола и 450 лв. за втора. Ако вие отказвате Сметната палата да направи ревизия, значи има нещо скрито-покрито”, опита се да провокира депутатите от ГЕРБ Курумбашев. Нито един от тях обаче не пожела да вземе думата в пленарната зала.

Тези средства по идея и програма трябва да бъдат инвестирани в изграждане на достъпни подземни паркоместа в столицата, а това не е направено, коментира пред журналисти Георги Терзийски. Той отбеляза, че с увеличението на таксите и глобите приходите в Центъра за градска мобилност ще нараснат, но проблемът с паркирането изобщо не е решен, не е изпльнена и програмата, за която тези пари се събират.

МНОЗИНСТВОТО НЕ ПРИЕ НУЛЕВАТА СТАВКА ЗА ДДС ВЪРХУ ЛЕКАРСТВА

Юлияна ВУТОВА

Парламентът отхвърли с гласовете на ГЕРБ промените в Закона за ДДС, с които депутатите от “Атака” предлагаха въвеждане на нулева ставка върху хляба, учебниците, лекарствата, бензина и дизеловото гориво. С въвеждането й ще се стимулира транспортът, а поевтиняването на лекарствата ще даде възможност на болничните заведения и НЗОК да получат повече ста-

билност, смятат от партията.

ГЕРБ за пореден път води антибългарска политика и прилага колониално управление, заяви Волан Сидеров пред журналисти след гласуването. Намалването на ставките ще облекчи живота на милиони българи, но за управляващите е по-важно да провеждат политика в угода на чужди монополисти, подчерта той.

От “Атака” определят ДДС като подъл данък, който това-ри крайния потребител и кой-

то може да бъде преосмислен. “ДДС е най-бързият начин да се пълни хазната, но, както е тръгнало, у нас скоро няма кой да внася пари на Дянков. Възрастните са на път да измрат от мизерия и болести, а младите ще избягат от страната”, коментира Сидеров. Атакистите се закачиха, че ще продължат да настояват за нулеви ставки за определени стоки, както и за преосмисляне на данъка в бъдещо управление.

ПРОМЕНИХА СЪСТАВА НА ПРАВНАТА КОМИСИЯ ЗАРАДИ ЧЛЕН-КАНДИДАТ ЗА ВСС

Юлия ИВАНОВА

Народните представители промениха вчера състава на правната комисия заради предстоящия избор на членове на Висшия съдебен съвет. От 94 депутати в пленарната зала 87 гласуваха “за”, един бе против, а 6 се въздържаха. Депутатите освободиха от състава на комисията Юлиана Колева, а на нейно място бяха избрани Ралица Ангелова и Кирил Калфин. Процедурата се прави дни преди изслушването на кандидатите за нов ВСС на 11 септември.

Промяната бе предшествана от остри процедурни реплики между Мая Манолова и Цеца Цачева. Председателят на НС обясни, че Колева се оттеглила от комисията, за да влезе в процедура по кандидатурата си за член на ВСС. “Решаващият орган, който ще избере членовете на ВСС, е Народното събрание, а не правната комисия. С прекалените пиар ходове се подготвя театър при гласуването на новия състав. Трябва да се избере най-добрият професионалист, а ние през цялото време обръщаме внимание на декорите на представлението”, репликира Манолова.

Демонтираха паметника на Цар Освободител в София

Паметникът на Цар Освободител в центъра на София бе демонтиран за реставрация вчера. Очаква се почистването и поправките му да приключат до края на годината и столицата да посрещне 3 март 2013 г., когато честваме 135-годишнината от Освобождението на България от турско робство, с паметник на Цар Освободител, както е изглеждал преди 105 години. По предварителни изчисления на строителната камара реставрацията на монумента струва 1 100 000 лева. Парите се дават от руска неправителствена организация, чиято цел е да се запази историческото наследство. Оттам са се ангажирали, че ще осигурят финансиране за всички допълнителни дейности, които се откриват при реставрацията. Паметникът на Царя освободител е един от най-внушителните паметници в София, дело на италианския скулптор Арналдо Дзоки. Издигнат е в чест на Освобождението на България през 1878 г. в израз на признателността на българския народ към руския народ в лицето на руския император Александър II и като символ на българската свобода. Официалното откриване на монумента е през 1907 г.

ГЕРБ отхвърли с „въздържание“ лустрационен закон

Пореден опит за прокаране на лустрационен закон, който да забрани назначенията на бивши ДС сътрудници в държавната администрация, мълчаливо и единодушно бе отхвърлен от управляващото мнозинство от ГЕРБ вчера. Текстове, внесени от Лъчезар Тошев от Синята коалиция, предвиждаха временно 10-годишно ограничение за кадри на ДС да заемат ръководни постове в редица държавни институции и дружества, сред които МВР, Висшия съдебен съвет, военното министерство, Българската народна банка, Разузнаването и службите за сигурност, Националната електрическа компания и Българския енергиен холдинг. Обсъждане на предложението на практика нямаше, вносителите посочиха единствено, че подобни ограничения са въведени в доста от посткомунистическите държави. В гласуването участваха само 97 от 240-те народни представители, 67 бяха “въздържали се”, “против” - 18, а “за” - само 12.

Вежди Рашидов призна:

Който се подмазва на Борисов, забогатява

Премиерът предупреди журналисти да не го ядосват, защото така пишело в хороскопа му

Признание, че подмазвачите покрай премиера Бойко Борисов си уреждат живота, направи вчера културният министър Вежди Рашидов. "Премиерът е мой началник, аз съм длъжен да му се подчиня, тъй че нямам никакви поводи да му се подмазвам. Аз трябва просто да му казвам: "Да, слушам!", ако мога да върша работа, и за това съм се цанил, той е мой работодател, въпреки че някои хора си уредиха живота, докато му се подмазваха". Това буквално заяви Рашидов преди откриването на сезона и обновената сграда на Държавния сатиричен театър "Алеко Константинов". Министърът отказа да назове имената на хората, които са забогатели покрай подмазването си на Борисов.

Докато откриваха театралния сезон, Рашидов не пропусна да благодари на премиера за това, което правел за българската култура. Министърът се похвали, че управляващите се опитали да направят промяна, но той бил готов да върне нещата с реформата, ако хората не са щастливи. "Реформа не се прави, за да са нещастни хората,

Снимка БГНЕС

Премиерът замислен в думите на Рашидов или обмислящ още хороскопа си за деня

реформа се прави, за да са щастливи хората. Ако не са, няма проблем да се върнем към равните заплати, студентите зали", великодушен бе Ра-

шидов. Освен Борисов благодарности получи и Симеон Дянков, който отпуснал на Рашидов 1,3 млн. лв., за да може театрите да имат

завършен вид. "То е обидно всичко да са едни мръсни столове, които не са за зрителите. Нали, аз не бих отишъл на театър мръсен!",

анализира Рашидов. Той изтъкна, че това, което управляващите са направили, не е малко, и се размечта, че щели всичко да свършат, ако културното ведомство е имало бюджета на предишните правителства, които били с 60 млн. повече.

Рашидов представи официално новия директор на Сатиричния театър Калин Сърменов и благодари на досегашния Иван Попиорданов.

Премиерът също се качи на сцената, но притеснен от големите имена на сатирата, които седяха в залата, слезе бързо. "Мисля, че сме направили по-редното добро нещо за българския театър. Наред с метрото, с инфраструктурата и всичко, което правим за града, много радостното е, че българските филми вече имат огромни почитатели и зрители, театрите ни са пълни, в археологията сложихме много пари, което дава самочувствие на хората и на нацията, ще подпомогне и туризмът в следващите години", размечта се Борисов.

Премиерът отказа да отговаря на въпроси за заплатите на полиция и военни. Още в началото на посещенията си Борисов предупреди, че в хороскопа му пишело да избягва остри сблъсъци. Дори предупреди: "Само внимавайте - да не ме ядоса някой".

Синдикалистите на Цветанов обвиниха колегите си за напрежението в МВР

Взадочен спор влязоха полицейските синдикати, след като вчера приближените до вътрешния министър Цветан Цветанов униформени обвиниха колегите си, че пораждат напрежение в редиците на МВР. "През последния месец сред служителите в МВР се наблюдават индикации за назряващо социално напрежение. Източник на това са отправени искания от страна на част от синдикалните организации в МВР и последващата реакция на членове на правителството и политичес-

кия кабинет в МВР", заявяват от новоизлюпения Синдикат на служителите в МВР (ССМВР).

Изявлението идва, след като традиционният синдикат на униформените влезе в спор с правителството на ГЕРБ в опит да осигури по-високи заплати и подобри условия за работещите в системата. В позицията си ССМВР атакува колегите си и заявява надежда "отправените искания и последващите действия на част от членовете на синдикалните организации в МВР да не са по-реден опит да се прикрият

вътрешносиндикални проблеми и борби за влияние или да са плод на извънсиндикалната ангажираност на някой от представителите на ръководствата на въпросните синдикати за провокиране на социално напрежение".

Новите синдикалисти все пак твърдят, че няма да участват в договарянето на нови социални придобивки и промени в политиката на доходите, ако това бъде обвързано или извършвано за сметка на съществуващи вече социални права и придобивки или редуциране в негативен план.

МС ДАДЕ ПАРИ ЗА ЗВЕНОТО ЗА ГРАЖДАНСКИ ЖАЛБИ СРЕЩУ СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Министерският съвет отпусна средства за граждански жалби срещу съдебната власт - 300 хил. лв. по бюджета на Висшия съдебен съвет и още 60 хил. лв. по бюджета на Министерството на правосъдието. С тези пари ще се обезпечи работата на специализираното звено към Инспектората към ВСС. В него граждани и юридически лица ще могат да подават своите заявления срещу актове, действия или бездействия на органите на съдебната власт, довели до нарушаване на правото им на разглеждане и решаване на делото в разумен срок.

След промените в Закона за съдебната власт, които влизат в сила от 1 октомври, граждани и юридически лица ще имат възможността да търсят обезщетение за това свое най-често нарушавано право в България. В момента в Европейския съд по правата на човека има над 700 подобни висящи дела. От правителството уточниха, че заявленията за обезщетения ще се подават до министъра на правосъдието чрез Инспектората на ВСС.

Намериха откривания радиоактивен уред

Намериха откривания радиоактивен уред в София цял и без повреди. Апаратът, който изчезна във вторник, има оловна защита и не е опасен. Въпреки това експерти поясниха, че ако уредът е бил разглобен за предаване за скрап, е щял да облъчи околните жестоко и да причини левкемия. Апаратът е закрит радиоактивен източник, използван за контрол. Той е собственост на фирма, наета от "Топлофикация" за подмяна на тръбите в кв. "Слатина". Уредът е изчезнал, след като работник на фирмата го е оставил за малко на обекта. По-късно вечерта бе получен сигнал за местонахождението на апарата. Оказа се, че клошар го е взел за метален отпадък. След като гама-дефектоскопът е бил върнат, са направени замервания, които не са установили радиоактивно облъчване.

TEL./FAX + 359 550 361 83
+ 359 899 981 817
WWW.DODO-BEACH.COM
INFO@DODO-BEACH.COM

България

www.duma.bg

С 224 лв. се увеличава разходът за дете при предучилищното образование

През предстоящата учебна година всеки ученик с портфолио

С 224 лв. ще бъде увеличен единният разход за дете при предучилищното образование. Това съобщи заместник-министърът на образованието Милена Дамянова вчера, която представи очакванията за предучилищното и училищното образование за учебната 2012-2013 г.

Сред най-важните нововведения е създаването на портфолио на всеки ученик, включващо текущите оценки, бележките за поведение и резултатите от лично поставените му задачи. Според Министерството на образованието това би спомогнало във формирането на характера на децата и би ги стимулирало да постигат по-

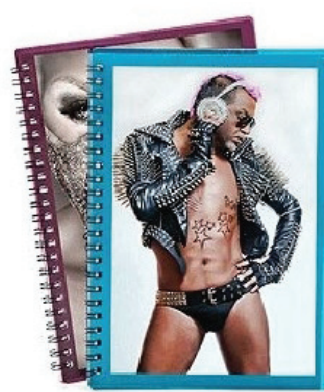
високи лични резултати.

Дамянова уточни, няма да се променя форматът на обучение на 5-годишните деца. За всички ще бъдат осигурени места за предучилищна подготовка, посочи заместник-министърът и изтъкна, че обхватът на 5-годишните деца се е увеличил с 20% за последната година в 66% от общините. Най-добри резултати са постигнати в Бургас, където 97% от 5-годишните деца са настанени в детски градини.

До края на есента предстои да бъдат обучени 120 инспектори и 2000 оценители на ученици. Ще бъдат направени промени във външното оценяване на четвъртокласниците, като ще има включена диктовка,

ПОП-ФOLK ТЕТРАДКИТЕ НЕ СЕ ПРИЕМАЛИ ДОБРЕ В КЛАС

Тетрадките с поп-фолк изпълнители на кориците, които вървят в комплект с дискове с творчеството им, не са добре приети в клас. Това заяви образователният министър Сергей Игнатов. Министерството не одобрявало визуалното оформление, но можело единствено да научи родителите на морал. Министерството ги следяло, но не печатало тетрадките и не ги одобрява, защото това не били учебници. До ръководствата на училищата обаче било изпратено писмо, в което се препоръчвало да се обясни на родителите, че училището е сериозна институция и тези певци, певици и текстове са място за развлечение на друго място. Игнатов добави, че в училище се препо-

дават основите на човешката цивилизация, в която "има неща, които са от над 50 години и имат стойност".

работа върху художествен текст и намаляване броя на въпросите по математика.

Дамянова поясни, че няма

да бъдат правени промени във формата на държавните зрелостни изпити. От министерството изготвяли рамкови учебни про-

грами за децата със специални нужди и помагала за учителите, улесняващи работата им с деца в затруднено положение.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Работници от фирма "Чистота" основно почистваха и окъпах Паметника на Съединението в Пловдив ден преди 127-та годишнина от Съединението на България. За къпането бяха използвани 50 литра шампоан с аромат на цвѐта

МЗ ПAK СЕ ПОХВАЛИ С „ПОЕВТИНЕЛИ“ ЛЕКАРСТВА

74 лекарства са с намалени цени след проверките в периода 14-28 август 2012 г., съобщават от МЗ. Това било постигнато, след като Комисията по цени и реимбурсиране е сравнила цените на тези лекарства с цените им в референтните страни. От ведомството припомнят, че служебните проверки на комисията са един от съществуващите механизми за намаляване цените на лекарствата. Пропуснато е, разбира се, да бъде споменато, че от началото на 2010 г. до средата на т.г. управляващите всячески се стремяха да блокират работата на комисията. В проти-

вен случай поскъпването от лекарствата от 2010 г. до тази пролет нямаше да се случи.

ДУМА припомня, че само за година (от 2010 до 2011 г.) с неколкостотин промени на състава на комисията и на нормативната уредба ГЕРБ допусна голям брой лекарства да поскъпнат неколкостотин, така че цените на много от тях въпреки сегашното "намаляване" са високи. Според запознати в момента фармацевтичните фирми атакуват в административния съд решения на комисията, така че все още купувачите не могат да усетят рекламираното

то намаление на цените. МЗ отчита поевтиняване на около 400 медикамента. Tevaquel (за неврологични заболявания) вече струва 52 лв. вместо досегашните 212 лв., за медикамент от групата на Atrialase (за онкохематологични заболявания) намалението за опаковка е с 232 лв. - от 4161 лв. на 3828 лв.. Значително е намалението в групата на Neogeston (за диализно лечение) - старата цена от 1233 лв. е намалена с 264 лв. на флакон и вече е 969 лв. При лекарство от групата на Clopidogrel medico uno (за кардиология) намалението е от 39 лв.

ШУМНО АРЕСТУВАНИЯТ ДЕПУТАТ ОТ ГЕРБ АВРАМОВ ПУСНАТ ТИХОМЪЛКОМ

Ексдепутатът от ГЕРБ Димитър Аврамов излезе тайно на свобода, като заплати гаранция от 15 000 лв. Софийският градски съд проведе тайно заседание в петък, без да уведоми медиите, и е решил да го освободи, след като той престоя в ареста месец и половина. Бившият гербаджия бе обвинен за взимане на подкуп от 50 000 лв. и търговия с влияние. Наблюдаващият прокурор Румяна Арнаудова заяви вчера, че прокуратурата няма намерение да протестира решението на СГС, защото са съгласни с изводите, че вече няма опасност бившият народен представител да се укрие или повлияе на свидетелите. Аврамов не е бил разпитан, тъй като не е искал да говори.

На 20 юли Софийският градски съд реши, че Аврамов трябва да остане в ареста, защото има опасност да извърши ново престъпление, а деянието, в което е обвинен, е с висока обществена опасност. Това решение бе потвърдено от Софийския апелативен съд на 26 юли. Преди това Аврамов напусна Народното събрание, след като бе "помолен" за това от ГЕРБ.

Обвиненията срещу бившия депутат се основават главно върху показанията на земеделеца от Кнежа Светослав Илчовски. Той намеси в корупционния скандал и зам.-председателя на ПГ на ГЕРБ Искра Фидосова. В началото на юли Илчовски е подал сигнал за изнудване срещу Аврамов, който му е поискал 100 000 лв. и 3000 декара от нивите му, за да разреши проблема с арендата на земята край село Стубел, община Монтана. Илчовски говори и за стройна схема за изнудване от страна на ГЕРБ. Пред медиите той обясни, че докато е бил изнудван от Аврамов, получил безплатен съвет - за да си решава по-големите проблеми, да ходи в Сърбия и да дава по-тъпости суми на Фидосова, чийто съпруг е сърбин. Високопоставената гербаджийка отрече да е намесена в схемата с изнудване и изземане на бизнес. И до ден днешен тя дори не е разпитана като свидетел.

МЛАДИ УЧЕНИ ИСКАТ ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА НАУКАТА

Светла ВАСИЛЕВА

Д а се създаде оперативна програма "Наука" предложиха от сдружението на младите учени "Когито" вчера. През изминалия програмен период 2007-2013 г. България е единствената държава в Европейския съюз, която няма програма за развитие на науката, посочи Христо Колев. По думите му ОП "Наука" е необходимост, а не лукс. Младите учени са оформили в проекта си около 6 приоритетни оси и са набелязали 32 мерки, като са се постарали да обвържат науката с образованието, развойна-

та дейност и с иновациите. Проектът им търси балансиран начин да помогне за създаването на кадри и усилването на институциите в науката, като се грижи за екипиране на силни лаборатории и за въвеждане на децата и студентите в научни дейности, както и за насърчаване на сътрудничеството между университети, институти, бизнес и държава. Заявката за средства от еврофондовете е за близо 3 милиарда евро за целия програмен период. Идната седмица предстои връчването ѝ на министър Томислав Дончев и изпращане копие до еврокомисаря по наука.

ТРИ ВОЕННИ ИМОТА ЩЕ БЪДАТ ОБЯВЕНИ ЗА ПРОДАЖБА

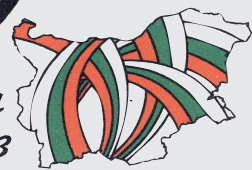
Правителството разреши да бъдат продадени три военни имота, които са с отпаднала необходимост за Министерството на отбраната и Българската армия.

Два имота се намират в Момчилград - поземлен с площ 173 991 кв. м, застроен с 12 сгради и с данъчна оценка 625 205,60 лв., и поземлен в местността Алан с площ 204 811 кв. м и 43 сгради и с данъчна оценка 2 689 352,80 лв.

Другият имот е на ул. "Георги Кочев" 4 в Плевен. Неговата площ е 21 818 кв. м. Застроен е с 9 сгради и 4 метални навеса. Данъчната оценка е 1 990 915,60 лв. Имотите ще бъдат продадени на търг по реда на Закона за държавната собственост. Първоначалната цена ще бъде определена, като данъчните оценки се завишат с 10 на сто.

70 години

Отечествен фронт - съюз

Вестник ДУМА и Националният съвет на Отечествения съюз се обръщат към дейците и ветераните на Отечествения фронт/Отечествения съюз, които имат спомени, документи, снимки за някогашната и днешната дейност на организацията да ги изпратят в редакцията. Вестникът е готов да публикува най-интересните снимки и кратки материали от различни периоди в 70 годишната история на Отечествения съюз - от антифашистката борба, от Отечественофронтовските правителства, за дейността на Отечествения фронт като масова обществена организация с различни граждански инициативи в селищата и кварталите, с патриотичните начинания за съхраняване на националните традиции, за подобряване на бита и културата на хората.

Очакваме вашите писма. Една част от тях ще публикуваме в „Искам думата“, другите ще влязат в архива, който ще се използва и за написването на нова двутомна история на Отечествения съюз.

Икономика

www.duma.bg

Вече не сме последни в ЕС по конкурентоспособност

България подобрява значително позициите си за конкурентоспособност, като се придвижва от 74-то до 62-ро място в годишната класация за конкурентоспособност на Световния икономически форум (WEF), която обхваща 144 страни.

България вече не е на последно място по конкурентоспособност сред страните от ЕС - през тази година тя изпреварва Словакия, която е на 71-во място и е много преди Румъния, която е 78-ма. Гърция е на 96-а позиция. България е само на две позиции след Унгария. Най-доброто предишно класиране на България е било през 2010 г., когато тя заема 71-во място сред 139 държави.

От общо 12 индикатора, по които докладът определя конкурентоспособността, България се представя най-добре по макроикономическата стабилност. В тази сфера страната прави сериозен скок като се изкачва от 46-о до 31-во място и оценка 5.42 по седемстепенната скала. Това е свързано с добрите показатели за управлението на държавния дълг; ниския бюджетен дефицит (-2.1%); нивото на националните спестявания (25% от БВП), сравнително ниската инфлация (3.4%) и др.

Сравнително добра е оценката и за ефективността на труда - 5.34, която поста-

Макар че сме се придвижили с 12 места напред, изоставаме по иновации и бизнес развитие, сочи класацията на Световния икономически форум

ва страната на 49-о място в света, а също и здравеопазването и задължителното образование -5.92 точки и 52-ро място.

По ефективност на институциите обаче България е извън стотицата (оценка 3.39 и 108-мо място). Съдебната ни система е класирана на 122-ро, бизнес регулациите ни поставят на 109-о място.

На по-задни места страната се класира по иновации и по бизнес развитие - 3.62 и 97-мо място; по ефективност на пазарите - 4.17 и 83-то място; на финансовия сектор - 3.97 и 80-о.

Негативни са резултатите за активността на бизнеса при закупуването на съвременни технологии, слабата роля на чуждите инвестиции за навлизане на модерни технологии в българската икономика.

Ангелия Дамянова от Центъра за икономическо развитие, който е партньор на икономическия форум у нас, обясни пред БНР слабостите на страната. "Трите И-та - институции, инфраструктура, иновации - ефективността, бързината и безпристраст-

По иновации и бизнес-развитие страната ни продължава да изостава

ността на съдебната система. Като безспорна бариера и безспорно затруднение се посочва корупцията. Също така и наличието на престъпност, което допълнително затруднява действията на българския бизнес. Бих казала - образование, обра-

зование, образование!"

Най-конкурентоспособна в световен мащаб остава икономиката на Швейцария, следвана от Сингапур. "Швейцария заслужи първото място заради иновациите, постиженията на училищната си система, увеличените разходи за изследвания и развойна дейност, солидното сътрудничество с университетския свят и частния сектор", се казва в прес-съобщението на форума.

Финландия е трета в общото класиране, измествайки от тази позиция Швеция, която вече е четвърта. Следват я Холандия (която миналата година е била седма) и Германия, която запазва шестото място. САЩ слизат от пето на седмо място, Великобритания се качва от десето на осмо. Хонконг и Япония са последните две в първата десетка на най-конкурентоспособните страни.

Франция излиза от групата на първите 20 страни, изпадайки на 21-во място.

България е включена в класацията за конкурентоспособност на Световния икономически форум през 1999 г.

30 дни срок за плащане при търговски сделки

Със законови промени, които бяха одобрени от Министерския съвет вчера, се ограничава забавянето на плащания по търговски сделки. С приетите мерки се противопоставя на наложилата се напоследък практика плащанията по търговски сделки между отделни предприятия или между предприятия и държавни органи да се извършват с голямо закъснение.

Правителството предлага промени в Търговския закон, с които се въвеждат изискванията на Директива 2011/7/ЕС относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки. Предлага се в закона да бъде въведен 30-дневен срок за извършване на плащането. Той ще тече от деня на получаване на фактурата или стоката/услугата, освен ако страните не са договорили друго.

За органите на държавната власт, дипломатическите и консулските ни представителства и публичноправните организации не се допуска договорената отсрочка на плащането да надхвърля 60 дни. По-строгите правила за тях са поради факта, че източниците им на приходи са по-сигурни, предвидими и непрекъснати.

Максимален двумесечен срок за извършване на плащанията по сделки се въвежда и за лечебните заведения.

НАТУРА-зоните попаднаха „погрешка“ в търговете с държавна земя

С признанието, че защитени зони по погрешка са попаднали в обхвата на търговете с държавни земи срещу компенсаторни бонове министърът на земеделието и храните Мирослав Найденов е обещал на природозащитниците пълна проверка на имотите. Това стана ясно от думите на Тома Белев от сдружение "Зелени Балкани" пред БНР вчера.

Скандалът избухна преди два дни, когато от организацията сигнализираха, че областната дирекция по земеделие във Видин е обявила за продажба 7800 дка в подножието на старопланинския връх Миджур.

сферния резерват "Чупрене" и до защитената местност Чупренски буки, поясни Тома Белев.

Той посочи, че е разговарял с министър Найденов, който го уверил, че "този търг във всеки случай няма за цел да раздържавява пасища от НАТУРА, които са ключови за тази европейска екологична мрежа". Найденов се е ангажирал лично да изключи от обхвата на търговете пасища, включени в екомрежата, в случай че природозащитниците му предоставят списък с такива имоти.

От земеделската дирекция във Видин вече са извадили от търга пасищата, което е в обхвата на защитена местност, каза Белев и допълни, че това още не се е случило с терените от НАТУРА. "Зелени Балкани" ще следи дали министър Найденов все пак ще изпълни обещанието си.

ПРОДАДОХА ОТ ТРЕТИ ОПИТ „ТЕХНОЕКСПОРТСТРОЙ“

Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол и "АТ Инженеринг 2000" подписаха договор за продажбата на 103 970 броя акции, представляващи 100% от капитала на "Техноекспортстрой" ЕАД, съобщиха от ведомството. Цената по договора е 51 млн. лв. и е заплатена в пълния размер от купувача. Според контракта купувачът се задължава за срок от 3 години от датата на придобиване на собствеността върху продаваните акции да запази основния предмет на дейност на дружеството и да не иницира или подкрепя, пряко или непряко, ликвидация или преобразуване на "Техноекспортстрой" по смисъла на Търговския закон.

При третия опит за продажба на държавното строително дружество остана само българската компания "АТ инженеринг 2000", чиито собственици са Илиан Терзиев и Георги Пенев, припомня Money.bg.

Първият опит за продажба беше през март чрез търг с начална цена от 68 млн. лв. След като заявите интерес кандидати се оттеглиха, бе обявено ново наддаване. То стартира с намалена до 60 млн. лв. цена, но се провали, след като не се появи нито един инвеститор.

След двата неуспешни опита за продажба на "Техноекспортстрой" през юли беше сменен принципалът на дружеството и то премина под ръководството на вицепремиера Симеон Дянков. Преди това беше под шапката на Министерството на регионалното развитие. Последва бърза смяна на ръководството на строителната компания. След уволнението на дългогодишния шеф на "Техноекспортстрой" Емил Коцев стана известно, че по сметките на строителната компанията има над 30 млн. лв., които ще останат за новия собственик.

Според Мирослав Найденов храните поевтиняват

Дълг е списъкът на храните, които поевтиняват. Така министър Мирослав Найденов, който говори на изнесените от Държавната комисия по стокови борси и тържища данни за сериозно поскъпване на хранителните продукти.

Според Найденов поевтиняват колбасите, каймата, пилешкото и други основни продукти.

"Тези, които са от социална-

та кошница, не са поскъпвали от два месеца насам, дори цените им са понижени", заяви Найденов пред bTV.

Вчера от Държавната комисия по стоковите борси и тържищата заявиха, че цените на едро на основни хранителните стоки са поскъпнали сериозно, като сред тях са брашно, олио, яйца и млечни изделия. Нетипично е поскъпването на зелен-

чуците, като например при домати то е двойно.

Колкото до тези хранителни продукти, които поскъпват, Найденов обясни, че "такава суша като тази година не е имало, убийствена е". "Цените в световен мащаб поскъпват, тази тенденция ще продължи следващите месеци, а и години. Няма как да избягаме от тази тенденция", обясни министърът.

БВП с лек ръст, заетостта намалява

Лек ръст на брутния вътрешен продукт (БВП) през второто тримесечие на годината отчете Националният статистически институт (НСИ) вчера. БВП възлиза на 19 млрд. лв. по текущи цени. Преизчислен в евро, БВП е съответно 9,7 млрд., като на човек от населението се падат 1330 евро.

Сезонно изгладените данни показват растеж от 0,5% на БВП през второто тримесечие на 2012 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната година и с 0,3% спрямо първото тримесечие на 2012 г. Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност през второто тримесечие на годината възлиза на 16,4 млрд. лв. по текущи цени.

По предварителни данни през второто тримесечие на 2012 г. БВП на един зает се увеличава с 3,8% в сравнение със същото тримесечие на предходната година. Заетите в икономиката са 3,39

милиона души. В сравнение с второто тримесечие на 2011 г. броят им е намалял с 2,8%, като са отработени с 2,7% по-малко човеко-часове.

Структурата на заетостта по икономически дейности през второто тримесечие на 2011 и 2012 г. показва увеличение на относителния дял на заетите в сектора на услугите. Равнището на производителността на труда е най-високо в индустриалния сектор, следва го секторът на услугите, а най-ниска е производителността в аграрния сектор.

„КОЗЛОДУЙ“ ВДИГА МОЩНОСТТА НА РЕАКТОРИТЕ ДО 104%

Плановите на АЕЦ "Козлодуй" за използване на усъвършенствани горивни касети, предназначени за реактори тип ВВЕР-1000, е обсъдил шефът на централата Валентин Николов с руските

партньори в Москва, съобщава пресцентърът на АЕЦ.

Коментирано е преминаването към работа на 5 и 6 блок с удължена горивна кампания, както и оптимизирани цикли на из-

ползване на ядреното гориво.

Обсъдени са били и основните етапи и дейности, свързани с прехода на реактори ВВЕР-1000 към работа на повишена топлинна мощност до 104%.

Практично земегелуе

www.duma.bg

ЗЪРНИ ПАЗАРИ

Цените на зърното остават високи

Ситуацията в страната през последните седмици на месец август на зърнените пазари е динамична и въпреки леките отклонения в търговията, цените остават високи. В по-голямата част на страните от Балканите реколтата е компрометирана и както е посочено в прогнозите, правени от световни организации и агенции, за Балканите към настоящия момент щетите се оценяват на над 1 млн. евро за земеделските производители. Повечето страни в региона имат своите оценки за загубите, но засега единствено България в лицето на МЗХ все още нито отчита никакъв проблем, нито оценява загуби. По оценки на МЗХ реколтата от пшеница е добра, но се очаква тази от царевича и слънчоглед да бъде с 30-40 на сто по-слаба, като ще се отчетат и напълно пропаднали площи. Според оценки на Интелект консулт тези загуби, калкулирани със загубите от напълно пропадналите площи от рапица (около 1 млн. дка), определят загуби за земеделието в порядъка на 160-180 млн. лева.

През последната седмица на месец август зърненият пазар в страната леко се успокои, като търговията може да се отчете като умерена. Жътвата на царевича и слънчогледа продължава в някои региони на страната, като първите напуснали количества нова реколта от двете култури са вече факт. Важно е да се отчете, че през последната седмица на месец август темповете на експорт при пшеницата отчетоха спад. Прогнозата е за по-умерен износ на пшеница през следващите седмици, като причината е засиленият интерес към новата реколта от царевича и слънчоглед.

За наблюдавания период изкупните цени на пшеницата с високи и ниски хлебопекарни качества и ечемика отбелязаха леко понижени. Цените на рапицата, царевича и слънчогледа от новата реколта се стабилизираха на нива от миналата седмица. Въпреки отчетаните сравнително високи изкупни цени, това едва ли ще компенсира намалението на добивите, а още повече че цените на торове, горива, семена отчита значителен ръст.

Прогнозите са, че с напредване на жътвата и очаквания експорт от слънчоглед и царевича, изкупните цени ще тръгнат нагоре.

Напусналите количества зърно и зърнени продукти от страната за седмицата 20-27 август е в размер на 90 952 тона, което е с 166 844 т по-малко от предходната седмица. По видове зърно и зърнени продукти са, както следва: 80 660 т пшеница, 5614 т ечемик, 636 т рапица, 1776 т царевича, 603 т черен маслодаен слънчоглед, 200 т ръж, 56 т шарен слънчоглед, 513 т кориандър, 345 т карго, 385 т ориз и 164 т брашно.

Към момента се отчита повишение на количеството зърно, напуснало страната при пшеницата с 47,5% спрямо същия период на миналата година, докато при рапицата и

ечемика отбелязваме спад, съответно с 89,3% и 3,9%.

СТАТИСТИКА

ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница реколта 2012 година за периода е 956 804 т (955 808 т за ЕС и 996 т за трети страни). За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза на 648 500 т, което е с 308 304 т повече за настоящата година, или ръст с 47,5%.

Общото количество брашно по оперативна информация от реколта 2012 година напуснало страната за периода е 3874 т. Към същия период на миналата година напусналото количество брашно е 2550 т, което е с 1324 т повече за настоящата реколтна година.

ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик

напуснало страната от реколта 2012 година за периода е 247 573 т (49 237 т за ЕС и 198 336 т за трети страни). Към същия период на миналата реколтна година напусналия ечемик е възлизал на 257 500 т, което е с 9927 т повече за реколтната 2011 година, или спад с 3,9%.

Потреблението на ечемик към момента възлиза на 53 хил. т за фураж и за производство на малц. За периода напусналите количества ечемик възлизат на 248 хил. т. Към 27.08.2012 г. наличните количества в страната от ечемик са в размер на 379 хил. т. До края

на реколтната 2012 г. необходимото количество ечемик за потребление на страната са 347 хил. т. Остатъчните количества ечемик, които могат да се търгуват извън страната до 30.06.2013 г., се оценяват на 32 хил. тона. За разлика от пшеницата, при ечемика не е нужен преходен остатък и тези количества са свободни за търгуване извън страната.

ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевича реколта 2012 г. напуснало страната за периода е 1776 т (1776 т. за ЕС и 0 тона за трети страни).

СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2012 г. напуснало страната за периода е 603 т (0 т за ЕС и 603 т за трети страни).

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Към 27.08.2012 г. ситуацията на пристанищата е, както следва:

На пристанище Варна се товарят 33 000 тона пшеница за Испания и 10 000 тона царевича за Испания.

На пристанище Бургас не се товари.

На пристанище Балчик се товарят 3300 т пшеница за Гърция.

На Дунавските пристанища ситуацията е следната: пристанище Лом - 3000 т пшеница; пристанище Свищов - 2000 т пшеница за ЕС; пристанище Козлодуй - 2500 т пшеница за ЕС; пристанище Оряхово - 1500 т пшеница за ЕС.

СЪСТОЯНИЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР

Средните цени на пшеницата с високи хлебопекарни качества за реколта 2012 година през изминалата седмица бележат леко понижени и са в рамките на 420 до 450 лв./т. Средната изкупна цена на пшеницата с високи хлебопекарни качества в страната за периода е на равнище от 427 лв./т без ДДС.

За същия период на предходната година средните цени на пшеницата с високи хлебопекарни качества са били в границите на 280-320 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 302 лв./т без ДДС.

При пшеницата с ниски хлебопекарни качества средните изкупни цени реколта 2012 година през наблюдавания период отчитат намаление и се движат в диапазона 410-430 лв./т без ДДС. Средната изкупна цена за страната е на равнище от 418 лв./т. без ДДС.

За сравнение през миналогодишната реколта, средните цени на пшеницата с ниски хлебопекарни качества бяха в рамките на 270-290 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 282 лв./т без ДДС.

Средните цени на пивоварния ечемик реколта 2012 година през изминалата седмица бележат леко понижени и са в границите от 400 до 440 лв./т без ДДС. Средната цена на пивоварния ечемик нова реколта в страната е на равнище от 420 лв./т без ДДС.

За същия период на предходната година средните цени на пивоварния ечемик са били в границите на 330-360 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 343 лв./т без ДДС.

Средните цени на фуражния ечемик реколта 2012 година през изтеклия период отчитат също леко намаление и се движат в рамките на 380-420 лв./т без ДДС. Средната цена на фуражния ечемик нова реколта в страната е с 4 лв./т. по-малко и е на ниво от 397 лв./т без ДДС.

За сравнение през миналогодишната реколта, средните цени на фуражния ечемик бяха в рамките на 300-330 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 323 лв./т без ДДС.

Средните цени на рапицата нова реколта се движат в рамките на 870-920 лв./т без ДДС. Средната цена за страната е с 1 лв./т повече спрямо миналата седмица и е на ниво от 905 лв./т без ДДС.

По същото време на предходната година, средните цени на рапицата, реколта 2011 година, са били в границите на 770-810 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 800 лв./т без ДДС.

При черния маслодаен слънчоглед нова реколта средните изкупни цени бележат леко покачване и се движат между 880-920 лв./т без ДДС, като прогнозите са цените да гравитират около 950-1000 лв./т без ДДС поради ниските средни добиви. На този етап средната цена за страната е

891 лв./т без ДДС., с 4 лв./т повече от края на миналата седмица.

По същото време на предходната година средната цена на слънчогледа за страната е била 726 лв./т без ДДС.

Средните цени на царевича-зърно нова реколта са в рамките на 450-500 лв./т без ДДС. Средната цена за страната на този етап се запазва от миналата седмица, а именно 476 лв./т без ДДС. Поради ниските средни добиви, прогнозите са следващите седмици изкупните цени да бъдат над 500 лв./т без ДДС.

По същото време на миналата година средната цена на царевича е била 436 лв./т без ДДС.

При брашната на едро средните цени на трите основни типа брашна през изминалата седмица отново отбелязаха покачване. Средните цени на брашната по типове са, както следва: на тип "500" е 766, при 758 лв./т. с ДДС през предходната седмица; на тип "700" е 729, при 719 лв./т. с ДДС и на тип "1150" е 704, при 703 лв./т. с ДДС. Средната цена на брашното на дребно е на ниво от 1,11 лв./кг. с ДДС и е без промяна от изминалата седмица.

За сравнение през същия период на миналата година средните цени по типове са с приблизително 100 лв./тон по-ниски и са, както следва: тип "500" - 675 лв./т с ДДС; тип "700" - 655 лв./т с ДДС и тип "1150" - 580 лв./т с ДДС, като тенденцията беше на намаление на средните цени.

Икономика

Да успееш без диплома

Пет от най-големите ръководители в световния бизнес са стигнали до върха без висше образование

Чудили ли сте се някога кои университети са завършили ръководителите на някои от най-успешните компании в света? Някои ръководители така и не са успели да завършат висшето си образование, други пък въобще не са и кандидатствали в университет. От компютри до круизи, тези главни изпълнителни директори, подбрани от CNBC, стигат до върха без университетска диплома и оборват идеята, че за да успееш, трябва да имаш диплома. Ето първите пет от тях, подредени според пазарната капитализация на компаниите им:

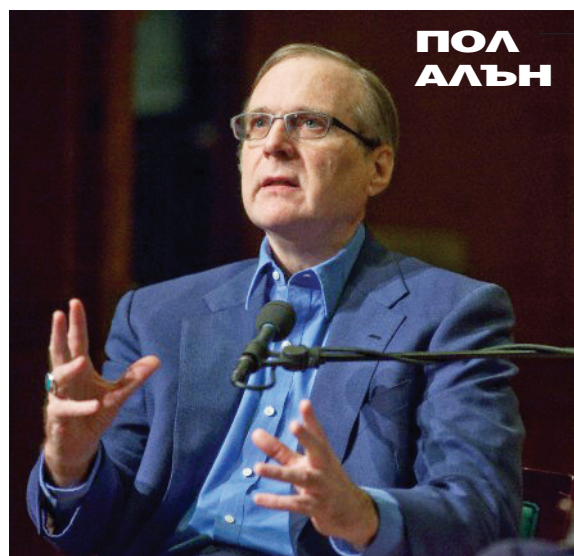
МАРК ЗАКЪРБЪРГ

МАЙКЪЛ ДЕЛ

Позиция: Основател/главен изпълнителен директор на Dell
Пазарна капитализация: 20.4 млрд. долара
Повечето 19-годишни биха похарчили 1000 долара за почивка или за нещо друго, но Майкъл Дел харчи неговите 1000 долара, за да основе Dell Inc. През 1992 г. той става най-младият главен изпълнителен директор, който попада в класацията Fortune 500 на сп. Fortune. Само за 8 години броят на служителите на компанията нараства до 100 000. Dell не е единствената компания, която Майкъл Дел създава. Той основава MSD Capital през 1998 г., а година по-късно и фондацията си Michael and Susan Dell Foundation.

Позиция: Основател/главен изпълнителен директор на Facebook
Пазарна стойност: 41.6 млрд. долара
Закърбърг показва интерес към компютрите още от малък. В училище създава програма за MP3 файлове и скоро получава оферти от AOL и Microsoft, които пренебрегва. След като завършва училище, Закърбърг е приет в Харвардския университет. Той обаче го напуска, преди да се дипломира, за да се концентрира върху социалната си мрежа.

ПОЛ АЛЪН

Позиция: Съосновател на Microsoft
Пазарна капитализация: 256 млрд. долара
Пол Алън, който основава Microsoft заедно с Бил Гейтс, е поредният шеф на голяма компания, който няма висше образование. Днес Алън има мултимиларден инвестиционен портфейл, в който влизат множество технологични и медийни компании. Алън е собственик на футболния отбор Сиатъл Сийхоукс и на баскетболния Портланд Трейл Блейзърс. Досега той е дарил за благотворителност над 1 млрд. долара.

БИЛ ГЕЙТС

Позиция: съосновател/председател на Microsoft
Пазарна капитализация: 256 млрд. долара
Марк Закърбърг и Дъстин Москович не са единствените с успешна компания, които са напуснали Харвардския университет, преди да го завършат. Бил Гейтс, основател на Microsoft, се записва в Харвард през 1973 г. В първата си година Гейтс създава езика за програмиране BASIC. Той напуска университета през втората си година, за да се концентрира върху компанията на име Microsoft, заедно с приятеля си от детинство Пол Алън.

СТИВ ДЖОБС

Позиция: Основател/главен изпълнителен директор на Apple
Пазарна капитализация: 627 млрд. долара
Когато е на 12 г., Стив Джобс намира в указателя номера на Бил Хюлет, съосновател на Hewlett Packard, и му се обаждат по телефона. Когато Хюлет вдига, Джобс казва: "Здравей, аз съм Стив Джобс. На 12 г. съм и искам да направя честотен брояч. Чудех се дали имате някакви свободни части, които бих могъл да използвам?". Хюлет дава части на Джобс и същото лято го наема да работи на поточната линия на компанията. През това време Джобс се сприятелява със Стивън Уозняк, който скоро ще напусне Калифорнийския университет в Бъркли. След училище Джобс се записва в колежа Рийд, но напуска, преди да е завършил. Той отново се свързва с Уозняк и двамата напускат работа, за да започнат работа по създаването на компютър в гаража на Джобс. В своята биография Джобс казва, че на 23 г. е имал над 1 млн. долара, на 24 е имал 10 млн. долара, на 25 - 100 млн. долара.

НАЙ-ВИСОКИТЕ ДОХОДИ В РАЗВЛЕКАТЕЛНИЯ БИЗНЕС

Преди дни списание "Форбс" представи тазгодишната си класация на знаменитостите с най-високи доходи в шоубизнеса. Ето кои са те:

Опра Уинфри сваля от екрана своето развлекателно токшоу, което се излъчваше в продължение на 25 години и беше най-гледаното предаване в американския ефир. Оглавяваната от нея империя обаче продължава да работи с пълна сила и я прави най-добре печелещата знаменитост според класацията. Продуцентската ѝ къща "Harpo productions" държи правата за токшоутата "Д-р Фил", "Рейчъл Рей" и "Шоуто на д-р Оз". Тя има и свое списание - "О", както и сателитна радиостанция. В момента се за-нимава най-вече с разработване и вдигане на рейтинга на кабелната си телевизия OWN. Миналата година Опра оглави класацията на списанието за жените с най-високи доходи в развлекателния бизнес. Освен това тя беше определена за единадесетата най-влиятелна жена на планетата. Според "Форбс" Уинфри е спечелила 165 млн. долара между май 2011 г. и май 2012 г.

Режисьорът и продуцентът Майкъл Бей е успял да заработи само 5 млн. долара по-малко от находчивата Опра. С това Бей си спечелва титлата на най-скъпоплатения режисьор за изминалата година. 3D филмът "Трансформърс 3: Тъмната страна на луната", който беше жестоко критикуван от филмовите експерти, но пък харесан от феновете, донесе 1,1 млн. долара приходи. Благодарение на стабилния си дял в приходите от филма, както и на продажбите на множество аксесоари и играчки, свързани с "Трансформърс", Бей може да се похвали със спечелени 160 млн. долара от май 2011 г. до май 2012 г.

Продуцентската къща на прочутия режисьор Стивън Спилбърг DreamWorks започна да навлиза в телевизионния бизнес, като през изминалата година пусна четири нови сериала, включително "Тера Нова" и "Смаш". Освен това Спилбърг режисира филмите "Приключенията на Тинтин" и "Боев кон", като и двата бяха номинирани за "Оскар". Доходите на Стивън Спилбърг се оценяват на 130 млн. долара и той е трети в класацията.

Телевизионният и кинопродуцент Джери Брукхаймър може да се похвали със спечелените 115 млн. долара от май миналата година до същия месец тази година. Продукцията му "Карибски пирати: В непознати води" донесе приходи от продажби в размер на 1 млрд. долара и четвърто място в списъка на най-печелившите знаменитости.

Най-изненадващата знаменитост в класацията на сп. "Форбс" е продуцентът и рапър Д-р Дре, който е спечелил 110 млн. долара за изминалата година до май.

Това става обаче не благодарение на нашумяло рап парче, а на компанията му за слушалки. Миналата година технологичният производител НТС плати 300 млн. долара, за да притежава мажоритарния дял от 51% в компанията за производство на слушалки Beats Electronics. Д-р Дре е съосновател на Beats и притежава една трета от създадената през 2006 г. фирма.

Актьорът, режисьор, продуцент и сценарист Тайлър Пери е спечелил според "Форбс" 105 млн. долара. Доходите му са най-вече заради телевизионните продукции "Хауз ъф Пейн", "Семейство Браун" и "За добро или лошо", които му носят шестото място в класацията.

Скандалният американски радио и телевизионен водещ Хауърд Сърн е седми и е спечелил от май 2011 г. до май 2012 г. 95 млн. долара. Наскоро той доби допълнителна популярност благодарение на участието си като съдия в предаването "Америка търси талант".

Има основание писателят Джеймс Патерсън да е спечелил 94 млн. долара през изминалата година - с всяка изминала година написаните от него книги се увеличават. През 2011 г. той е издал 14 заглавия, сред които книги както за възрастни, така и насочени към по-младата публика. В това си начинание той е подкрепен от редица съавтори, които му помагат да твори и да влезе на осма позиция сред десетте най-печеливши знаменитости.

Благодарение на големия успех на филмите "Междузвездни войни" Джордж Лукас печели повече пари при разходката си сутрин, отколкото други могат да видят през целия си живот. За миналата година до май той е спечелил допълнителни 90 млн. долара.

Британският музикален продуцент и телевизионен импресарио Саймън Коуел е десети в класацията с доход от 90 млн. долара. Той е създател на музикално реалити шоу "Екс Фактор".

Свят Македонски българи алармират ЕП заради тормоза

Министър Николай Младенов призова парламента да започне дебат за политиката ни към съседите

Председателят на Българския културен клуб Скопие (БККС) Лазар Младенов е изпратил протестно писмо до докладчика на Европейския парламент за напредъка на Македония Ричард Хаут. В писмото настоятелно призовава европейските лидери и международната общност да предприемат категорични мерки за прекратяване на средновековните репресивни практики срещу българите в Република Македония. Копие от писмото е изратено и до председателя на Европейската комисия Хосе Мануел Барозу и европейския комисар по разширяването Щефан Фюле, съобщиха агенциите.

В писмото на Младенов се изброяват най-фрапантните дискриминационни случаи от последните няколко години и се настоява ЕП да ги отбележи в следващата си резолюция за напредъка на Македония. БККС информира г-н Хаут за организирането на първото общо честване на Илинденско-Преображенското въстание в Смилево. Честването е посрещнато с бойкот или зловни коментари от македонските медии, а седмица след събитието председателят на БККС е посетен от началника на македонската служба за държавна сигурност и контраразузнаване за гр. Струмица (който заплашва Лазар Младенов и семейството му заради българската им етническа принадлежност и организирането на съвместната проява), последвано от скандално уволнение на съпругата на Младенов.

БККС дълбоко съжaliaва, че македонските власти не са приели сериозно препоръките на ЕП, изразени в неговата резолюция от 14 март тази година за напредъка на страната към членство в ЕС, чийто член 39 визира "предотвратяването на дискриминация, основана на етнически произход, включително срещу граждани, открито заявяващи своята българска идентичност и/или етнически произход".

"Намираме за напълно неприемливи всички тези случаи на систематичен

След срещата си с македонския президент Георге Иванов еврокомисарят по разширяването Щефан Фюле призова България да не имитира гръцката политика към Македония

тормоз и репресии срещу членове на БККС и македонски граждани с българска етническа принадлежност. Тъжно е, че страната ни продължава да бъде доминирана от постюгославска тоталитарна социално-политическа система, в която различните мнения се наказват с лишаване от свобода, уволнение от работа, публично анатемосване, физически и психически тормоз", се казва в заключение на писмото.

Междувременно българският външен министър Николай Младенов в личния си блог в текст под заглавие "България и Балканите", публикуван вчера, пише, че редица фактори "обуславят нуждата от изработване на трайни принципи на българската политика към региона, които да имат максимална подкрепа в българското общество и се базират на

ценностите, които споделяме. Смятам, че е важно в България да се проведе дебат и Народното събрание, с максимална степен на съгласие, да определи основните принципи на нашата политика към съседните страни. Те трябва да са резултат от задълбочен дебат и да са базирани на нашите ценности и интереси, за да бъдат трайни", подчертава министър Младенов.

Според него особено важна е ролята на България като важен фактор, съюзник и партньор в Югоизточна Европа за "съхранението, развитието и интеграцията на българските общности в съседните ни страни, създаването на повече икономически възможности за тези общности, както и опазването на българския език и култура, на историческата памет и традициите им".

Владимир Путин втвърди тона си към Мит Ромни

Руският президент Владимир Путин увери, че е готов да работи с всеки американски колега, въпреки "недопустимите" изказвания на републиканския кандидат Мит Ромни. "Ще можем", обяви Путин пред държавния канал "Русия днес", след като бе попитан дали ще може да си сътрудничи с Мит Ромни. "Който и да избере американският народ, ще работим с него. Но ще го правим точно толкова ефективно, колкото нашите партньори искат", подчерта руският президент. Припомняме, че преди броени дни мормонът Ромни разгневи руските дипломати с критичното си изказване относно политиката на президента Обама спрямо Русия и обеща да покаже на Москва повече мускули, ако бъде избран.

Словения е пред банкрут

Словенският министър-председател Янез Янша официално призна, че страната е изправена пред тотален банкрут. Досега властите в Любляна твърдяха, че правителството може да се справи само с всички проблеми. Но Янша заяви, че още през октомври Словения може да банкрутира, ако не успее да продаде държавните облигации, което ще се превърне в нова огромна заплаха за оцеляването на еврозоната. Признанието дойде само няколко часа, след като кредитните агенции свалиха рейтинга на Словения.

БВП през втората четвърт на годината спадна с 3.2 на сто.

В анализ на "Файненшъл таймс" се казва, че призивът за помощ от страна на Янез Янша се дължи на невъзможността да бъде постигнато споразумение в управляващата коалиция относно извършването на реформи. "През следващата година трябва да платим наведнъж 2 млрд. евро дълг и лихви. Това ще бъде невъзможно, ако тази есен не вземем необходимите мерки", каза словенският премиер пред "Ди Пресе".

Париж подготвя „прогресивни цени“ на тока

Франция ще се опита да намали потреблението на енергия, като въведе прогресивно заплащане за нея, обясни депутатът, подготвящ съответния проект в парламента. Схемата предвижда сметката да расте според потреблението, размера на домакинството и местоположението му.

Идеята се съдържаше и в предизборната програма на президента Франсоа Оланд. Смята се, че тя няма да се отрази на разходите на правителството и на ком-

паниите доставчици. Според депутата Франсоа Броте целта да се спести енергия ще се отрази добре както на планетата, така и на търговския баланс. Броте споменава, че въвеждането ѝ може да стане от есента на следващата година и подчертава, че промяната няма да засяга еволюцията на регулираните тарифи за газ и ток. Новият закон предвижда също забрана енергийните дружества да изключват през зимата тока за неплатени сметки.

Турция на практика е спряла преговорите с ЕС

"Признавам, че преговорите (с Турция) на практика се забавиха заради кипърския въпрос", обяви президентът на ЕС Херман ван Ромпой пред посланици в Брюксел. Преговорите между Евросъюза и мюсюлманската държава са в застой, откакто председателството на съюза е поверено на Кипър. Анкара не признава Кипър, който е член

на ЕС от 2004 г. и от юли насам, когато Никозия пое ротационното председателство, бойкотира всички срещи на високо равнище, организирани от островната държава. В отговор Ромпой призова ЕС и Турция да запазят "интензивни" контакти. Балканската страна води преговори за присъединяване към Евросъюза от 2005 г. насам.

www.duma.bg

кратки

Нетаняху отложи срещата за Иран

Срещата, която израелският президент трябваше да проведе със службите за сигурност на тема Иран, беше отложена, след като изтече информация в пресата от разговора между министрите и началниците на израелските разузнавателни агенции, който беше съсредоточен върху иранската ядрена програма. Повод е статията във вестник "Йедиот ахронот", който излезе със заглавие "Разногласия за Иран разделят службите за сигурност".

Втора сесия на парламента в КНДР

Северна Корея планира този месец втора сесия на парламента. Новината незабавно породила слухове, че в страната се подготвят нови реформи. Не се съобщават подробности, но сесии на парламента в КНДР обикновено се свикват, за да бъдат одобрени персонални промени и бюджета.

Връщат коригите по испанската телевизия

Испанската обществена телевизия ще започне отново излъчването на кориги, след като новото консервативно правителство отмени наложената преди 6 години забрана върху традиционните борби с бикове заради спадащата им популярност и икономическата криза. Излъчванията на живо бяха спрени през 2006 г.

Алжир с ново правителство

Алжирският президент Абделазиз Бутефлика назначи ново правителство, в което титулярите на ведомства като външното министерство и министерството на вътрешните работи остават същите. Промените са направени след консултация на президента с министър-председателя. В новото правителство влизат освен бившите министри и млади високопоставени държавни служители.

Гагаузия заплашва с излизане от Молдова

Президентът на Гагаузия Михаил Формузал заплаши молдовските власти с излизане на автономната област от състава на републиката. Причина станала зачестилите маршове на унионистите - привърженици на обединението на Молдова с Румъния. Автономният статут на Гагаузия е записан в конституцията на Молдова, а също и в Закона за особения правен статут на Гагаузия.

Активист на "Грийнпийс", облечен в костюм на бяла мечка, е арестуван след протест на екоактивистите пред централата на "Газпром" в Москва, Русия

Свят

www.duma.bg

Клинтън удари на камък в Пекин

Визитата на държавния секретар на САЩ не донесе очакваната от американската администрация сговорчивост на Китай по дискусията за Сирия

Разговорите между държавния секретар на САЩ Хилари Клинтън и китайските лидери не успяха да намалят различията по сирийската криза и как да бъдат решени китайските териториални спорове с някои държави в Южнокитайско море, предаде Асошиейтед прес.

Клинтън, която се срещна с президента Ху Цзинтао и с външния министър Ян Цзечъ, иска Китай да престане да подкрепя режима на сирийския президент Башар Асад и да прояви повече гъвкавост по териториалните спорове, за да се намали напрежението в богатото на петрол Южнокитайско море.

Но изявленията на Клинтън и на Ян показаха, че двете страни продължават да са на различно мнение и по двата въпроса, макар че бе заявено, че има воля заедно да продължават да работят за решаването им.

На пресконференция след срещата си с Клинтън китайският външен министър заяви, че Китай е за "политически преход" в Сирия, за да спре проливането на кръв в продължаващия вече година и половина бунт. Ян още веднъж обаче подчерта, че Пекин е против чужда военна намеса за уреждане на конфликта, предаде Ройтерс. Той не уточни обаче какво има предвид, когато говори за преход в Сирия. Русия също е декларира, че е

за политически преход в Сирия. Смятаме, че решението трябва да дойде от "народа на Сирия" и да отразява неговите желания. "То не бива да бъде налагано отвън", заяви Ян. Китайският министър подчерта, че по въпроса за Сирия Пекин "не е пристрастен нито към отделна личност, нито към някоя страна в конфликта".

Хилари Клинтън призна, че не е тайна, че САЩ са разочаровани от позициите на Китай и на Русия за Сирия, и подчерта, че най-добрият начин на действие продължава да е свързан с категорични действия от страна на Съвета за сигурност на ООН. САЩ ще продължат да работят с държави, които имат сходни позиции спрямо Сирия, за да планират какво ще се случи, когато един ден Асад напусне властта, каза Клинтън. "Ние сме убедени, че той ще си отиде", подчерта тя.

В Пекин Клинтън трябваше да се срещне и с вицепрезидента Си Цзинпин, който тази година ще застане начело на държавата, но срещата бе отменена, предаде Асошиейтед прес, позовавайки се на представител на Държавния департамент, пожелал да остане анонимен. Китайската страна е обяснила, че са възникнали неочаквани промени в програмата на Цзинпин. Без обяснения е била отменена и срещата му с премиера на Сингапур Ли Сян Лун, който е на посещение в Пекин.

За 3 часа членове на 17 фермерски организации в Индия блокираха влаковия транспорт в знак на протест срещу данъците, които им налага правителството, и липсата на обезщетения заради оскъднята реколта вследствие на сушата

И Унгария проплака за помощ

Унгарският премиер Виктор Орбан заяви, че очаква споразумението за спасителна финансова помощ с Международния валутен фонд и ЕС да бъде приключено през есента, предаде Асошиейтед прес. Той отбеляза, че макар все още да има

различия в някои области, които предстои да бъдат изгладени, преговорите напредват. По думите му все още не е обсъждана сумата на помощта, макар че се очаква споразумението да възлиза на 15 млрд. евро. Според Орбан очак-

ваното за днес съобщение от ЕЦБ, че ще изкупува облигации на затруднени страни, като Испания и Италия, ще бъде крачка от неуспешно управление на европейската криза към успешно управление от американски тип.

Оланг поиска „пилотна група“ за ромите

Предложението на еврокомисаря по правосъдието Вивиан Рединг за създаване на "пилотна група" от държави от ЕС за интегриране на ромското население бе одобрено от Франция. Към предложената група могат да се включат Франция, държави-членки, предприели успешни мерки, като Испания и Финландия, и такива със значително ромско население като Румъния, България и Унгария. Задачата на тези държави е заедно да изработят успешни стратегии за приспособяване на ромите към различни страни. Изглежда, че Франция прилага законите, основани на европейските правила в отношението към ромите, но Европейската комисия ще бъде бдителна, категорична е Вивиан Рединг.

Российская Газета

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Буржоазно-демократичната революция от август 1991 г. я наричат "Ден на руския флаг". Както писа Елцин: "Аз... веднъж мислено се хванах за този флаг... Той беше нещо реално, истинско. Значимо".

Така си и беше. Ураганът наду този флаг и издигна Елцин, който здраво се беше хванал за него, над Кремъл. Но има един детайл. В руския флаг, както е известно, има три цвята: червен, бял и син. А през август флагът фактически беше оранжев. Август 91-а беше първата "оранжева" революция в СССР.

Работата не е в това, че тя беше мирна, без кръв и мирис на барут. Много по-важно беше друго: "оранжевите" революции свалят съществуващата власт като повтарят: "Не сме дошли да нарушаваме законите, а да ги изпълняваме". Обикновено се казва, че властта е тази, която нарушава закона, фалшифицира изборите (президентски, парламентарни), а революционерите възстановяват законността, като свалят "нелегитимния" президент. През август 1991 г. стана друго: Кремъл организира "пуч", а демократите начело с Елцин възстановиха "законната власт". Спор няма, че в хода на "възстановяването" те взеха властта, а през декември разтрогнаха "съюзния договор" и вече формално "разпуснаха СССР". Беше ли това, на свой ред, пуч? Спорът е за думите... "Метежът не може да завърши с успех, успешният метеж се нарича по друг начин".

Във всеки случай "оранжевите" революции принципино се отличават от "червените" - те са така да се каже "законно-възстановителни преврати". Сега, когато се обсъждат шансовете за нова революция (мирна, мирна), си струва да се сравни ситуацията с август 1991 г.

Тогава към август централната власт започна да се

Оранжево лято

Леонид РАДЗИХОВСКИ, политолог

разпада. В нея цареше пълен вътрешен разноразнобой, чието проявление стана и ГКПЧ, а "президентът на разноразнобой" Горбачов не беше избран всенародно. Властта се изхитри сама да се прати в морален нокаут - като започна активно да "пренастройва" клона на инерцията/консерватизма на обществото, на който тя седеше. И "процесът тръгна" - това, което властта губеше, демократите го вземаха... Те вече имаха легитимен център на властта - Върховния съвет на РСФСР. "Имаха лидер, избран от "многострадалния народ на Русия" - Елцин. И както зримо отслабваше властта, така лавинообразно нарастваха исканията за радикални промени и воля за тяхното осъществяване. Имаше абсолютно конкретни, реални цели и методи на революцията.

Целите. Да се разруши ръждясалата "желязна тежест", да станем като "белите хора" на Запад и да спрем да храним "съюзните гърла". Действително, на "низините" им омръзна да живеят по опашките, а "върховете" искаха да разрушат системата, за да вкарат в джобовите си "ничието собствено", да обменят "Капитала" за личен капитал и в крайна сметка да приватизират нефтената рента, която и тогава хранеше страната. Но различията между "низините" и "върховете" се проявиха по-късно...

Методите. Да се "отвържат" цените и "братските републики". Да се отворят границите. Да се разреши продажбата на валута. Да се проведе приватизация.

Между другото централната номенклатура на СССР също мечтаеше за капиталистически комунизъм, съветска власт + приватизация на цялата страна. Разликата

е в това, че тя искаше да конвертира властта в собственост по-рано от руската номенклатура...

Така беше през 1991 г.

А какви биха могли да бъдат днес целите/методите на предполагаемата революция (мирна-премиерна)?

Главната дума днес на властта днес е "модернизация" - преход към друга социално-технологична система. Какво общо има с това опозицията? Ничия политическа воля не може "по мое желание" да превърне суровинната икономика в технологическа. "Борба с корупцията", "честни избори"? Но за това се борят през последните 1000 години. Защо днешните борци смятат, че ще бъдат по-успешни от предишните. Успешни не за себе си, а за страната.

Какво остава тогава? "Богородице, прогони Путин"? И кого да доведе. "Когато посочи народът". Ами той вече посочи!

Днес революцията е юридически, психологически и физически невъзможна, защото преди 21 години революцията беше твърде успешна: влезнахме в дълбок исторически коловоз. Възникна напълно органична, буквално растяща изпод земята система на номенклатурния капитализъм с "тройна природна рента": суровинна, административна, социална. Сега тя не може да бъде заменена с нищо - няма нито хора, нито идеи, нито воля за това. През 1991 г. огромното мнозинство от народа смяташе: "така не може да се живее". Сега огромното мнозинство смята: "така може да се живее" (а как се живее иначе е непонятно). Само цената на нефта да бъде... Но тя не зависи от революциите.

Оранжевият флаг избеля и се превърна в червено-бяло-син.

Интервю

www.duma.bg

Боян Юруков:

Липсва.ком е мястото на безследно изчезналите

За разлика от мимолетната информация в медиите, страница в интернет поддържа актуални данни за хора в неизвестност, твърди нейният създател

Интервю на Светла ВАСИЛЕВА

□ Създател сте на страницата Lipsva.com в интернет, която публикува данни за безследно изчезнали хора. Какво ви провокира да я направите?

- Забелязах, че няма едно място, където можем да намерим цялата информация за безследно изчезналите българи. Съобщенията бяха пръснати из местни издания, бюлетени на МВР, а понякога въобще не стигаха до медиите. Затова реших да създам регистър с карта, където всеки да може да обяви свой близък за издирване. Разбира се, има проверка за истиността на съобщенията, но злоупотребите са много малко.

□ От колко години съществуваша страницата? Какви възможности има? Само вие ли я поддържате?

- Страницата съществува вече повече от две години. Съдържа над 600 решени и нерешени случаи на изчезване и позволява споделянето на сигналите както в мрежата, така и извън нея - с помощта на плакати, готови за отпечатване. Сайтът събира автоматично информацията от социалните мрежи и бюлетините на МВР и се поддържа основно от мен. Доброволци помагат с модерациите и изпращат редовно линкове и поправки в информацията.

□ Колко са липсващите хора в момента на територията на България?

- Към този момент имаме данни за 364, от които 20-ина са извън територията на страната. От всички изчезнали около 40 са обявени само на сайта на Интерпол и не присъстват в български медии. Около 1/3 от всички добавени в сайта, са обявени от техни близки направо в страницата.

□ Има ли увеличение на броя на изчезналите хора през годините, откакто е създаден сайтът?

- Трудно е да говорим за ръст на изчезналите, защото нямаме пълна информация за случаите преди това. По-скоро можем да говорим за по-голяма видимост. Допреди няколко години редица местни случаи са оставали скрити и неизвестни. И сега има много такива, но с помощта на интернет са все по-малко. Така чуваме за много повече изгубени възрастни хора или избягали деца и това създава чувството, че изчезналите са повече. В същото време остава малко известна статистиката, че МВР открива повечето живи и здрави.

□ Имате ли статистика за намерените лица? Колко са те за последните години?

- Разполагам със сравнително подробни данни за последните две години. Общо имам данни за 288 решени случаи и повечето от тях са открити живи и здрави. Както казах, трудно е да се правят изводи от толкова малка справка и липса на исторически данни, но се забелязва една ясна тенденция - МВР решава доста случаи успешно и активното

участие на обществото със сигнали и помощ в издирването води към много по-добри резултати.

□ Как се попълва базата с данни на сайта - само от сигнали на граждани или имате някаква договореност с МВР?

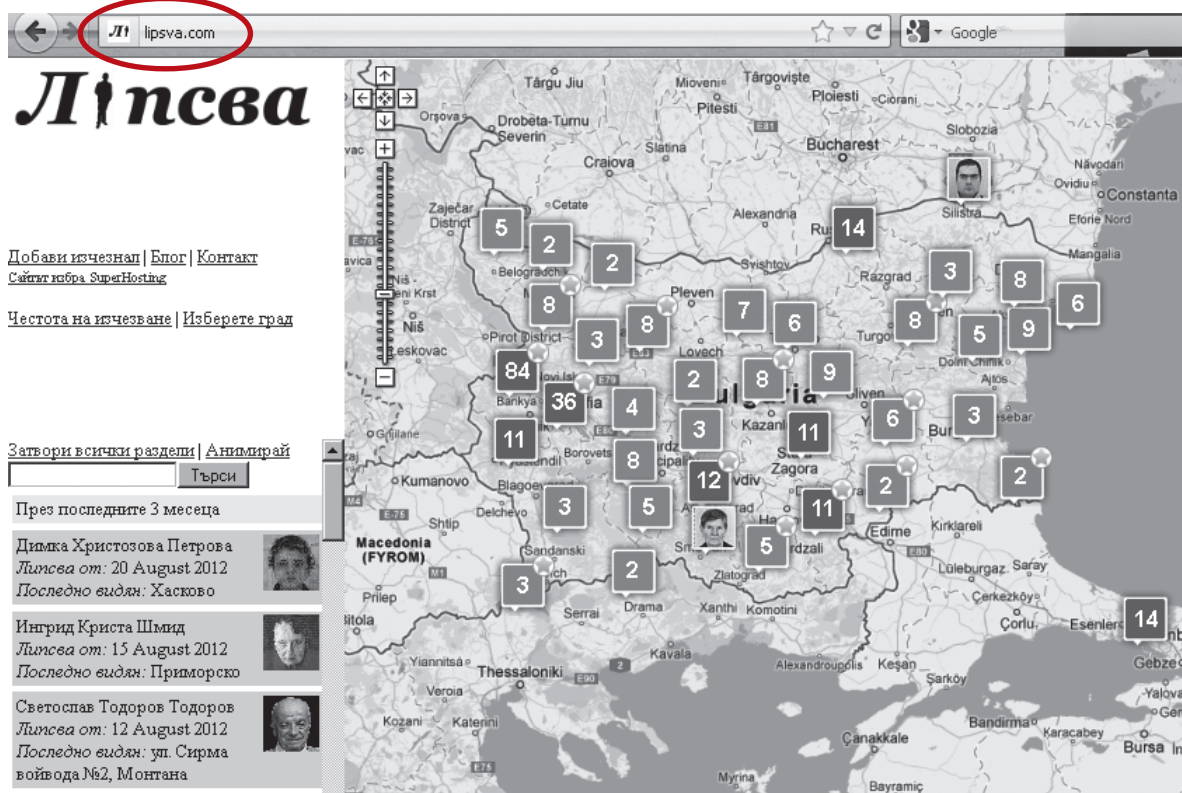
- Данните се попълват основно със сигнали на близки и роднини на изчезналите, от бюлетина на МВР и от медиите. В последната година се опитвам да постигна споразумение с МВР за взаимопомощ и имам напредък в тази насока. От доста време ми потвърждават отделни случаи или ме информират, когато са решени. Целта е да имаме възможно най-точни данни в [Lipsva](http://Lipsva.com), което е от полза както за гражданите, така и за разследванията на полицията.

□ Колко посещения има дневно страницата. Помагат ли ви да я популяризирате?

- Посещенията в сайта варират от няколко стотин до ня-

БОЯН ЮРУКОВ е роден в Добрич през 1984 г. Завършил е Английска гимназия в Пловдив и Техническият университет на Дармщадт, Германия - специалност изчислително инженерство. Създател на интернет страниците Lipsva.com, Crime.bg и съосновател на редица сайтове и блогове. Носител на наградите "Блог на 2009" на БГСайт и Българската Уеб Асоциация и "Кауза, Събитие, Общност" за 2011-а на БГСайт.

колко хиляди, в зависимост от това колко случаи са добавени наскоро и колко от тях стават известни чрез медиите. Когато има популярен случай, се забелязва и повишаване на броя разгледани страници. Това означава, че хората, търсещи информация за конкретен човек, попадат и на други такива през платформата на [Lipsva](http://Lipsva.com). Така разбират за други изчезнали в същия регион или на подобна възраст. Популяризирането на случаите става основно чрез

социалните мрежи. Във Facebook например изчезналите се споделят стотици пъти и достигат до хиляди.

□ Сайтът е доста встраи от това, за което учите в Германия. Остава ли ви време за учене, чувала съм, че университетът, и най-вече специалността ви са истинско предизвикателство...

- Започнах проекта, преди да завърша обучението си и наистина беше предизвикателство в началото. С времето обаче

автоматизирах голяма част от работата и постепенно стана рутинна. Работа по доста други проекти и [Lipsva](http://Lipsva.com) е вече по-скоро нещо, което правя покрай другите занимания. Образованието и работата в Германия определено са изключително трудни, но успявам да намеря свободно време за социални проекти като този.

□ В действителност вие от няколко години не живеете в България, но чрез тази страница показвате съпричастност към тежък проблем. Какви са планове ви за бъдещето? Смятате ли да се върнете?

- Отдавна планирам да се върна и имам няколко предложения за това. Смятам да го направя в рамките на следващите няколко години и основната причина за това е надеждата ми, че мога да направя нещо полезно в България. Всичките ми проекти в мрежата са по някакъв начин свързани с България, контактите, които имам, и дейностите, които развивам - също. Германия е

Отдавна планирам да се върна и основната причина за това е надеждата ми, че мога да направя нещо полезно в България

много уредено и подредено място, но както много други завършили в чужбина смятам, че има и по-важни неща. На 16 септември ще се проведе форумът "Кариера в България", където ще участвам дистанционно в дискусията точно на тази тема.

□ Имате ли други реализирани проекти. Кои са те?

- Помогнах за създаването на страницата за изборни измами FairElections.eu. Направих сайта Crime.bg, за който обаче ми остава все по-малко време. Направих и страницата glasuvam.org в помощ на желаещите да гласуват в чужбина. Отварям различни данни на opendata.yurukov.net и списвам блога си вече 6 години на yurukov.net/blog. Понякога добавям различни идеи, които нямам време да изпълня в brainstormmonk.com и пиша статии за различни интернет издания. Отскоро пиша и за блога на Фондацията "За Отворено Знание". Помагам и технически на няколко сайта и блогове.

□ Споменавали сте в блога си, че ще е от полза да се направи интерактивна карта на катастрофите в България и заболяемостта в страната. Обсъждали ли сте идеята си с МВР, КАТ и Министерството на здравеопазването?

- За жалост там нямам напредък. Работя от доста време по споразумение за сътрудничество с МВР във връзка с безследно изчезналите, но нещата вървят бавно. От Министерството на здравеопазването пък не получавам никакъв отговор. В стратегията на кабинета за открито управление обаче се споменава за отворени данни в рамките на новата здравна информационна система и там ми е надеждата. За катастрофите - имам идеи как да изкарвам полуавтоматично информация от бюлетина на КАТ, но и там ще имам нужда от помощта на интернет обществото.

Подобни интерактивни карти могат да имат много и неочаквани ползи. Може например да открием връзка между промяна в заболяемостта в даден регион и конкретни мерки на общините. По подобен начин промяна в движението на конкретно кръстовище може веднага да се отрази визуално на броя катастрофи там. Комбинирайки тези данни с други такива, и поставяйки ги в контекста на определените събития - ще имаме ползи за обществото.

Германия е много уредено и подредено място, но както много други, завършили в чужбина, смятам, че има и по-важни неща

Общество

ВАЛЕНТИН
ГЕОРГИЕВ

Има нещо фундаментално сбъркано в държавата - докато земеделският ни министър се обяснява като ученичка по телевизията колко дълъг бил списъкът от стоки и храни, които не били поскъпнали, Световният икономически форум ни изненада с новината, че България се изкачила с цели 12 места в годишната класация по конкурентоспособност на икономиката. По този нечуван скок сме изпреварени единствено от Казахстан и Еквадор.

Дали пък ГЕРБ не са отворили в аванс чувала с чудесата, обещани от Цветан Цветанов чак за втория им мандат? Какво толкова се случи за една

Анатолий СТАНКУЛОВ

Стабилни в мизерията

година, та е останало незабелязано от повечето българи? Дали заплатите са станали по 1000 евро? Или хората си купуват по две коли, само и само да се возят по новите магистрали, а пенсионерите се чудят на Майорка ли да ходят на почивка или на Сейшелите! Отдавна няма фалирвали фирми, а броят на новорегистрираните расте главоломно...

Удобното за властта интерпретиране на фактите лесно увяхва при един по-внимателен прочит на показателя. От общо 12 индикатора в него, по които докладът определя конкурентоспособността, България се представя най-добре по макроикономическа стабилност.

Което означава стабилност на публичните финанси и не е новина. Причината обаче не се корени толкова в доброто им управление, а по-скоро във факта, че повече от останалите държави се сричат точно по този показател.

Интересно е да се види в доклада перото "ефективност на институциите", където сме извън челната стотица от 144 държави (108-о място). На по-задни позиции се класираме и по иновации и бизнес развитие - 97-мо място, по ефективност на пазарите - 83-то място, на финансовия сектор - 80-то... Тоест във важните класации сме редом до Свазиленд, Мали и Тонга, защото

цялостното ни "напредване" идва от ината на Дянков да отпуска пари, а не от координирани реформи и политики на кабинета.

Впрочем нека припомним и друга една прясна класация от началото на юни т.г., също изследваща показателя "Конкурентоспособност", но в 59 държави. Тя е на Института за развитие на управлението в Лозана (Institute for Management Development - IMD). Според нея страната ни е 54-та и спрямо миналата година се изкачва с едно място. Пред нас на 53-та позиция е Румъния, а изпадналата в дълбока криза Гърция пък е на предпоследното 58-мо място.

В комбинация с други

едни класации, на които станахме свидетели в последно време - за влошаващата се бизнес среда, корупция, свобода на медиите (Световна банка, Прозрачност без граници, Репортери без граници и др.) картинката за ситуацията у нас става страшна. Защото въпросните проучвания не се правят самоцелно, а отчитат тенденции. Именно те всъщност открехват и завесата защо в България няма ръст на инвестициите, а заетостта постоянно пада.

Излиза, че в нашия случай "стабилността" е евфемизъм на "устойчива бедност". Защото държавата, чиято икономика не познава добавената стойност, няма как да постигне друго.

Самодържавец

ВЕСЕЛКА
БЕНКОВА

И внимавайте да не Го ядосате, че хороскопът му бил неблагоприятен и трябвало да се избягват остри сблъсъци. Това "откровение" в ремонтната сграда на Сатирата може да ви се стори комично, ако не е нагло. То засенчи дори интимничеството на министъра на културата, че нямам никакви поводи да му се подмазва, "въпреки че някой хора си уредиха живота, докато му се подмазваха". Кои са забогателите покрай Борисов, Вежди тактично не посочи.

Самодържецът е човек, който се разпорежда със собствената си, а не с чуждата съдба и изслушва и мненията на другите. Докога премиерът на България ще държи съд-

бата на "лошия мат'реал" в ръцете си, без да чува дори представителите му в парламента, е въпросът, чийто отговор не търпи отлагане. Пък докато това стане ясно, Борисов ще е самодържавец, не че му пука.

При откриването на поредния парламентарен сезон наблюдатели и журналисти в един глас се възмутиха, че с невявяването на премиера и кабинета му (за кой ли път?) се нарушавал духът на парламентаризма, олицетворяващ демократичното начало в управлението на една страна.

Така е, защото у нас народовластието, уви, все още се разбира като власт, дадена на човек от народа. За юридическата компетентност на Човека и кабинета му мнозина са се произнесли. Все по-очевидно е, че Той не подозира произхода на думата демокрация, идваща от старогръцки и означаваща демос - народ, и кратос - сила, власт. Няма как да искаме от управленец, който не е бил парламентарен дори между две улични банди

в махалата си, да разбира парламентаризма като изслушване на другия, в случая - суверена. Човекът добре употребява словото, но не си служи със силата му, а със словото на силата. А с "падни - стани" държава не се управлява и това става все по-очевидно.

Сигурно затова, или по добре премислен предварително сценарий, у нас се разпорежда тимократията - управление на хората, притежаващи собственост. И тази форма на управление не е открита през лятото на 2009 г., но пък изживява звездния си миг по време на тежката икономическа и финансовата криза, при това на гърба на избирателя, наричан за благозвучие и авторитет сюзерен. Той пък е длъжен да повярва, че метрото е в основата на демокрацията...

Печално, а не смешно е обаче, защото в нормалните парламентарни републики правителството се избира и крепи от парламентарно мнозинство или коалиция и има ясно разграничение между председател на парла-

мента, държавен глава и шеф на правителството - министър-председател. У нас, знаете, не е така.

Тук последният назначи първите двама, пряко избрани от народа, и депутатите от мнозинството, формирайки заедно с опозицията т.нар. пряка демокрация, пардон, демократия. Той си избра и министрите, които започнаха четвъртата година на предизборната агитация за 2013-а. Ходят хората и обещават, кой повишаване на заплатите и пенсиите, кой по-евтини лекарства, кой светло бъдеще и в Смолян, но през следващия мандат на ГЕРБ.

И понеже не всички са като баба Павлинка от Перник, която отказа премиерска заплата, но кръсти теленцето си Бойко, овчар от рудоземското с. Поляна ще може да си купи нови овце, след като управляващите от ГЕРБ го дариха с 10 000 лв., откровено съобщил пресцентърът на партията.

Не е ли очевидно, че демокрацията не е само метро...

Датума

6

www.duma.bg

ДЕН НА СЪЕДИНЕНИЕТО НА КНЯЖЕСТВО БЪЛГАРИЯ С ИЗТОЧНА РУМЕЛИЯ.

На 6 септември 1885 г. в Пловдив навлизат отрядите на Чардафон Велики (Продан Тишков) и майор Данаил Николаев. Арестуван е областният управител на Източна Румелия Гаврил Кръстевич. Създадено е временно правителство начело с д-р Георги Странски, което обявява присъединяването на Източна Румелия към Княжество България. Два дни по-късно Батенберг с нарочен манифест утвърждава присъединяването на областта и приема да бъде титулуван занапред като княз на Северна и Южна България. След продължителна дипломатическа борба на Цариградската посланическа конференция (1885-1886) Съединението получава признание с подписването през 1886 г. на Българо-турска спогодба. За официален празник на страната е обявен с решение на Народното събрание от 18 февруари 1998 г. На този ден празнуват градовете Пловдив, Чирпан, Камено и Чипровци.

1929 - РАЖДА СЕ МОРТИМЪР ПЛАНО, КУБИНСКИ БАРАБАНИСТ (УМИРА 2006 Г.).

Дълголетен растафари деец, един от идеологическите откриватели на движението. Той е раста учителят на Боб Марли - най-известният представител на религиозното учение. То възниква в началото на 30-те години на миналия век сред бедното чернокожо население на Ямайка, а след това се разпространява и на други места. В основата му са тълкувания на пророчески текстове в Библията, както и обществените и политическите амбиции на чернокожите. В началото на XXI в. привържениците на растафари по света са около 1 млн.

1968 - СВАЗИЛЕНД ПРОВЪЗГЛАСЯВА НЕЗАВИСИМОСТТА СИ ОТ ВЕЛИКОБРИТАНИЯ.

Една от най-малките държави в Африка (по-малка от нея е само Гамбия) е разположена на границата между ЮАР на запад и Мозамбик на изток. Името ѝ произлиза от племето свази от групата банту. Населението на страната е 1 128 814 души (2008), като през 2005 г. е било 1 173 900 души. Отрицателният естествен прираст се дължи на СПИН-епидемията сред чернокожото население. Свазиленд е кралство, като от 1986 г. крал на страната е Мсвати III. Традиционно кралят управлява заедно с майка си Индовузки (букв. Голямата слоница), като кралят е административен глава, а майка му е духовен водач. В страната има 40% безработица и почти 70% от населението живее с по-малко от 1 долар на ден. Столицата Мбабане има население 95 207 души (преброяване 2007 г.).

1998 - УМИРА АКИРА КУРОСАВА, ЯПОНСКИ РЕЖИСЬОР (Р. 1910 Г.).

В половинвековната си кариера режисира около 30 филма. Смятан за един от най-значимите и влиятелни автори в историята на киното. През 1989 г. получава "Оскар" за цялостен принос за неговите "кинематографични постижения, вдъхновявали, възхищавали, обогатявали и забавлявали световната публика и оказали влияние върху кинодейците в целия свят". Характерно за творчеството му е връзката, която успява да осъществи между самобитната японска и европейската култура. За своите филми ползва произведения на Достоевски, Шекспир и др. Сред най-популярните му творби са "Рашомон", "Седемте самураи", "Дерсу Узала", "Августовска рапсодия", "Идиот", "Телохранител" и др.

2000 - СРЕЩА НА ХИЛЯДОЛЕТИЕТО.

Провежда се в главната квартира на ООН в Ню Йорк с участието на 150 държавни глави, 47 председатели на правителства, 3 престолонаследници, 5 вицепрезиденти, 3 зам.-председатели на МС, 8000 други видни личности. България е представена от президента Петър Стоянов. Участниците в срещата подписват декларации за бъдещото развитие на човечеството: преодоляване на глада и бедността; преодоляване на неграмотността; ограничаване на детската смъртност и пр.

ОБЪРКВАНЕ И ДЕЗИНФОРМАЦИЯ

Сирия, медийно
бойно поле

Как е възможно да се даде правилна оценка за един бунт, който продължава осемнадесет месеца, когато достъпът до терена е изпълнен с гибелни опасности? И ако бруталността на режима е безспорна, то начинът, по който някои медии възприемат, без да подлагат на проверка, комуникетата на една или друга опозиционна групировка и прикриват игрите на големите сили, каквито са Саудитска Арабия, САЩ или Турция, изглежда по-скоро като пропаганда, отколкото като представяне на информация.

МАРК ДЪО МИРАМОН
и АНТОНИН АМАДО*

FATEH MOUDARRES, (1922-1999)

В СИРИЯ „химическите оръжия са поставени под наблюдение“, информира Фигаро от 22 юли 2012 г. „Специализирани американски военни сили са разположени на позиции, за да предотвратят тяхното раз-

пространение“. Дипломат, работещ в Йордания, предупреждава: „Именно заплахата от химически оръжия може да предизвика тясно насочена американска военна намеса“. Ето че по отношение на Дамаск, като изключим няколко нюанса, отново попадаме в сценария, написан десет години по-рано за Багдад. Въпро-

сът е дали Башар ал Асад ще използва оръжията за масово унищожение срещу своите противници. Обвинението е отправено преди месеци. На сайта на Бернар-Анри Леви, в изявление от септември 2011 г., четем: „В района на Ал Растан, недалеч от разбунтувания се град Хомс, (На стр. 6-7)

От Съединените щати до Индия

Застлъстяването -
планетарна беда

Според един предразсъдък, разпространен и поддържан от хранителната промишленост, виновни за затлъстяването са самите му жертви, неспособни да контролират собствените си увлечения. Тези твърдения прикриват причините за едно явление, добиващо световен обхват. Издърпаме ли нишката на затлъстяването, ще размотаем и цялото кълбо на начина на живот на тъй наречените напреднали общества.

ИЗСЛЕДВАНЕ НА БЕНОА БРЕВИЛ

КОГАТО през 1985 г. напуска работата си като заварчик, за да основе дружество „Голиат Каскет“, Форест Дейвис вероятно не си е представял, че ще постигне толкова голям успех. По това време от затлъстяване страдат по-малко от 15% от американците, а пазарът на ковчези „гигант“ едва крета. Впоследствие обаче талията на американците значително нараства. Докато в края на 80-те години малката семейна фирма от източна Индиана продава годишно една-единствена бройка от модела „тройна ширина“, днес тя пласира пет броя...

месечно в различни цветове или версия „лукс“ с позлатени ръкохватки и тапицирани възглавници. Като се има предвид, че една трета от пълнолетното население е с наднормено тегло и още една трета страда от затлъстяване (1), САЩ се нареждат днес сред страните с най-затлъстяващо население на планетата.

(На стр. 2-3)

(1) Съгласно дефиницията на Световната здравна организация, човек е с наднормено тегло, ако индексът на телесната му маса (ИТМ), т.е. телесната маса, разделена на ръста му на квадрат, е над 25, а страда от затлъстяване, ако неговият ИТМ е над 30.

Искушението от по-голямото зло

СЕРЖ АЛИМИ

АНГРЕНАТА на американските финанси предизвика световна икономическа криза, чиито резултати са ни добре известни – закриване на работни места, фалит на милиони собственици на недвижими имоти, ограничаване на социалната закрила. И въпреки това сега, след пет години, като изключителен парадокс, не е напълно изключено в Белия дом да влезе един човек – Уилърд Мит Ромни, който дължи огромното си богатство на спекулативните финанси, делегализацията на работни места и (данъчните) очарования на Каймановите острови.

Избраният от него кандидат на републиканците за вицепрезидент, конгресменът Пол Райън, дава представа на какво може да заприличат САЩ, ако на 6 ноември избирателите се изкушат от по-голямото зло. Макар че Барак Обама вече прие план за намаляване на бюджетния дефицит, който орязва социалните разходи, без да повишава необичайно ниското равнище на данъците върху най-високите доходи (1), Райън смята тази капитулация от страна на демократите за съвършено недостатъчна. Програмата му, подкрепена от Ромни и приета от Камарата на представителите (където републиканците имат мнозинство), предвижда понижение на данъците с още 20% и свеждане на максималния им размер до

25% – най-ниското равнище от 1931 г. насам. В същото време е заложено увеличение на военните разходи. На всичкото отгоре делът на бюджетния дефицит в брутният вътрешен продукт на САЩ ще бъде намален десет пъти. Как Райън възнамерява да осъществи подобен план? Като в крайна сметка остави на частния сектор – или на подаянията – повечето граждански мисии на държавата. Така бюджетът за медицинско обслужване ще бъде свит със... 78% (2).

От началото на миналата година Обама прилага политика на строги икономии, която в САЩ е точно толкова неефекасна и жестока, колкото и в другите страни. Ту се поздравява за (редките) добри икономически новини, които определя като успех на своето управление, ту приписва лошите (като например положението със заетостта) на парламентарните пречки от страна на републиканците. И тъй като подобна диалектика не е в състояние да мобилизира отново електората му, американският президент разчита, че страхът от десничарския радикализъм на противниците му ще му осигури втори мандат. Но какво ще направи той с един нов мандат, при положение че

пропиля обещанията от първия и след като изглежда сигурно, че Конгресът, който ще бъде избран идния ноември, ще бъде по-десен от този, посрещнал го при влизането му в Белия дом?

За пореден път една затворена система, състояща се от две партии, които се надпреварват да правят услуги на бизнес средите, ще принуди милиони американци, обезсърчени от мекушавостта на президента си, да гласуват въпреки всичко отново за него. Така те ще се примирят с обичайния за САЩ избор между по-малкото и по-голямото зло. Решението им обаче ще окаже влияние в други страни. Една евентуална победа на Републиканската партия, решена да унищожи социалната държава, възмутена от социалните помощи, следваща разбиранията на християните фундаменталисти и обзета освен това от ненавист към исляма, ще развихри европейската десница, вече обладана от подобни изкушения.

(1) Вж. „Изнудване във Вашингтон“, Монд дипломатик в Дума, 4 август 2011.

(2) David Wessel, „Ryan reflects arc of GOP fiscal thinking“, The Wall Street Journal, Ню Йорк, 16 август 2012.

Затлъстяването

(От стр. 1)

Пазарът се приспособи към новото телосложение на клиентелата. Като се почне от фирмите, опитващи се да отговорят на предизвикателството с въвеждане на изделия, предназначени специално за едри фигури – по-широки седалки за стадионите и киносалоните, носилки с усилена конструкция, дюшеци „великан“, сайтове за запознанства на закръглени ергени и моми и т.н., и се стигне до предлагащите решения за противодействие на явлението – хапчета за експресно стопяване на мазнините, лагери за отслабване с военна дисциплина (*fat camp*), хирургическа операция за 10 000 долара и др. Печалбите се оценяват на десетки милиарди долари. Книгите, посветени на затлъстяването, чудодейните рецепти и анализите на явлението се пласират толкова успешно, че *Ню Йорк Таймс* им отделя специална рубрика за класиране по брой на продадените екземпляри. При все това причините за всеобщото затлъстяване на населението на САЩ са добре известни – те се коренят в начина на живот на американците, които от тридесет години насам консумират повече и изразходват по-малко калории.

„Американският начин на живот“, основан на консумацията и техническия прогрес, води до намаляване на двигателната активност. Асансьори, ескалатори, апарати за дистанционно управление, автоматични напоителни системи, прахосмукачки, перални, съдомиялни и сушилни машини, електрически ножове и отварачки за консерви – „Всички тези изобретения намаляха количеството калории, които изразходваме, без дори да си даваме сметка, обясняват Ерик А. Финкълщайн и Лари Цукерман. Когато, например, хвърляме дрехите си в пералната машина, вместо да ги перем на ръка, спестяваме 45 калории“ (2). Дали този отрицателен ефект не се компенсира с някои предимства? Освободени от някои битови задължения, американците биха могли да се посветят на развлекателни дейности, позволяващи изгаряне на калории. Фактите обаче сочат обратното. През последните

десетилетия спечеленото време се изразходва главно в седене пред екран или зад волан.

Доминиращият градски модел предразполага към все по-интензивно ползване на автомобила. В годините след Втората световна война в отговор на ръста на цените на жилищата в централните градски части, хората масово се насочиха към периферията. Развиха се пипаловидни предградия, безкрайни редици от еднофамилни къщи, същински кошмар за пешеходците, с характерните епизодични (понякога несъществуващи) тротоари, зле обозначени пешеходни пътеки и монотонни пейзажи. При отсъствие на истинска мрежа за обществен транспорт – освен в най-големите градове – все по-големите разстояния налагат ползване на автомобил при повече ежедневни излизания. От началото на 60-те години броят на хората, напускащи по необходимост границите на своя окръг, за да достигнат до работното си място, нарасна 3 пъти, а изминатият пробег с автомобил се увеличи 3,5 пъти (3). Всеки американец прекарва седмично повече от десет часа в своя автомобил. Пълната неподвижност през цялото това време е фактор за увеличаване на телесното тегло. Според изследване в района на Атланта всеки допълнителен час, прекаран дневно зад волана, увеличава с 6% риска от затлъстя-

ване, докато всеки километър, извървян пеша, намалява тази вероятност с около 5% (4). Не е изненадващо, че телесното тегло на хората, живеещи в двадесет и петте окръга на САЩ с най-разгъната жилищна мрежа, превишава с шест фунта (2,7 kg) средното тегло на жителите на двадесет и петте окръга с най-гъстата жилищна мрежа (5).

Но намаляването на двигателната активност се дължи много по-малко на времето зад волана, отколкото на четиридесетте часа седмично, които всеки американец прекарва пред екрана (на телевизора, компютъра, видеоигрите и т.н.) (6). Включен през целия ден, телевизорът се е превърнал в централен елемент на голям брой жилища до такава степен, че средното американско домакинство разполага с повече телевизори отколкото членове на семейството (2,9 срещу 2,57)... Да добавим, че малкият екран създава и зависимост между по-малката двигателна активност и по-обилното хранене. Седенето неподвижно пред екрана, който бълва непрестанни реклами, подканва зрителите към постоянно дъвчене и насочва най-вече децата и младежите към свръхконсумация.

Това общоразпространено явление оборва самата теория за пазара на хранителните продукти – възможно е да се накара човек да консумира повече, отколкото изисква организмът му. Това твърдение не е толкова очевидно. На всеки се случва да купи модна дреха или телефон последен модел, от които не изпитва реална нужда, но как можем да накараме организма си да погълне доброволно повече калории, отколкото се нуждае, и то с риск да навредим на здравето си? Човешкият метаболизъм би трябвало да ограничава по естествен път пазара на хранителни продукти, с бавен растеж, съответстващ на увеличението на броя на населението. Противно на тази логика, през 1970 г. всеки американец приема 2200 калории дневно, тоест, препоръчителното количество, а четиридесет години по-късно – 2700.

Политиката на заплащане на труда кара хората да дебелеят

За да увеличат приходите си, хранително-вкусовите предприятия успяха да се освободят от зависимостта си от естествения демографски ограничител. Те наводниха пазара с нови продукти, за да предизвикат у консуматорите постоянен стремеж към открителство. Между 1990 и 2010 г. в супермаркетите се появиха над 116 000 нови стоки. Достатъчно е да посетим сектор „Напитки“ на който и да е американски магазин за хранителни стоки, за да се убедим колко изобретателни са майсторите на „разнообразието на предлагането“ – ярко оцветени енергийни напитки, с аромат на грозде или малина,

продавани в пакети по шест в охлаждащ амбалаж или в кенчета с образа на Боб Марли (Marley Mellow Mood); газирани напитки с най-различен вкус и богат асортимент от „Кока-Кола“ без захар, без кофеин, с вкус на череша, лимон (зелен или жълт), ванилия; полупрозрачни сокове с или без плодове пулп, био или с „екстракт от плодове“. Тази стратегия се оказва изключително ефикасна – всеки американец пие годишно 178 литра подсладени напитки, срещу 85 литра през 1970 г. и 135 през 1980 г.

За да разкрият все по-широк пазар за своите продукти,

предприятията се обърнаха и към нови клиенти. Бедните, чиято покупателна способност се увеличи в следвоенните десетилетия на икономическия растеж, се превърнаха в идеална мишена. За доста продължителен период от време свежите продукти в САЩ струваха скъпо, а хората със скромни доходи трудно намираха качествена храна. Впоследствие, благодарение на механизацията на земеделието и прилагането на промишлени методи, храните започнаха да се предлагат в изобилие. Относителната им цена започна да намалява, но не с еднакви темпове за всички видове храна.

Благодарение на усъвършенстваните и разнообразни методи на опаковане, съхранение и дистрибуция, преработените продукти с голяма калоричност се продават поевтино от свежите продукти, отличаващи се с висока хранителна стойност (минерали, витамини и т.н.). С други думи, с чипс за един долар пълниш стомаха повече, отколкото с моркови на същата цена. Ако всички американци

спазваха „диетичните предписания“ на правителството – да консумират повече калий, витамин D, калций и по-малко наситени мазнини, подсладени продукти и сол, които се намират най-вече в преработените храни, всеки би трябвало да изразходва допълнително 400 долара годишно (7). Ето така американската политика в областта на трудовите възнаграждения води до затлъстяване на бедните. Принудени да ограничават разходите, те консумират повече висококалорични продукти с по-малко хранителна стойност и естествено се нареждат сред първите жертви на затлъстяването. Според *Уолстрийт джърнъл* от 7 юли 2011 г. повече от една трета от пълнолетните американци, живеещи с по-малко от 15 000 долара годишно, страдат от затлъстяване, срещу 24,6 % от сънародниците им с доход над 50 000 долара. Именно в най-необлагодетелстваните щати с най-голямо латиноамериканско и афроамериканско население (Алабама, Тенеси, Тексас, Кентъки, Луизиана...) процентът на хората с наднормено тегло или затлъстели е най-голям.

Стратегията „супер размер“

СНИЖАВАНЕТО на производствените разходи не само преобърна наопаки съществуващия от край време проблем за изхранване на бедните (от недохранване към свръхконсумация), но преобрази и икономическата основа на пазара. Самата храна е толкова малка част от продажната цена на даден продукт в сравнение с амбалажа, внедряването, разработването и т.н., че е по-изгодно да се продават големи порции в една и съща опаковка. В „Уол Март“ например опаковка от 321 грама шоколад с лешници и карамел струва 3,58 долара, срещу 8,98 долара за опаковка от 1100 грама. Почти четири пъти повече продукт за по-малко от три пъти по-висока цена. За да се възползват от предимството, много клиенти, особено с най-малки финансови възможности, избират втория формат. Същата логика важи за почти всички продукти – да купуваш мляко по един галон, вместо по литър, чипс в „семеен“ пакет и вакуумирано сирене от половин кило е при всички случаи по-изгодно.

Добра новина, ще кажат някои, икономическите съображения съвпадат с екологичните повели. Но „в нашата психика съществува нещо, което ни

кара да ядем повече, когато ни се сервира повече храна“ (8), обяснява специалистката по хранене Марион Несл. Това е доказано. Професорката от Пенсилванския университет Барбара Ролс подбира група стройни млади мъже, отдаващи особено внимание на линията си. Сервира им всеки ден различни по грамаж порции макарони със сирене, след което измерва консумираното количество. Ако им предложи 450 грама, те изяждат 280, но ако в чинията има 700 грама, поглъщат 425, т.е. 50% повече от количеството, което ги е задоволило предишния ден. Опитът може да бъде възпроизведен в киното с голяма и малка кофичка пуканки или като на разположение на служителите в даден офис се остави отворена опаковка сладки.

Прекрасно запознати с тази особеност на човешката психика, веригите заведения за бързо хранене разработиха стратегия „супер размер“ – за няколко долара повече (но с добре премерена добавка, създаваща усещане, че авантата не е за изпускане) клиентът може да „уголеми“ порцията, да получи по-обилна напитка, допълнително парче стек от кълцано месо в хамбургера, двойно количество пържени

(2) Eric A. Finkelstein, Laurie Zuckerman, *The Fattening of America. How the Economy Makes Us Fat, If It Matters, and What to Do About It*, John Wiley & Sons, Hoboken (New Jersey), 2008.

(3) Amanda Spake, „Building Illness“, *U.S. News & World Report*, 20 юни 2005.

(4) Lawrence D. Frank, Martin A. Andersen, Thomas L. Schmid, „Obesity relationships with community design, physical activity and time spent in car“, *American Journal of Preventive Medicine*, 2004.

(5) Reid Ewing et al., „Relationship between urban sprawl and physical activity, obesity and morbidity“, *American Journal of Health Promotion*, септември 2003.

(6) *State of the Media : Consumer Usage Report 2011*, Nielsen Media Research, 2012.

(7) Marion Nestle, „Does it really cost more to buy healthy food?“, *www.foodpolitics.com*, 5 април 2011.

(8) Цит. от Amanda Spake, „A fat nation“, *U.S. News & World Report*, 19 април 2002.

до Индия

— планетарна бега

картофи. За да отговарят на новите очаквания на потребителите, всички ресторанти се принудиха да се приравнят към количествата, предлагани от заведенията за бързо хранене, при което „стандартните“ порции започнаха да растат. Преди четиридесет години напитките в „Макдоналдс“ се сервираха само в чаши от 200 милилитра, днес най-малката чаша е с обем 350 милилитра, а най-голямата – почти литър. Единственият хамбургер, сервиран навремето, днес се предлага като детска порция, а възрастните го ползват за закуска между храненията. В страна, където съществуват пет пъти повече заведения за бързо хранене, отколкото супермаркети, това развитие очевидно влияе върху разрастването на затлъстяването.

Ефектът се подсилва от рекламата, постоянно напомняща – особено на децата – за удоволствието да се ядат калорични храни. Подобно на бедните, младите американци са относително нов пазар. Дълго време разходите за храна бяха изключително от компетентността на родителите. Ръстът на покупателната способност на повечето американци и различният поглед към желанията на децата превърна последните в пълноценни потребители. Корифеят на детския маркетинг Джеймс Макниъл – бивш професор в Тексаския A&M University, писа в *Ню Йорк таймс*“ (20 април 2011), че ежегодното влияние на децата върху покупките на храна и напитки от домакинствата е над 8%, което представлява 100 милиарда долара.

Това обяснява защо те са особено ухажвани от рекламата. Смята се, че всяко американско дете е изложено средногодишно на 25 000 телевизионни реклами, от които повече от 5000 са посветени на храненето (9). Специално разработени, за да се харесат на младата публика, те често използват известни персонажи за създаване на чувствена връзка с продукта (10). Боб Гъбата хвали макароните със сирене на „Kraft“, замразените кремове на „Breyers“, шоколадовите блокчета на „Hershey’s“ и т. н. Гениите на рекламата стигнаха и до използването на „телетъбисите“ – цветните човечета на програма за деца до тригодишна възраст.

От няколко години обаче тези рекламни техники се осъждат от сдруженията на потребителите, а мултинационалните компании на хранително-вкусовата промишленост постепенно се преориентират към новите медии. От приложенията за смартфони, през електронните викторини до онлайн игрите, благодарение на Интернет и мобилната телефония те откриха свършено неразработен континент, който трудно се поддава на регулация – никой

закон не може да забрани на едно дете да стане „приятел“ във „Фейсбук“ с Роналд Макдоналд, часове наред да „пази“ меда на корнфлейксите Чириос по honeydefender.com или да рисува с вездесъщия Боб Гъбата по McWorld.com.

Дълго време правителството остана безучастно към агресивните практики на хранително-вкусовата промишленост. Пазарът на „лошата храна“ възлиза на огромни суми. През 2011 г., според данни, публикувани от *Файненшъл Таймс* (9-10 юни 2012 г.), световните продажби на пица и ястия в заведенията за бързо хранене представляват 706 милиарда долара, от което следва, че големите марки имат възможност да отделят огромни средства за защита на своите интереси. Въпреки това менгемето постепенно се затяга. Затлъстяването доби такива размери, че свързаните с него проблеми (депресия, дискриминация, риск за здравето, загуба на трудоспособност...) тревожат цялото общество. С около 200 000 смъртни случая годишно, което го нарежда след тютюнопушенето (близо 400 000 смъртни случая), но далеч пред алкохола и пътните злополуки, то е на второ място сред „предотвратимите причини за смърт“. Лечението на свързаните с него заболявания (диабет тип 2, сърдечносъдови заболявания, повишено артериално налягане, белодробна емболия, холестерол, рак и др.) причинява годишно разходи от 147 милиарда долара (т.е. около 10% от медицинските разходи), от които 61,8 милиарда поети пряко от програмите „Medicare“ и „Medicaid“ (11).

От няколко години федералното правителство разширява и разнообразява мерките: стимулиране на физическата активност сред младежите, създаване на знак, гарантиращ хранителните качества на продуктите, забрана на автоматите за подсладени напитки в училищата и др. На местно ниво щатите и градските управы също приемат все по-ограничаващи разпоредби. Следвайки примера на Калифорния, Мейн и Орегон, през 2010 г. Ню Джърси задължи заведенията за бързо хранене да посочват количеството калории в техните продукти. През май 2012 г. град Ню Йорк забрани продажбата на подсладените напитки „голям размер“ в ресторантите, кината и стадионите. В годишния си доклад за 2010 г. компанията „Кока-Кола“ нареди приемането на по-ограничаващо законодателство сред „тридесетте фактора“, способни да повлияят върху бъдещите печалби, заедно с недостига на вода, международната криза на кредитирането и климатичните промени. За да се подсилят предварително, мултинационалните компании се обръщат към нови пазари, по-малко наситени от САЩ и най-вече по-малко контролирани.

Затлъстяването на населението, смятано по-рано за специфично за Запада и държавите от Персийския залив, вече се разпространява по цялата планета. Засегнати са всички нови икономики, сякаш телесната маса на жителите на дадена страна расте успоредно с брутният вътрешен продукт (БВП). С 30% затлъстяване сред пълнолетното население Мексико се очертава като по-лош ученик от

Затлъстяването - белег за социално положение

В ИНДИЯ например градското население се е увеличило от 23% на повече от 31% за по-малко от тридесет години. Това са десетки милиони жители, които в миналото са живяли на село, упражнявали са физически труд и са консумирали местни продукти. Днес постепенно получават достъп до масовото потребление. Автомобилът, телевизията, пералната машина стимулират обездвижването. Разпространението на хладилниците, все по-широкият достъп до супермаркетите и техният асортимент от преработени, опаковани, дълбоко замразени, често вносни продукти завладяват големите градове, а оборотът на хипермаркетите нараства, според оценките, с повече от 27 милиарда долара годишно. Подобно бе преди петнадесет години положението в страните от Латинска Америка, където продажбите на хранителни продукти в хипермаркетите се увеличили от 15% през 1990 г. на 60% през 2000 г. (12).

Веригите за бързо хранене претърпяха същото развитие, като приложиха в развиващите се икономики изпитаната в САЩ и Европа рецепта. Нужно беше само да се съобразят с местните предпочитания. В индийските реклами например холивудските актьори и баскетболистите са заменени от холивудски звезди и играчи на крикет. Прословутият Биг Мак, неуместен за страна, населена с 80% индийци, които не ядат говеждо месо, е заместен от „Chicken Majaraja“ (Пиле Махараджа), а в заведенията Domino's Pizza саламът пеперони и стекът от кълцано месо са заменени от лют пипер и козе месо. Националните вериги („Moti Mahal“, „Nahus Sweets“, „Sagar Ratna“) оспорват на американските мастодонти печалбите от пазара на бързото хранене, което бележи ръст от 25-30% годишно (13). През 2011 г. „Yum Brands“, собственици между другото на KFC, „Taco Bell“ и „Pizza Hut“, съобщиха за намерението си да открият хиляда нови филиала в Индия до 2015 г. Дребна работа в сравнение с плана за инвестиции в Китай. Централата на известната марка за пържени пилета предвижда да открие там двадесет хиляди заведения през следващите години.

В тези две страни затлъстяването, макар и ограничено

Южна Африка (18,1 %) и Бразилия (13,9 %). Засегнати са дори Индия и Китай. Урбанизацията, механизацията, индустриализацията на производството на хранителни продукти, разширяването на мрежата от хипермаркети – всички тези елементи на икономическото развитие породиха дълбока промяна в начина на живот и постепенно приравняване към американския хранителен режим.

засега, постоянно расте, а наднорменото тегло достига до показателни нива. Смята се, че засяга 15% от пълнолетните индийци – повечето жени – до 30 дори 40% в някои градове (Ченай [бивш Мадрас], Джайпур, Делхи, Мумбай, Калкута...)(14). В Китай, където изключително скъпи частни клиники подражават на американските лагери за затлъстели „fat camps“, 31% от пълнолетните имат наднормено тегло, от тях 12% се смятат за страдащи от затлъстяване (15). Макар че ежегодно от 6 до 10 милиона китайци преминават границата на затлъстяването, в страната все още няма държавна програма за предотвратяване на затлъстяването. Чен Чуминг – експерт по храненето към Министерството на здравеопазването, признава, че е безпомощен: „Ако поискате от хората да не ядат хамбургери или други калорични храни, те ви отговарят – „вече имам пари и мога да ям каквото си поискам“ (16).

Впечатляващите различия между богати и бедни и пропастта между селяни и граждани води някои страни, особено най-бедните, до двоен стандарт в храненето. В селата храната е мъчно достъпна и скъпа и много селяни са недохранени; в градовете, където промишлените храни са в изобилие, новата средна класа, предпочитаща храненето навън, развлеченията и потреблението, е на свръхкалоричен хранителен режим. В Нигерия 30% от градското население превишава препоръчаното тегло, а 20% от селяните са недохранени. В Намибия тези цифри са съответно 40 и 18%, а в Индия – 25 и 50%. Преодоляно в повечето от западните страни, това противоречие съществува в новите демокрации – най-богатите са често затлъстели, а бедните – мършави. В Ченай

закръглената физика почти се е превърнала в признак за високо обществено положение. Заведение за бързо хранене в този индийски град рекламираше преди време един от своите продукти, приветствайки минувачите с думите: „Прекалено сте дебел? Поздравяваме ви!“ В някои африкански села, където СПИН-ът, смятан за „заболяване на слабите“, поразява всеки втори човек, наднорменото тегло дори се оценява като доказателство за добро физическо здраве на съответния индивид.

Затлъстяването и недохранването не са само разделителна линия между градовете и селата, богатите и бедните. Те могат да съществуват в рамките на една и съща социална група, едно и също географско пространство, дори едно домакинство. Това се вижда сред палестинските бежанци в Ливан или перуанските селяни, в бразилските фавели или в някои квартали на големите градове на Мали или Сенегал. Това съжителство се обяснява с разликите между поколенията и промените в хранителния режим. У хората, недохранвани през ранното детство, се наблюдава окончателна промяна на обмена на веществата и развитие на склонност към формиране на запаси от мазнини. Ако на зряла възраст приемат по-калоричен режим на хранене, но все така беден на микросъставки, желязо или витамини, телесната им маса бързо нараства. За сметка на това децата им могат да страдат от липса на хранителни съставки и да са прекалено недорасли и анемични. В Египет например 12% от децата, страдащи от рахит, имат майка с наднормено тегло (17).

На световно равнище броят на лицата с наднормено тегло (около 1,5 милиарда, от които 500 милиона затлъстели) вече превишава броя на недохранените (около 1 милиард) (18). Докато в Европа и САЩ започва прилагането на мерки, много държави не реагират своевременно. Но по повод прословутия списък от тридесет злини „Кока-Кола“ вече проявява безпокойство: „Затлъстяването и други медицински проблеми могат да доведат до намаление на търсенето на някои от нашите продукти.“

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Станимир Делчев

(9) *Children's Exposure to TV Advertising in 1977 and 2004*, Federal Trade Commission, 1 юни 2007.

(10) Вж. Paul Moreira, „Les enfants malades de la publicité“ (Децата, болни от рекламата), *Le Monde diplomatique*, септември 1995.

(11) „F as in Fat: How obesity threatens America's future 2010“, Trust for America's Health/Robert Wood Johnson Foundation, Вашингтон, юни 2010.

(12) Barry Popkind, *The World is Fat. The Fads, Trends, Policies and Products That are Fattening the Human Race*, Avery, Ню Йорк, 2009.

(13) Jason Overdorf, „India, the next Fast Food Nation?“, *Global Public Square*,

CNN.com Blogs, 25 octobre 2011.

(14) Sanjay Kalra, AG Unnikrishnan, „Obesity in India: The weight of the nation“, *Journal of Medical Nutrition & Nutraceuticals*, vol. 1, n° 1, 2012.

(15) „30 percent of Chinese adults overweight“, People's Daily Online, 22 март 2012.

(16) Cum. B Calum McLeod, „China wrestles with growing obesity“, *USA Today*, 20 септември 2008.

(17) „Arab diets: feast and famine“, *The Economist*, 3 март 2012.

(18) Boyd A. Swinburn et al., „The global obesity pandemic: shaped global drivers and local environments“, *The Lancet*, vol. 378, n° 9793, Лондон, 27 август 2011.

Бъдещето на Европа се решава

С всяка среща на върха за кризата на еврото Европейският съвет става основната новина на медиите. Но въпреки парада на официалните коли и жуженето по пресконференциите, не знаем почти нищо за дискусиите, водени в изолираните зали, където се събират държавните глави и министър-председателите на Двадесет и седемте. Достъп до тях имат само малцина посветени.

КРИСТОФ ДЕЛОАР
и КРИСТОФ ДЮБОА*

ОТ май 1995 г. европейските държавни глави и министър-председатели заседават във внушителна сграда, кръстена на Юст Липсий, филолог и хуманист от XVI в., получил образованието си в Брюксел. Съвсем близо до кръглия площад „Робер Шуман“, срещу историческото седалище на Европейската комисия, в „Юст Липсий“ се провеждат както заседанията на Съвета на Европейския съюз, така и тези на Европейския съвет (вж. карето). На всяко заседание на Европейския съвет държавните глави и министър-председателите влизат през нещо като заден вход за „минутно спиране“. Направен да осигури бързо преминаване на официалните коли, той напомня тайна врата.

В заседателна зала 50.1 двадесет и седемте ръководители са посрещани от постоянния председател на Съвета (1), бившия белгийски министър-председател Херман ван Ромпой. Присъства и председателят на Комисията Жозе Мануел Барозу. Зад тях постоянните представители на държавите, т.нар. „посланици“ в Брюксел, получават знак да седнат. Камерите на тавана, с които обикновено се заснемат законодателните заседания на Съвета на Европейския съюз (познат повече под името Съвет на министрите), не се включват по време на срещите на върха на най-могъщите мъже и жени на континента. Ето как решенията за бъдещето на европейците се вземат при закрити врати. Това е напълно нормално, уверяват почитателите на европейската институционална архитектура. И Съветите на министрите, които се провеждат в Елисейския дворец около френския президент, също не се предават пряко като телевизионен сериал, нали? Защо тогава да е по-различно в Брюксел?

И все пак има една съществена разлика. Всички действащи лица на заседанията в сряда сутрин в Елисейския дворец отговарят пред гражданите, които ще пострадат или ще се възползват от решенията им. Отговорни са, да, макар и не много, но все пак се легитимират чрез одобрение от Националния парламент. В Европейския съвет няма нищо такова. Невъзможно е да се

разбере дали даден ръководител е защитил дадена позиция както твърди, дали е спечелил или се е свил пред насрещните ветрове. И е невъзможно да му се поиска сметка.

За да се опита човек да разбере какво е било казано на тези заседания, може да се отиде на организирания сред края им пресконференции, отделни за всеки ръководител. Проблемът е, че националните медии нямат необходимите средства, а несъмнено и необходимата воля, за да възстановяват съ-

Бюджетната строгост – човешко право?

ОСТАВА само една възможност, а именно бележките „Античи“. Кръстени на италианския дипломат, който ги въвежда през 70-те години на XX в., Паоло Античи (1924-2003), тези бележки представляват напечатани сводки, без заглавия, които предлагат много точен преглед на разговорите на европейските ръководители по време на срещите на върха. Служител на главния секретариат на Съвета, наричан „отчетник“, („*debriefer*“), непрекъснато снове между зала 50.1 и съседна на нея стая, където предава дословно разговорите на националните дипломати. Бележките „Античи“ не се огласяват публично. Бележките от 2010 г. и 2011 г., с които успяхме да се сдобием, дават представа за паниката и политическите намерения на ръководителите, изправени пред финансовата буря. При откриването на заседанието на Европейския съвет на 16 септември 2010 г. Ван Ромпой приветства „убедителните резултати“ от взетите мерки и възстановяването на растежа. Две години по-късно изказването му изглежда повече от прибрзано. Дълговата криза продължава да дърпа надолу европейския континент.

Разчитащи на тайния характер на Съветите, някои ръководители са предложили не толкова демократични мерки. На 14 юни 2010 г. френският президент Никола Саркози подкрепя идеята на Ангела Меркел да се санкционира всяка държава, която нарушава Пакта за стабилност и растеж (ПСР), приет на Европейския съвет в Амстердам през юни 1997 г., като ѝ се отнеме правото на глас в Съвета на Европейския съюз и по този начин „сгрешилата“ държава се поставя

битията, като съпоставят изказванията на държавните глави и министър-председателите. Ако го направят, журналистите ще открият ново доказателство за „относителността на свидетелските показания“, най-вече от страна на участниците, които имат интерес да се представят в добра светлина. Публичността невинаги означава прозрачност. Бихме могли да се разровим и в общите комуникети за пресата, но те съдържат само официалните истини, които просто не са истини.

Друго възможно решение е инсталирането на скрити микрофони. Интересен е случаят с откритите през 2003 г. подслушвателни устройства, свързани с преводаческите кабинети в заседателните зали на Съвета. След проведеното от белгийските тайни служби разследване беше заподозряна една изraelска канцелария и се прокрадна ръката на „Мосад“. Случаят остана без последствия и без голяма политическа шумотевица.

под нещо като протекторат на останалите държави.

На заседанието на Европейския съвет на 28 октомври 2010 г. германската канцлерка открива огън: „Член 7 на договора дава възможност да се отнема правото на глас при възникването на изключително сериозни ситуации“. В действителност, чрез тази разпоредба се санкционират случаите на „тежко и постоянно нарушаване“ на ценностите на Съюза, накърняващи човешкото достойнство, свободата, демокрацията или равенството. На практика те нямат нищо общо със загубата на финансов контрол, но германската ръководителка не се вълнува от тази разлика: „Гласувахме член 7 за случаите на нарушение на човешките права и сега трябва да покажем, че сме също толкова сериозни и по въпроса за еврото“.

Позицията на тандема „Меркози“ е оспорена от румънския президент Траян Бъску („Този случай се различава от контекста на нарушение на човешките права“), а след това и от министър-председателя на Люксембург Жан-Клод Юнкер и от испанския му колега Хосе Луис Родригес Сапатеро. На фона на подобни възражения Саркози неочаквано защитава съучастничката си с типичното за него нюансиране на смисъла: „Отнемането на правото на глас е записано в договора, следователно не е неразумно“. По същата логика осъждането на доживотен затвор на джебчиите също може да се сметне за разумно, тъй като има такова наказание в наказателния кодекс. В крайна сметка, образец за политическа мъдрост се оказва Бойко Борисов, бивш бодигард на българския комунистически ръководител Тодор Живков и бивш треньор на

националния отбор по карате, който междувременно беше избран за министър-председател на страната си: „Трябва да намерим решение, което обаче да не е унижително като лишаването от право на глас“. В окончателното комунике дори не се споменава тази размяна на реплики.

На 24 март 2011 г. ръководителите заговарят за създаването на Европейски механизъм за стабилност (ЕМС), който трябва да замени Европейския фонд за финансова стабилност. ЕМС, който трябваше да мобилизира 700 милиарда евро, беше обявен пет месеца по-рано, но създаването му все още се бави (2). „Наистина е много важно да разискваме всички тези елементи по

„Лоши протекционистски признавания“

АКО оставим настрана въпроса за еврото, от бележките „Античи“ проличава и форма на обществена безпомощност. На 29 октомври 2010 г. председателят

(1) С Лисабонския договор се създава постът на постоянен председател на Европейския съвет. Избран за две години и половина от държавните глави и министър-председателите с възможност за втори мандат, той ръководи работата

позитивен начин и никога да не се съмнява в решимостта ни“, призовава Ван Ромпой. Държавите членки не са еднородни относно внасянето на капитал от 80 милиарда евро. Председателят на Еврогрупата Юнкер ги предупреждава: „Не трябва да се вдига излишен шум. Представих го като второстепенен въпрос пред пресата“. Жан-Клод Трише, президент на Европейската централна банка (ЕЦБ) по това време, признава: „Много закъсняхме (...). Разбирам, че комуникацията помежду ни трябва да е позитивна, но да бъдем честни, трябваше ни петнайсет месеца, за да изпълним обещанията си“. Жалко, че европейските граждани не успяха да се възползват от подобна откровеност.

на италианския съвет Силвио Берлускони споделя много по-сериозни грижи от организирането на „елегантните“ си събирания. Делокализациите го тревожат: „Някои бизнес-

заедно с ротационното председателство, което се сменя на всеки шест месеца. Ван Ромпой беше избран на 1 януари 2010 г.

(2) Вж. Раул Марк Женар, „Два договора за един преврат в Европа“, Монд дипломатик в Дюла, 7 юни 2012.

Съединените щати често се оплакват от индустриалната конкуренция на страните от Южна Азия. А забравят, че през 1997 г., когато финансовата криза разтърси този район на света, те му наложиха такава шокова терапия, че засегнатите страни се заклеха никога повече да не се озовават в слаба позиция. Така че решиха да тропат валути... като изнасят към САЩ.

ДИЙН БЕЙКЪР*

КОГАТО се анализират нарушенията на равновесието, от които страда икономиката на САЩ, повечето експерти подценяват влиянието на американския търговски дефицит или са напълно безучастни към него, а всъщност то е съществено. Още по-малко споменават произхода на този дефицит, който е пряко следствие от спасителния план, изработен от Американското министерство на финансите по време на азиатската криза от 1997 г. А на практика тази програма, приложена от Международния валутен фонд (МВФ), доведе до надуването на балона с недвижимите имоти, който се спуква през 2007 г. и разклати из основи финансовата система.

Преди 1997 г. САЩ отчитаха търговски дефицити,

които едва превишаваха 1 % от брутният им вътрешен продукт (БВП). В духа на администрацията Клинтън една от основните цели на намаляването на бюджетния дефицит е да предизвика спад в лихвите, който от своя страна да доведе до спад на долара. По-евтината зелена валута всъщност би направила американските продукти по-конкурентноспособни на международния пазар, което би подобрило saldoto на търговския баланс и би стимулирало икономиката. Впрочем, точно това стана през двете години след влизането на Бил Клинтън в Белия дом – през 1993 и 1994 г. доларът падна, дефицитът спрямо БВП (който по онова време нарастваше с 3 % на година) се стопи.

Въпреки всичко обаче Робърт Рубин, избран за министър на финансите през 1995 г., обяви желанието си за политика за силен долар. Макар че

*Журналисти, автори на „Circus politicus“ (Политически цирк), Albin Michel, Париж, 2012.

*Икономист, съпредседател на Центъра за икономически и политически изследвания, Вашингтон.

при закрити врати

мени заявяват, че не искат да се установяват в Европа, че ще отидат в Индия, където хората говорят английски и печелят малко, че населението на Китай нараства с два-сет милиона и триста хиляди души всяка година, което се равнява

на цялото активно население на Франция и Обединеното кралство“ (3).

В онзи ден Берлускони се издига над карикатурния си образ: „Европейските компании са все по-слабо конкуренто-

способни. Трябва да се направи нещо, да се потърсят решения, да огледаме проблема отблизо заедно с експертите. От една компания ми казаха, че към момента имат петстотин хиляди служители в Европа, но възнамеряват да ги намалят до сто и петдесет хиляди“.

Въпреки сериозността на това изказване, Ромпой веднага сменя темата на разговора. Австрийският канцлер социалдемократ Вернер Файман обаче се връща към него и иска от Комисията да изготви списък с мерки за възстановяване на конкурентоспособността на европейските държави. Барозу предупреждава: „Не трябва да отправяме погрешни протекционистки послания“. А Саркози му отговаря разпалено: „Трябва да престанем да бъдем наивни. Трябва да сме малко по-директни с партньорите си и ако те не разбират нуждата от реципрочност в търговските отношения, можем да въведем като решение митническите такси“. Тогава Барозу, засегнат, припомня, че Комисията препоръча вземането на антидъмпингови мерки срещу Китай и Виетнам и че „беше трудно да убеди Съвета да приеме тези предложения“. Не пропуска обаче да подчертае „противопоставянето на Комисията на протекционизма“.

Не бъркайте...

ВЪПРЕКИ голямото сходство в имената, въпреки че заседават на едно и също място, Европейският съвет и Съветът на Европейския съюз са различни институции. Прословутият Европейски съвет, чиито заседания получават широк медиен отзвук, неформално е създаден през 1974 г. и постепенно е утвърден с Договора от Маастрихт (1992) и с Лисабонския договор (2008), които го превръщат в официална институция. Това събрание на държавните глави и министър-председателите „дава на Съюза необходимия импулс и определя общата политическа ориентация“. Накратко, той е ръководен орган, като Съвета на министрите във Франция.

Съветът на Европейския съюз, известен повече като Съвет на министрите, събира, както подсказва името му, министрите на двадесет и седемте държави членки в специализирани области като външната и вътрешната политика, икономическата и социалната област, правосъдието и др. По този начин той участва в изготвянето на законодателните текстове, предложени от Комисията и гласувани в повечето случаи посредством процедурата за съвместно вземане на решенията с Европейския парламент.

Разискванията от законодателен характер в Съвета на министрите би трябвало да са публични. Те трябва да се излъчват пряко, но понякога заради технически проблеми това не става. Независимо от всичко, разискванията в действителност са резултат от предварителни преговори, които остават скрити за външните лица. Те се осъществяват по време на заседанията на Комитета на постоянните представители (COREPER), който събира „посланиците“ на държавните членки и техните заместници. Подготовката за дейността му се извършва в комитети от държавни служители, както и от „технически“ групи, съставени от „експерти“ с често съмнителни назначения.

К. Дел. и К. Дюб.

Като гарант на европейските договори, Комисията следи за изпълнението на закона за свободната търговия и насочва действията на държавните глави и министър-председателите. Бележките „Античи“ припомнят и тази реалност, която по-

литиците на национално ниво често предпочитат да скрийт.

(3) В действителност, числото е почти 60 милиона.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Илиева

ТЪРГОВСКИ ДЕФИЦИТ, НАСЛЕДЕН ОТ АЗИАТСКИЯ СРИВ ПРЕЗ 1997 Г.

Една пренебрегвана причина за американската криза

дори само това заявление предизвика покачване на зелената валута от средата на годината, всъщност планът за спасение от 1997 г. стабилизира покачването на американския долар.

Дотогава на азиатските „дракони“ (1) се гледаше като на модели за развиващи се страни. Те от десетилетия от-

белязваха значителен растеж, а в най-напредналите (Тайван и Южна Корея) жизненият стандарт се доближаваше до европейските норми. Въпреки това, когато настъпи кризата от 1997 г., те бързо бяха обвинени в клиентелизъм и корупция, точно както и съседите им от Югоизточна Азия (Тайланд, Филипините, Индонезия).

Обезценявай, за да изнасяш

Международният валутен фонд наложи на страните, които потърсиха съдействието му, драстични реформи, целящи да направят икономиките им по модела на американската. САЩ пък ги задължиха да изплатят изцяло дълговете си, дори ако това предполага продажба на безценица на активите им, с обещанието, че американският пазар ще бъде отворен за азиатския износ. И износът скочи със същата сила, с която местните валути се сринаха спрямо долара.

Шокът вълна на кризата обаче излезе извън границите на региона. Строгите клаузи на спасителния план обезпокоиха и другите развиващи

се страни. Това ги доведе до извода, че е по-добре да няма вземане-даване с МВФ. А най-сигурният начин да не се озоват в подобна ситуация беше да натрупат резерви във валута като предпазна мярка срещу обръщане на конюнктурата. Най-лесният начин да се постигне такъв резултат е да се обезценят националната валута дотолкова, че да се стимулира износът и така да се натрупат значителни търговски излишъци. Тогава долларите на страните-вносителки се стичат в хазните на държавите-износители. Точно това става от 1997 г. насам. Надценяването на зелените банкноти тогава допринесе за бума в американския търговски дефицит. За последното тримесечие на 2000 г.

той надхвърли 4% от БВП, преди рецесията от 2001 г. леко да намали процента. След това отново се увеличи, докато икономиката се възстановяваше, като достигна 6% от БВП

Усещане за богатство

КАКВА е връзката между тази ситуация и балона с недвижимите имоти? Търговските дефицити предразполагат към нарушаване на равновесието във вътрешното търсене – вместо да консумира национални продукти, населението купува вносни стоки. Тази липса всъщност отчасти бе прикрита от бума в строителството, което пък се подпомагаше от евтините кредити, отпускани за недвижими имоти, чиято стойност изглеждаше, че ще нараства безкрайно. Освен това, относителната липса на търсене на местна продукция беше смекчена от взрив на консумацията, подхранвана от усещането за богатство, което американците придобиха, когато постоянно покачващите се цени на недвижимо имуществото достигнаха най-високите си нива. Този „ефект на богатството“ се равняваше

(или 805,7 милиарда долара, около 630 милиарда евро) за последното тримесечие на 2006 г., точно в момента, когато икономическият балон достигаше връхната си точка.

на хиляди милиарди долари. Ако търговският баланс беше по-уравновесен, балонът с недвижимите имоти със сигурност нямаше да се надуне, тъй като инфлационният натиск, задържан от евтиния внос, най-вероятно щеше да накара Федералния резерв да вдигне лихвите.

Но явно в контекста на достигаш рекордни стойности търговски дефицит, американската централна банка е сметнала, че балонът с недвижимите имоти е удобна патерица, която да подкрепи икономическата дейност. Впрочем, Алън Грийнспан, който по това време бе председател на Федералния резерв, призна в мемоарите си, че е смятал, че нарастването на броя на малките собственици затвърждава „политическата подкрепа“ за либерална икономика.

В крайна сметка, американският търговски дефицит създаде среда, благоприятна за надуването на балона с недвижимите имоти през последното десетилетие. И в обобщение бъдеще е трудно да си представим, че САЩ биха си възвърнали един висок растеж, без да обезценят силно долара и без да урівновесят търговския си баланс.

(1) Южна Корея, Хонг Конг, Сингапур и Тайван.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

HONORÉ DAUMIER, 1858-1860.

Сирия, медийно бойно поле

(От стр. 1)
убийците, изпратени от Асад, са извършили въздушни военни операции, използвайки бойни отровни газове“ (1).

На 27 юли 2012 г. Агенция Франс Прес (АФП) пише изключително предпазливо: „Чухме това твърдение от десетки наши събеседници в провинцията Хама. Но въпреки че търсихме усилено в продължение на седмица, нито един ръководител на бунтовници, племенен вожд, лекар, обикновен войник или гражданин не успя да ни представи безспорно доказателство за това“. Информацията на агенцията завършва по следния начин: „Войната в Сирия е война на информация и дезинформация“.

29 януари 2012 г. От адрес в Туитър (@Damascustweets), принадлежащ на „близки до опозицията активисти“ (2), е публикувано фалшивото сведение, че Ал Асад е напуснал Сирия, че президентската резиденция е обкръжена от Свободната сирийска армия (ССА) и че притиснатият диктатор, заедно с жена си, децата и целия си багаж, се опитал да отиде на международното летище на столицата с намерението да потърси убежище в Москва. Електронното издание на Нувел Обсерватор излиза с изявление, че „слухът“ не е „лишен от основания“: „Според кореспондента на Би Би Си в Близкия Изток Джеръми Боуен Свободната сирийска армия вече е само на половин час път от президентския дворец на Башар ал Асад. Това стечение на обстоятелствата в хода на военните действия би могло да тласне диктатора да се опита да избяга“ (3)...

18 юли 2012 г. В хода на нова офанзива на бунтовниците, която довежда до сблъсъци с невиджана сила в Дамаск, в Генералния щаб на Националната сигурност избухва бомба, която убива министъра на отбраната, както и Асеф Шаукат, шурей на Ал Асад. В преките предавания по френските телевизионни канали представителите на опозицията, в по-голямата си част участници в Сирийския национален съвет (НС), коментират случилото се. Те смятат, че режимът изживява последните си дни, дори часове. „Да, може да се каже, че това е началото на края“, заключава Ранда Касис (4), председателка на Коалицията на сирийските светски и демократични сили и член на ННС. Цитирани от английския всекидневник Гардиън анонимни източници потвърждават, че самият Ал Асад бил ранен по време на нападението и че неговата съпруга отново взела самолета за Москва. Свободната сирийска армия, както и една ислямистка групировка, поемат отговорността за атентата, докато режимът вижда в него ръката на „чуждестранни сили“, които поддържат въоръжената опози-

ция (Турция, Катар, Саудитска Арабия...).

В крайна сметка, останал невредим, Ал Асад ще скло-ни „да си отиде“ два дни по-късно, „но по цивилизован начин“. Новината е изнесена в съобщение на Агенция Франс Прес от 20 юли, малко преди девет часа. Тридесет минути по-късно тя е потвърдена от конкурентната английска телеграфна агенция Ройтерс, като „сензационната новина“ се позовава в действителност на едно интервю, дадено на Радио Франс Интернационал (РФИ) от посланика на Русия във Франция. Посланикът изобщо не говори за заминаване на Ал Асад, като се задоволява да припомни ангажимента, поет от Сирия на 30 юни в Женева, да тръгне по пътя „към един по-демократичен режим“...

Искането за демокрация заляга в основата на сирийския бунт от началото на март 2011 г., потушен с бруталност и жестокост, за които съществуват многобройни свидетелства (5). Но конфликтът се пренася и в медийното пространство и тази война е премълчавана от повечето органи на западната преса. Несъмнено е трудно да се набавят сведения за действителния ход на събитията в пределите на държавата. Режимът проявява скъперничество в отпускането на визи. Всички или почти всички журналисти, които с риск за живота си успяват да се свържат с бунтовниците, използват едни и същи връзки на ССА. След това обаче разказите им преповтарят „сюжета“, развит от същата тази ССА, както и от нейните турски, саудитски и катарски кръстници – един варварски режим потопява в кръв мирните демонстрации, подкрепяни от продемократично настроени активисти, които имат много смелост, но малко оръжия, боеприпаси и медикаменти.

Що се отнася до неколцината журналисти, приели поканата на режима на Ал Асад (6), не е никак учудващо, че те разказват коренно различни истории – труповете на жестоко осакатени войници, които препълват моргите на болниците, малцинства (християни, алауити и др.), тероризирани от въоръжени банди, които не водят борба за освобождение, а религиозна партизанска война, подкрепяна от големите петролни монархии в Залива.

Неудобното за опозиционната армия присъствие в Сирия на въоръжени джихадистки групировки, някои от които се обявяват като принадлежащи към „Ал Кайда“, днес е доказано със сигурност. Това е още едно основание – заявява Либерасион (6 август 2012) – за „политическо и военно подпомагане“ на бунтовниците, „за да не се даде свободно поле за действие на ислямистите и да се предотврати тяхната окончателна победа“.

Но да се отсеят добрите бунтовническите семена от джихадистката плява понякога се оказва нелека задача. Абу Хаджар, „муджахидин, който преди четири месеца напуска Париж, за да участва в бунта срещу режима на Башар ал Асад“, се определя като „ислямистки активист, а не като джихадист, близък до „Ал Кайда“. В изявлението си на страниците на Фигаро той се кълне, че „християнските малцинства или алауитите“, които в по-голямата си част подкрепят режима, „ще бъдат представени в парламента“ в утрешна Сирия (7). Фигаро посочва, че Абу Хаджар е създал „проповедническа служба“ в село Сарджех, за да разпространява „забранените книги“ на Ибн Таймия, „виден теоретик на джихада“, но не става и дума, че той е автор също така на една фатва, призоваваща за свещена война срещу алауитите.

Ала тези няколко свидетелства не накърняват сирийската драматургия – наситено обстрелване на Хомс, масово убийство в Хула, смъртта на журналистите Мари Колвин, Реми Ошлик и Жил Жакие, за когото сега изглежда, че е бил убит от изстрели, идващи откъм бунтовническите позиции. Една шепа действащи

Диктамурата на мигновеността

ИНАЧЕ медиите се осланят на Сирийския център за наблюдение на човешките права, орган, който предоставя чрез телеграфните агенции АФП, Асошиейтед Прес (АП) и Ройтерс равносметката от сблъсъците и разказите за събитията на въоръжената опозиция. Основателят му Рами Абдул Рахман заявява, че е емигрирал пред 2000 г. в Англия, където държи магазин за дрехи. От своя апартамент в Ковънтри той твърди, че е „единственият член на организацията, който живее в Англия. Но разполагам с двесте кореспонденти доброволци в Сирия, Египет, Турция и Ливан. Те са военни, лекари, активисти от опозицията“. Той претендира за пълна неутралност: „Не съм финансиран от никого. Създадох Сирийския център за наблюдение на

лица вземат връх в разказа за конфликта. Сред тях са водещите сателитни канали в Близкия Изток – „Ал Арабия“ и „Ал Джазира“, собственост на двете основни сили в Арабската лига, новия говорител на дипломатията в Залива – Саудитска Арабия и Катар. Тези абсолютни монархии, които не се основават на каквато и да било демократична законност, подкрепят „борбата за свобода“ на своите съседи, водят „регионална студена война“ спрямо Сирия, последния арабски режим, участващ според тях в разпростиращата се от Бейрут до Багдад „шиитската дъга“, която разклаща Бахрейн.

Тези телевизионни канали се ползват с някаква благосклонна непредубеденост, що се отнася до надеждността на информацията, която разпространяват, колкото и невероятни да са те. Така например есеистката Каролин Фурест пише в Монд от 25 февруари 2012 г.: „Според „Ал Арабия“ опозиционери на иранския режим твърдят, че тяхното правителство е доставило крематориум на своя сирийски съюзник. Изграден в индустриалната зона на Халеб, той работел на пълни обороти... Дали там не изгарят труповете на опозиционерите?“

човешките права през 2006 г., тъй като искаха да направя нещо за страната си“. Как е възможно, подпомаган от един-единствен секретар, да се сдобие и да провери в реално време броя на убитите и ранените във въоръжените сблъсъци в четирите краища на страната?

АФП във всеки случай смята Сирийския център за наблюдение на човешките права за задължителен източник на информация и както Езедин Саид уточнява: „За първи път използвахме услугите на Сирийския център за наблюдение на човешките права през ноември 2006 г. Тази организация се оказва почтен и достоен за доверие сътрудник в миналото, поради което продължаваме да работим с нея“. Главният редактор на клона на агенцията в Никозия, Кипър, където са съсредоточени известията за Близкия Изток, все пак признава: „Нашиите журналисти практически нямат никаква връзка с кореспондентите на тази организация, които действат на терена. Тези от тях, които се намират в Дамаск, не могат да работят свободно. Те не са в състояние да дадат обща представа за положението в страната. Сирийският център за наблюдение на човешките права, който никога не проявява политически пристрастия в своите комуникета, не е свършен източник на информация, но именно той дава сравнително най-неизмислени данни за броя на жертвите на терена“. В АФП някои служители не крият своето лошо отношение. Известен репортер от международния отдел се оплаква: „Ние напълно осъзнаваме, че Сирийският център за наблюдение на човешките права не е надежден източник. Но въпреки това продължаваме да разпространяваме предоставяните от него данни. Когато попитаме ръководството, получаваме винаги един и същ отговор: „Навярно имате право, но останалите агенции правят същото. А конкуренцията в нашия сектор е голяма“.

Например начинът, по който Сирийският център за наблюдение на човешките права отрази масовото убийство в Хула, поставя под въпрос заявената от него безпристрастност, както и надеждността на кореспондентите му. На 25 май 2012 г. в Хула наистина са избити 108 души. Открити са телата на 49 деца и 34 жени в тази местност, включваща няколко села и разположена на север от град Хомс. В комуникета от 26 май, използвано от АФП, Сирийският център за наблюдение на човешките права дава сведение за смъртта на 90 души, убити при бомбардировки. На 29 май наблюдателите, назначени от

(1) „Syrie: la révolution s'arme et a besoin de l'OTAN“ (Сирия: революцията се въоръжава и има нужда от НАТО), 30 септември 2011, www.largeleduieu.org

(2) „Bachar el-Assad s'est enfui... sur Twitter“ (Башар ал Асад е избягал... в Туитър), 30 януари 2012, www.lepoint.fr

(3) „Bachar Al-Assad a-t-il tenté de fuir la Syrie vers Moscou?“ (Омисля ли се Башар ал Асад да избяга в Москва?), 30 януари 2012, tempsreel.nouvelobs.com

(4) „Bataille de Damas: les jours d'Assad sont-ils comptés?“ (Битката за Дамаск: преброени ли са дните на Асад?), „Le débat“ (Дебатът), France 24,

19 юли 2012.

(5) „Torture archipelago: Arbitrary arrests, torture and enforced disappearances in Syria's underground prisons since March 2011“ (Архипелагът на мъченията – произволни арести, мъчения и насилствени отвлечения в сирийските нелегални затвори от март 2011 г.), Human Rights Watch, Ню Йорк, 3 юли 2012.

(6) Вж. например репортажите на Патрисия Алемониев, излъчени по TF1 през юли.

(7) „Abou Hajjar, combattant français en Syrie“ (Абу Хагжар, французин, сражаващ се в Сирия), Фигаро, Париж, 4-5 август 2012.

Студентският дълг - бомба със закъснител

Организацията на обединените нации и Арабската лига, установиха, че повечето жертви са убити с хладно оръжие. Още същия ден ООН посочи, че районът на извършеното масово убийство е бил в ръцете на бунтовническите сили.

Доклад на Съвета за права на човека към ООН, публикуван на 16 август, приписва „повечето“ жертви на правителствените сили, въпреки че анкетворите не успяват да прочут въпроса на място и не са в състояние „да определят саможичността на извършителите“ на масовото убийство. Това обаче не попречи началният доклад на Сирийския център за наблюдение на човешките права да бъде широко разпространяван и използван от френската дипломация, с цел да бъде принудена Русия да се огъне в Съвета за сигурност на ООН. В интервю за *Монд* от 29 май 2012 г. френският министър на външните работи Лоран Фабиус изрази надежда: „Масовото убийство в Хула може да промени настроенията“.

През април и май т. г. Донатела Ровера, която работи в „Амнести Интернешънъл“, пребивава нелегално в Сирия в продължение на три седмици, за да се опита да направи равностметка на човешките жертви в конфликта. Тя подчертава трудността на подобно начинание: „Болниците не са надеждни източници на информация, тъй като ранените, които постъпват в тях, са арестувани от силите за сигурност. Бях в Халеб по време на една масова военна операция. Видях малки импровизирани медицински пунктове, настанени в апартаменти, където недобре екипирани лекари се опитваха да облекчат страданията на ранените. Така е по-просто да се направи равностметка. Когато човек пристига след събитие, трябва да събере сведения от оцелелите и съседите, да открие парчета от избухналите артилерийски снаряди или белезите от кушуми по стените“. Тя подчертава, „че е възможно да се работи извън страната, но това е свързано с допълнителни трудности. Особено що се отнася до надеждността на източници, които не познаваме добре и които могат да се опитат да ни манипулират“.

В края на юли „Амнести Интернешънъл“ изчислява 12 хиляди убити срещу 19 хиляди според Сирийския център за наблюдение на човешките права. Безпогрешността на информацията, за която претендира неправителствената организация, контрастира с числата, посочени от Абдул Рахман. Преди всичко тя е несъвместима с диктатурата на мигновеността, която обуславя медийния метод и особено този на електронните мрежи.

Кристофър Нюфилд*

ДАЛИ в безкрайния водевил на кризите на американския капитализъм студентският дълг ще бъде следващата криза? Оценен на повече от 1000 милиарда долара, той се е удвоил през последните дванадесет години до такава степен, че надвишава обема на покупките чрез кредитни карти. През 2008 г. средните заеми за една диплома достигаха 23 200 долара, малко по-малко в обществените университети (20 200 долара). В труден икономически контекст, белязан от увеличена безработица, все повече студенти се оказват в невъзможност да изплатят заемите. Размерът на непокрытите кредити на студенти, които не могат да прибягнат до процедура за индивидуален фалит, се покачи от 5 на 10% между 2008 и 2011 г. (1).

Забележителното нарастване на студентския дълг се дължи на няколко фактора. Първият е свързан с историята на висшето образование в САЩ. Наследници на религиозните колежи и на изследователските университети, основани през XIX век от богати дарители (като например „Корнел“, „Джон Хопкинс“, университета в Чикаго или в Станфорд) големите частни висши училища се числят още от създаването си към най-скъпите в света: една учебна година в Харвард струва средно 36 000 долара или 52 650 долара, ако се включат и средствата за издръжка (2). А точно те диктуват пазарните цени. Конкуренцията между факултетите за привличане на възможно най-много студенти ги подтиква към увеличение на разходите, за да предложат услуги, подобни на институция като Харвард. Тъй като държавните субсидии не достигат, ръководството прехвърля част от разходите върху таксите за записване, които все повече растат. Дори държавните университети не правят изключение. Създадени първоначално, за да предоставят почти безплатно образование в противовес на частната мрежа, те вече искат до 13 000 долара на студент за година. Някогашните идеали са се изпарили и сметките на студентите стават все по-големи.

Разходите за обучение нарастват от два до четири пъти повече от инфлацията. Общо взето, за тридесет години цената на висшето образование се е удвоила (3). Икономическата криза не само не спря тази тенденция, а дори изигра роля на ускорител. Частният сектор регистрира средно покачване с 8,3% през 2011 г., а в обществения скокът беше най-впечатляващ, по-специално в западните щати, които са особено зависими от обществената университетска мрежа – регистрира се покачване с 21% в Калифорния, 17% в Аризона, 16% в щата Вашингтон и т.н. (4). Тези увеличения са още по-проблематични, защото вървят ръка за ръка с последователното оттегляне от ангажиментите им на по-голямата част от петдесетте американски щата, които осигуряват основните средства за висшето образование. През 1990 г. щатът Вашингтон харчеше около 14 000 долара на глава и студентите плащаха само по 3000 долара разходи за обучение. Двадесет години по-късно съотношението е почти обратното –

обществената субсидия не надвишава 5000 долара, а всеки записан студент трябва да плати годишна сметка от 11 000 долара (5). Така всички университети повишиха тарифите си и средните такси за право на обучение се увеличили от 8800 долара през 1999-2000 г. на 14 400 долара през 2010-2011 г.

Учредени от федералното правителство към средата на 60-те години на миналия век, стипендиите, изплащани директно на студентите, а не на университетите, очевидно не следват същия път. Главната сред тях *Pell Grant* достигна таван от 5500 долара на година, т.е. едва една трета от средната цена за една университетска година. Така студентите трябва не само да прибягват до държавни заеми – също с нисък таван, но и да се обръщат към търговските банки, които искат по-високи лихви. Логично е, че броят на длъжниците на над 40 000 долара се увеличи десетократно за десет години.

Впрочем, младите американци все по-често постъпват в университети, чиято цел е печалбата, в тях се плаща много скъпо за посредствено обучение. Тези учебни заведения, които са частни, но субсидирани до 90% (6), при два пъти по-високи такси заделят за обучение три пъти по-малко пари в сравнение с държавните университети. Това отклонение се пренася и върху успеваемостта – само 20% от студентите излизат с дипломи. Тежко задължени, те получават съвсем слаба квалификация и трудно могат да се надяват на достатъчно доходна работа, за да си върнат заемите.

Макар да са почти постоянно подлагани на федерални проверки, тези университети, чиято цел е печалбата, регистрират рекорден брой записали се, особено сред най-уязвимите студенти, изтласкани вън от системата на държавното образование поради последователните политики на строги ограничения. Тази система продължава да просперира, като се възползва от бюджетните съкращения в публичната сфера, която въпреки всичко е по-рентабилна. Докато Обединеното кралство, уплашено от потенциалния финансов крах, който може да бъде предизвикан от студентските дългове, наскоро се отказа да продължи университетската реформа, САЩ продължават да захранват един сектор, чието съществуване се крепи върху задължителното задължняване, като е почти сигурно, че в поне половината от случаите тези заеми няма да бъдат изплатени... (7).

Така пред тези, които желаят да реформират системата на висшето образование, се изпречва внушително препятствие – банковият сектор. Тъй като е главният бенефициент от бързото нарастване на студентските кредити, той няма никакъв интерес от промяна. Със 100 милиарда долара студентски заеми, отпуснати през 2011 г., и 1000 милиарда за изплащане, в банките влиза една манна небесна от 30 милиарда долара лихви на година (8).

Обаче ситуацията е толкова тревожна, че през януари 2012 г. президентът Барак Обама я превърна в една от темите на традиционната си реч „За състоянието на съюза“. По този повод той заплаши да намали обществените субсидии за университетите, които увеличават прекалено бързо таксите. По време на своя мандат той се опита да ограничи ролята

на търговските банки във федералната програма за помощ за студенти – без успех. Тези инициативи обаче не атакуват действително проблема за цената на висшето образование, който произтича от неспособността на американския капитализъм да изпълни основната си мисия – да осигури достъп на колкото се може повече хора до начина на живот на средната класа.

Корените на този провал са в политиката на строги ограничения, провеждана от тридесет години насам. Те доведоха не само до разпадане на училищните, медицинските и др. инфраструктури, но също и до стагнация на заплатите и взрив на неравенствата. „Теорията на потока“, която е в сърцевината на неоконсервативната идеология, особено модерна при Роналд Рейгън и предпочитана оттогава от всички кандидати републиканци (а понякога и демократи) за Белия дом, поддържа идеята, че създаването на работни места и на богатства е привилегия на богатите американци. За да изпълнят тази мисия, те разполагат с мощен съюзник в лицето на държавата, която се заема да им осигури благоприятна среда. Чрез нея например бившият президент Джордж Буш оправда намалението на налога върху дивидентите на 15%, т.е. половината от удържките върху труда. Рейгъновите теории имаха такова влияние, че успяха да унищожат в голяма част от общественото мнение самата идея за държава, участваща в обществения живот и способна да прави инвестиции или да изпълнява полезни за обществото проекти. В този контекст, така дълбоко предопределен от консервативните норми, че дори скромната реформа на здравноосигурителната система е окачествена като „социалистическа“ и е представена като спънка пред свободното предприемачество, президентът Обама и демократите изобщо са принудени, за да се чуе гласът им, да се показват по-неолиберално настроени, отколкото им се иска.

Тези десетилетия на сериозни съкращения бяха губелни за университетите, но въпреки това последователите на Рейгън продължават да проповядват прехвърляне на разходите за висше образование от държавния към частния сектор. Ето, вече тридесет години, откак движението е започнало, а резултатите далеч не са окуражителни – три четвърти от американците с най-скромни доходи нямат никакъв напредък към получаването на диплома...

(1) „The student loan default trap. Why borrowers default and what can be done“, National Consumer Law Center, Бостън, юли 2012.

(2) Julie M. Zauzmer, „Harvard tuition rises to \$52 650“, *The Harvard Crimson*, Cambridge, 24 февруари 2011.

(3) Laura Choi, „Student debt and default in the 12th District“, Federal Reserve Bank of San Francisco, gekem8pu 2011.

(4) Larry Gordon, „California leads nation in escalation of college costs“, *Los Angeles Times*, 26 октомври 2011.

(5) Dan Jacoby, „A better business plan for Washington state's public higher education“, *The Seattle Times*, 25 януари 2011.

(6) Goldie Blumenstyk, „For-profit colleges show increasing dependence on federal student aid“, *The Chronicle of Higher Education*, Вашингтон, 15 февруари 2011.

(7) „Half of money lent to students at for-profits will end up in default, government predicts“, *The Chronicle of Higher Education*, 22 gekem8pu 2010.

(8) Dennis Cauchon, „Students loans outstanding will exceed \$1 trillion this year“, *USA Today*, McLean (Вирджиния), 25 октомври 2011.

В Кан близо 5 хиляди журналисти и специалисти от 88 страни всяка година отразяват събитието, представящо двадесетина филма в официална надпревара. Отзвукът и финансовите залози на Фестивала са значителни. Това ни кара да се замислим за смисъла и посоките на развитие на наградите.

СЕРЖ РЕГУР*

ЗА Кан можем да кажем, че е „най-красивият сред фестивалите“ (1), ако цитираме киноклаксика Мануел де Оливейра, и че е „клуб на режисьорите, чужди на социалната реалност“ (2), както го определят някои кинолюбители. Тези леко разминаващи се оценки дават представа за една реалност – всяка година Кан се превръща в столица на вид шизофрения. Там ясно лъсват противоречията, с които е пословична дейността на френското кино. От едната страна на сцената е известното културно изключение на Франция, което позволява механизмите за публично подпомагане на културата, а от другата – същите техники на холивудската индустрия, финансови проекти и касови актьори (3).

В продължение на 12 дни присъстващите на фестивала образуват един микрокосмос, отделен от света, и се отдават на консумация на филми, голяма част от които поставят въпроси за състоянието на света – надали трябва да се уточнява, че те не са от най-веселите. А след прожекциите – празненства, блясък и знаменитости. Може образно да се каже, че Кен Лоуч е на предната корица, а Бернар Тапи на задната. И ако тази двустранност е заложена в основата на Фестивала, който все пак е най-блестящата витрина на световното кино, вероятно ще е интересно да научим как това напрежение се отразява на наградите. Дали фалшивият блясък е предпочитан пред търсенето на отговори и ако не е така – кои от поставените въпроси получават награди?

Най-напред трябва да подчертаем, че полето на селекцията е ограничено от един вид разпределение, отразяващо тази двузачност – филмите от Субсахарска Африка и Магреб са пренебрегвани или дори отсъстват, а „събитийните“ – с прожекции на блокбъстър и изкачването на звезди по стълбите, вече са част от традициите, докато някои големи автори, като например Жан-Мари Строб и Даниел Юйе, никога не са попадали в каквато и да било селекция. Ненавистта на Фестивала към жените също е забележителна, пък и се забелязва (4). През 2012 г. нямаше нито една жена сред 22-мата избрани режисьори за официалното съревнование. Освен това само една жена е носителка на „Златна палма“ – Джейн Кемпийн през 1993 г.

*Преподавател в университета Тулуза I Капитолия.

„Златните палми“ под луна

за Пианото. При положение че тази рамка е доста ограничена, струва си да погледнем отблизо списъка с лауреати.

За да не се разпростираме, ще се задоволим да разгледаме „ерата Фремо“, започнала през 2004 г., когато Тиери Фремо става артистичен директор, преди да бъде назначен за генерален директор през 2007 г., което означава, че освен всичко друго ще оглавява комисии, определящи Официалната селекция. „Палмите“ през 2005 и 2006 г. преминаха под знака на известна ангажираност – свикнали с отличията на Кан, Жан-Пиер и Люк Дарден, както и Лоуч, триумфираха с творби, типични за техните вселени. В *Детето* на братя Дарден, двама млади родители, преживяващи от социални помощи, участват в „търговски обмен“ – продават едно бебе, и пред тях няма друга перспектива освен затвора. Обратно, както често се случва при Лоуч, *Вятърът в ечемичните ниви* илюстрира надеждата за свят, който е станал по-добър, благодарение на борбата, в случая тази на ИРА срещу британските окупатори през 1920-1923 г. Тези две творби са представителни за разделението между оптимистичния възглед за бъдеще, което може да бъде моделирано чрез борба, и социалното отчаяние и безнадеждност.

През 2007 г. „Златната палма“ бе присъдена на филма на румънеца Кристиан Мунгиу *4 месеца, 3 седмици и 2 дни*, който напомня за ежедневието натиск, оказван от режима на Николае Чаушеску две години преди падането му през 1989 г. През 2008 г. триумфира политическото в широкия смисъл на думата. „Палмата“ единодушно е присъдена на *Между стени* на Лоран Канте, който ни показва сблъсъка на един учител със социалните проблеми на учениците му, живеещи в смесено общество. Почти всички награди обаче приветстват ангажираността. Голямата награда бе дадена на филма на Матео Гароне *Гомора*, екранизация на бестселъра на Роберто Савиано, безстрашна хроника на провала на правовата държава в сърцето на прекрасната демократична Европа. Бенисио Дел Торо спечели приза за най-добър актьор за превъплъщението си в *Че* във филма на Стивън Содърбърг. Наградата на журито отличил *Великолепният* на Паоло Сорентино, който разказва за управлението на Джулио Андреоти, емблематична фигура за италианската християндемократия на власт над 20 години до началото на 90-те години на XX век и за процеса срещу него поради връзките му с Коза Ностра. С приза за най-добър сценарий е отличен *Мълчанието на Лорна* на братята Дарден, които продължават да изследват общественото унижение на имигрантите и мафиотската експлоатация.

Трябва да споменем и *Валс с Башир* на израелеца Ари Фолман, документален анимационен филм за клането на палестинците, укриващи се в лагерите „Сабра“ и „Шатила“, от страна на християнските отряди. И накрая, „Златната камера“, създадена през 1978 г., за да се отличи най-добрият дебютен филм от всички категории, е присъдена на *Глад* на британеца Стив Маккуин, посветен на гладната стачка на Боби Сандс и другарите му от ИРА в затвора през 1981 г., който подсказва, че в някои отношения границата между демокрация и тоталитаризъм може да се окаже неясна... През 2009 г. „Златната палма“ приветства ентомологичното описание на общество, разядено от репресивното пуританство, което разкрива тайните на един развиващ се фашизъм (*Бялата лента* на Майкъл Ханеке). Голямата награда бе присъдена на *Пророк* на Жак Одиар, описващ развитието на дребен злосторник в затвора, който се превръща в истински професионалист, и това показва, че акцентът пада много по-малко върху политическата ангажираност, отколкото предната година.

ИЗГЛЕЖДА, че през тези няколко години журитата са държали да присъждат „Златната палма“ на творби, повечето от които черпят вдъхновение от миналото и се посвещават на някои предизвикателства, маркирали... миналия век. С изключение на филмите на братя Дарден, малко от задаваните въпроси са стриктно актуални и има известна съдържаност при социалните проблеми. От политическия лагер действително имаше няколко реакции. Министърката Кристин Бутен например се опита – безуспешно – да спре разпространението на филма, лауреат и на Националната награда за образование, *4 месеца, 3 седмици и 2 дни* на DVD с педагогическа цел. Селекцията на *Извън закона* на Рашид Бушарб, свързан с алжирската независимост, предизвика мощни протести на десницата и местните избраници, а италианският министър на културата Сандро Бонди обяви, че бойкотира Фестивала след селекцията на *Дракула*. Италия

трепери, разкриващ манипулациите на Берлускони. Това обаче не пречи да се запита дали темите на наградените филми не са често тези, за които по-скоро има консенсус.

2010 година ще отбележи завои. „Златната палма“ бе присъдена на *Чичо Буунме си спомня своите няколко живота* на тайландеца Апичатпонг Верасетакул, почти експериментален филм, пропит с фантазии за прераждане, мистично бягство далеч от прозаичните търсения на низкия ни свят. Вярно е, че ако се търси ревностно политически аспект във филма, може да се открие тази възможност в представянето на заблудата на съвременния свят, обречен да се погуби, в пътя, сочен от режисьора, за съпротива, вдъхновена от будизма, и в разкаянието на главния герой, който скърби, че е убил твърде много мравки... и комунисти.

„Златната палма“ от 2011 г. обаче не позволява дори такъв тип коментари. *Дървото на живота* на американеца Терънс Малик си поставя скромната цел да противопостави космически и метафизично живота на едно американско семейство и създаването на света. Социополитическите търсения тук могат да са само смешна претенция. И накрая, през 2012 г. в сърцето на отличената творба е вечното трио „живот, любов, смърт“. *Любов на Ханеке*, който така влиза в затворения клуб на кинодейците, получавали два пъти „Златната палма“, се вписва в същото изследване на „вечните“ ценности – интимна и болезнена хроника на старостта и агонията на една двойка. Естествено, ангажираността не отсъства напълно от наградените филми, но наградите не са толкова престижни. Социалното се появява в две комедии – наградата на журито за *Делът на ангелите* на Лоуч и Голямата награда за *Reality* на Гароне, филм за измамната телевизионна слава за изоставените в едно изпаднало в криза общество.

Вярно е, че този силен контраст с награждаваните през предишните години филми може да е знак за превеса на естетическите и артистичните критерии. Но все пак можем да отбележим, че така се показва известно влечение към трансцендентността като спасение от трудността да се изгради мисловно едно бъдеще за човечеството, освободено от ипотеките на комерсиалния ред.

След като посочихме тази промяна, все пак трябва да подчертаем, че всички тези наградени филми се еманципират донякъде от комерсиалните критерии. Във Франция *Дървото на живота* е гледан от 872 895 зрители, а *Карибски пирати. Изворът на младостта* – от 4 755 981, да не говорим за *Недосегаемите*. *Чичо Буунме* е видян от 127 511 души,

а *Сърцеразбивач* на Паскал Шомей – от близо 3 800 000. Колкото до *Бялата лента*, зрителите му са били близо 650 000, доста слабичко в сравнение с *От другата страна на леглото* на Паскал Пузаду, който е привлякъл почти 1,8 милиона зрители, да не говорим пък за *Аватар* на Джеймс Кемърн (над 14,6 милиона).

Освен това, удостоените с награди могат да си спестят шаблонните коментари и оценките на много хроникьори, които често, а понякога дори против волята си, имат тесни връзки с вземащите решенията в киноиндустрията. В този смисъл е доста забавно да се сравнят прогнозите им за награди в навечерието на Фестивала с наистина наградените. Изданието през 2012 г. не изневери на правилото. Всичко би трябвало да се реши, според тях, между филма на Жак Одиар *Ръжда и кости* и този на Леос Каракс *Свещени мотори*, както за „Златната палма“, така и за наградата за най-добър актьор. И единият, и другият останаха извън отличените, за сметка на по-малко известни артисти, което преобърна подреждането по важност на авторите и актьорите в кинематографичния свят. Така че трябва да сме благодарни на журито в Кан най-малкото защото понякога допринася в рамките на тясната си компетенция за разклащането на авторитета на медийните псевдоексперти, гаранتي за изградения ред – символичен и материален.

(1) Вж. Jacques Kermabon, „La preuve par l'image“ (Доказателството в снимка), 24 Images, N° 138, Монреал, 2008.

(2) Philippe Person, „Cannes, un festival qui tourne à vide“ (Кан, фестивал, който върти на празни обороти), *Монд дипломатик*, май 2006.

(3) Вж. L'Exception culturelle (Културното изключение), Presses universitaires de France, 2004 (вморо издание).

(4) Вж. „A Cannes, les femmes montrent leurs bobines, les hommes leurs films“ („В Кан жените показват гърдите си, а мъжете – филмите си“), *Монд*, 12 май 2012.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

Вестник
„МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чинкова, Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от SA Le Monde diplomatique, в което акционери са SA Le Monde, Асоциация Gunter Holzmann и Асоциацията на приятелите на Le Monde diplomatique.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Pierre RIMBERT

За контакт с българската редакция:
София – 1784, бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(Монд дипломатик – българско издание)
тел. +359 2 877 34 47
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой
на 20 септември 2012 г.

Искам гумата

Читателят прегу всичко

www.duma.bg

Девети септември

Моите „революции“

Искам да доживея времето, когато сегашната жестока социална система ще бъде пометена

Родил съм се по времето на цар Борис III. Юношеството и младостта ми преминаха при управлението на Вълко Червенков и Тодор Живков. Демокрацията ме пенсионира и ме превърна в нищо.

Когато на 28 август 1943 г. пристигна вестта, че царят е умрял, селото ни се готвеше за двоен празник. На тази дата празнувахме деня на Света Богородица и се правеше курбан. Бе разгласено, че на същата дата царят ще дойде в родното ми село, за да включи шалтера на трафопоста и електричеството да влезе в къщите ни. В нашето семейство за кончината на царя сълзи пророни само мама. Тя беше ходила да жъне в чифлика „Врана“ и беше виждала царя отблизо. Дядо и баба не почитаха царската династия, защото дядо се бе сражавал по фронтовете на три последователни войни и беше тежко раняван. Бях на осем години, подскачах от крак на крак и не можех да се нарадвам на електрическите крушки, които замениха мириз-

ливата газена лампа.

Кога е съставено регентството, чрез което да се управлява страната ни, поради това, че Симеон все още бе дете, не съм бил запознат, но помня, че хлябът не достигаше и нямаше обувки за бедните. Правеха се обувки с дървени ходила, някои деца ходеха на училище с нальми. Аз бях обут в цървули от свинска кожа. Тогава се затананика песента: „Когато беше цар Борис, ядяхме мляко с ориз, а сега е Симеон, хлябът стана с купон.“

На 9 септември 1944 г. бях деветгодишен. Точно на този ден аз и другарчетата ми около обяд гонехме малките рибки под моста на Искъра и изведнъж през него мина камион с въоръжени мъже и развети червени знамена. Мъжете стреляха с карабини към небето, а аз и моите приятелчета тичахме след камиона и събирахме гилзите. Стана голям митинг, имаше речи и се скандираше: „Долу фашизма!“ и „Да живее народната власт!“. В селото бе избран нов кмет - учителят Асен Янков. Баща ми замина на фронта. Аз си учех уроците,

помагах на мама да засее нивите, вечерно време лепях по стените позиви и помагах на по-големите батковци да пишат по стените на къщите „Да живее Отечествоният фронт!“ Все ние, същите, в по-късни години писахме „Смърт на Никола Петков!“ и после „Смърт на Трайчо Костов!“ И все в тия преломни години вечерно време вървахме по главната улица и пеехме „Ой, Дундаки, Дундаки, шарено коте с мустаки, на Дундаки детето яде, пие с котлето. Нас ще ни храни хоремаг, хоремаг - с качамак, с качамак.“ Частните кръчми станаха държавни и някой измисли името „хоремаг“. И до днес не ми е ясно това съкращение, но се подраз-

бира, че става дума за хранене.

Започна обаче мащабно строителство. Разви се мощно бригадирско движение, до селото ни се захвана изграждането на язовир „Искър“. Башите ни се видяха с пари и повечето от децата за първи път вкусихме салам, ама салам от истинско месо. А през управлението на Вълко Червенков се осъществи единственото в историята на България голямо намаление на цените на хранителните продукти. Килограм пържоли струваше 1,40 лв. Аз тогава вече бях студент и получавах 25 лв. стипендия.

Заводите започнаха да произвеждат качествени стоки, ТКЗС-ата укрепнаха, а тяхното

обединение в АПК беше изразено с песента „Три села, три села в едно село се сбраха, три реки, три реки в една река се сляха, три моми, три моми със глас един запяха.“ Безработица нямаше.

Доживях „нежната революция“. Митинги, речи, лъжи и обещания, и се запяха „Последен валс“ и „Развод ми дай“. Разводът стана, „валсът“ наистина остана последен, а за пенсионерите се каза, че сме хора от второ качество. Какво качество сме не зная, но искам да доживея до идващата нова социална революция, която ще помете сегашната жестока социална система.

Никола ЯНЕВ, с. Пасарел

На прицел

Снимка БГНЕС

ЖЕНСКИЯТ ПАЗАР В СОФИЯ

Централният пазар в София, т.нар. Женски пазар, който се посещава предимно от пенсионери и възрастни, вече се е превърнал в цигански. Другите пазари също са окупирани от роми. Не бих реагирал, ако ниският стандарт и манталитет, свързан с лъжа и кражби, не трови живота на хиляди хора.

Женският пазар е като катун - навсякъде роми навират в ръцете ти цигари и какво ли не. От сергиите за плодове и зеленчуци се провикват търговци, които подканят купувачите с неприлични изрази. По земята навсякъде лежат мръсни и одърпани хора, които често се карат, ругаят или правят скандали. Когато е необходимо, се събират накуп и се намесват в защита на някой търговец, обикновено справедливо смърнен от купувач - заради некачествена стока или неточен кантар.

Продавачите са наредили отпреди хубава и качествена стока, а отзад са прикрили лоши и развалени плодове и зеленчуци. Казваш какво искаш, а продавачите ти мушват сплутли и развалени зеленчуци, връзват ти торбичката и те отпращат. Като се усетиш - твърде късно. Оставаш оцетен, обиден и огорчен. Понякога го разбираш едва като си отидеш вкъщи. Ако на място реагираш и поискаш да ти се сложи от хубавата стока, продавачът започва да те обижда, да хвърля по теб, а понякога привиква околните търговци, за да се

разправят с теб дружно.

Продавачите са сложили кантарите скрити при тях, за да не се виждат от купувачите. Почти винаги лъжат в теглото. Рядкост са почтените търговци. Мнозина вече са намерили цаката и на електронните кантари. Рядко някой купувач се оплаква на съответните органи в дирекцията, намираща се накрая на пазара. В нея „работят“ чиновници, инспектори и контролери, чиято главна задача е да контролират и да следят за културата и качеството на пазара. Публична тайна е, че те не се интересуват от пазара, а и са в „топла“ връзка с продавачите.

Потребителите имат пълно и законно право за парите си да искат качествена стока. Ние, българите, сме бедни, с ниски пенсии и заплати. Нито е законно, нито е морално да бъдем лъгани, ограбвани и обиждани. Държавата с нейните регулаторни и контролни органи, общините и дирекциите, различните комисии и пр. трябва да вземат елементарни мерки за защита на потребителите и да превърнат пазарите в нормално място.

Демокрацията позволява свободно движение на хора, но тя означава спазване на законите, морала и културата. Ако се вземат мерки срещу посочените нарушения, ползата ще бъде голяма - и за хората, и за държавата!

Д-р Кирил ТАНЧЕВ, София

Национална безпътица

Чета изписаните във вестниците епитети за Ботев, Левски, Вазов - били дискриминатори, недостатъчно модерни, нетолерантни и недемократични, с една дума - „вредни“. В доклад се казвало, че Левски бил нарушител, Вазов не бил прав, а Чинтулов - подбудител към насилие. Чета и недоумявам - аз ли съм ненормален, или националната безпътица е в стихията си. И всичко се поднася без обосновка, без анализ или основание.

Дори да сме „лош матриал“, както казваше Бойко Борисов, хилядолетната ни история, нашата култура и държавност не трябва да допускат безродници да се гаврят с националните ценности на страната ни.

Не съм черногледец! Но случващото се показва, че важно е едно - да се чува гласът само на един човек: най-умният, най-демократичният, най-обаятелният и

добър управник, футболист, художник и пр. Нека не спестяваме най-важното, което трябва да знае българският народ. Министър-председателят и президентът на страната водят съгласувана политика, която ще наруши българо-руските отношения, в разрез с националните приоритети на България.

Петър БЪЧВАРОВ, София

Памет

Патриотите не са свършили

Развълнувах ме разсъжденията за Паметника на Незнайния воин и паметниците на загиналите във войните за национално обединение (в. ДУМА, 14 август 2012 г.).

Паметник на Незнайния воин е замислен в края на 20-те години на миналия век. Дори и проекти има няколко. Но властите в Царство България не го правят. Хубаво е, че такъв все пак беше открит в началото на 80-те години на XX в.

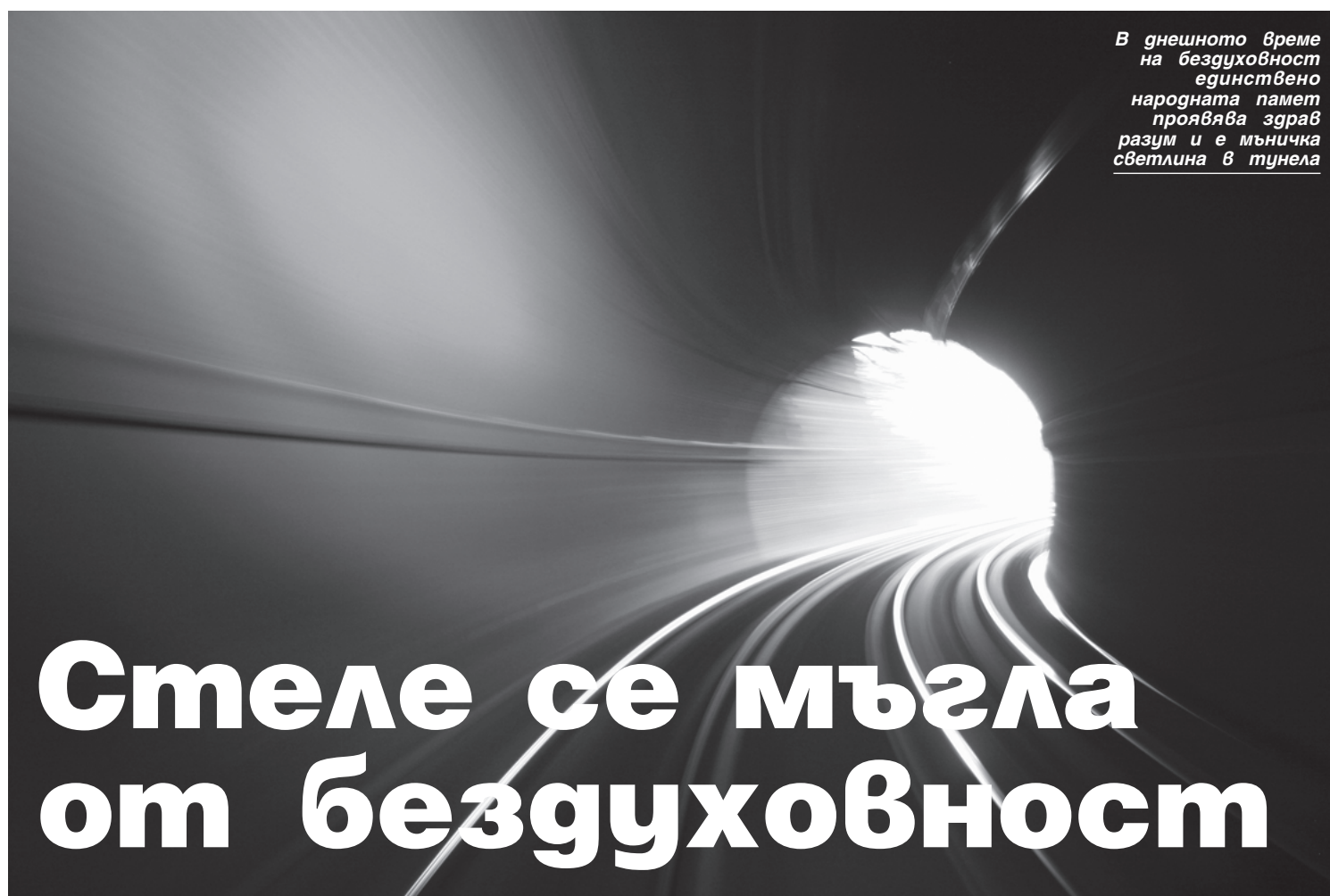
Вярна е оценката на автора за съдбата на паметника на загиналите воени чинове от славните 1-ви и 6-ти пехотни полкове, на чието място днес се издига НДК. Трябва да благодарим на покойния тогавашен началник на НВИМ доц. Стоян Пенков, че организира събирането и запазването на паметните плочи с имената на загиналите. Те се пазеха в музея. След промените през 1989 г. имаше много мнение за възстановяване на паметника. Но не бяха чути. По-скоро липсваше желание и воля, отколкото място и средства. По повод 100-годишнината от Балканската война поне една паметна плоча пред НДК може да бъде поставена за героичните воители на двата полка.

Иначе през 23-те години на прехода „демократите“ успяха не само да ликвидират стотици паметници на загиналите в борбата против фашизма и Отечествена война (1944-1945), паметни плочи иobelisks, но и да сменят имената на булеварди и улици.

Независимо от това в много градове и села се появиха паметници на героите от войните. Патриотите не са свършили. Паметници е имало и ще има. Въпрос на национално достойнство е те да се поддържат така, както са мечтали създателите им.

Иван Ст. ИВАНОВ, историк

В днешното време
на бездуховност
единствено
народната памет
проявява здрав
разум и е мъничка
светлина в тунела

Стеле се мъгла от бездуховност

Проф. Чавдар
НИКОЛОВ

Многообразната по форми нашенска чалга може да се възприема и като специфична балканска национална конкретност на установилата се глобална посредственост в света, в който живеем. Днес много трудно можем да си представим да бъдат написани книги от класата на "Погнусата" на Жан Пол Сартр, "Възгледите на един клоун" на Хайнрих Бюл или "Параграф 22" на Джоузеф Хелър, да бъдат заснети филми като тези на Бунюел, Тарковски и Фелини, да бъде създадена музиката на Пинк Флойд. Магическият реализъм на Маркес изглежда като сянка от минало величие. Съвременната действителност направи почти излишни бардове от класата на Джон Ленън, Жак Брел, Волф Бирман, Владимир Висоцки и Булат Окуджава. Понастоящем е трудно да си представим популярността на един Херберт фон Караян, или на Мария Калас, на Борис Христов ...

Безапелационното наглед

тържеството на пазарно адаптираната посредственост

масираното насаждане на краткосрочното, "непосредственото" пазарно мислене, на вярата във всевластието и справедливостта на пазара, винаги и навсякъде, всеотдайното стимулиране на овълчването между хората в името на повечето пари доведе през новия век до спускане на някак неочаквана мъгла

на всеобща световна бездуховност.

Като че ли всичко се помни, отчита и взима предвид, като че ли всичко изглежда наред. Но видимо в обществата липсва широтата и дълбочината. Въпреки наличието на 3D телевизори преобладаващото се плъзга по повърхността, то е плоско, безлично, унило конфекционно. Няма задълбоченост, почти напълно отсъстват по-съдържателните асоциации, алюзии и прочие културни препратки. Масово елементарното ни залива, дори в сферите с претенции за елитарност. В съвременността дразни не само неналичието на подтекст, но достатъчно често също и на прав текст.

Остроумието, доколкото въобще го има, е базирано най-вече на сексуални вулгарности. Сложно ни изглежда комай само ако някой реши да се прави на интересен, обаче за съжаление обикновеният случай не е той да е интересен сам по себе си като Джойс, Пикасо или Питър Брук, да речем.

Доминира финансовият разчет от днес за утре

От първостепенно значение е бързата продажба сега, в момента, без вземане предвид на последствията, проблемите и предизвикателствата "вдъриден", тези на другата седмица, на другата година, на следващото десетилетие. Далновидността е дефицит, отговорността пред поколенията е по-скоро лозунг, съблюдава се само на думи, демагогията се явява отделна пределно отворителна вселена. Електоралният цикъл обрича на неуспех почти всеки опит за напускане от страна на политиките на злостовно мисловно равнище, това от ден за ден, от година на година, от избори до избори. Безличията пълнят парламентарите, безличията министерствата, безличията си въобразяват, че са лидери на велики вчера нации.

Дълбоко програмираното у по-голямата част от активното население на же-

ланието да се вижда бизнес във всичко наоколо изтиква на заден план повечето социални и хуманистични съображения. Лобизмът като израз на най-елементарен тип интереси запълва така открития се вакуум в публичното пространство. На него "по естествен начин" започват да се подчиняват масмедии, в руслото на "обслужващата сфера" попадат мнозинство интелектуалци. Появяват се и се налагат маса "табута" на теми и на лица. На базата на цензура и автоцензура бързо и неусетно напредва процесът на демонтаж на демокрацията.

Не че ставащото по света през последните три десетилетия и най-вече в развитите страни понастоящем не среща съпротива. Но тя е идеологически тотално аморфна, без определена визия, става дума за съпротива срещу "цялата система като такава", но без да се предлага състоятелна алтернатива. Последователното глобално одесняване на лявото в годините след срутването на т.нар. реален социализъм, negliжирването на изконните негови базови ценности като справедливост и солидарност не му позволяват да се яви и да завоюва доверие като необходимата днес алтернатива за човечеството.

Следователно, както изглежда, намираме се и се лутаме

гългосрочно в улица без изход

Промяната в света може би е генерационен проблем, проблем на подмяна по естествен път на поколения не само на политици, но и на избиратели. Дотогава, а тук, ясно е, че става въпрос за доста години, човечеството ще може единствено да се люлее между поредица популистични псевдоалтернативи.

Постигането на вече забравеното и затрупано с пластове време не е нещо непознато през човешката история. Нещо много подобно за Европа е бил

Лобизмът като израз на най-елементарен тип интереси запълва така открития се вакуум в публичното пространство

Ренесансът: взривно освобождаване на духа от догмите и схоластиката, поставяне на хуманизма на пиедестал, търсене и съответно намиране на отдавна изгубените и затрити корени и идеали, съществено надстрояване на отново откритите основи. Много е вероятно, както стана ясно, такъв период да предстои, точно кога обаче е невъзможно да се предскаже. А дотогава интелектуалната свобода по строга необходимост ще бъде ограничена в периметъра, очертан от "А тя все пак се върти", от едната посока, и "Възхвала на глупостта", от другата.

При подобни възгледи за "световните работи" и тяхната перспектива българското бъдеще може да бъде всякакво друго, но не и светло и безметежно. В западната филмова документалистика напоследък излиза на мода интересният похват симултанният превод от друг език (немски, френски, руски, италиански, испански и пр.) на английски да става със съответния специфичен акцент.

"Мисловният акцент" на българските политици на прехода обаче е невъзпроизводим поне от хора като мен. При внимателен анализ повечето от държавническите им съображения се оказват много далеч от истината. "Дюнор-дипломатията" е може би най-гротеският пример в контекста. И ако не ставаше дума за трагедия, фундаменталното разминаване спокойно би могло да послужи като добра основа за либрето на комична опера.

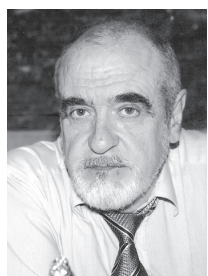
Поради съответната професионална обремененост в писанията си през годините повече съм се занимавал със зловредата дейност на "щатните" по масмедии у нас финансирани отвън неолберални икономистчета. Напоследък обаче в неолимпийското състезание, състезание без правила, където ударите под пояса са правилото, в състезанието по антидържавност и антинационалност определено с едни гърди напред излиза гилдията на политолозите, социалните антрополози и социолозите.

Наред с писаната история, която, да приемем, че действително се пише от победителите и затова и се явява с куп изкривявания, налице е и още нещо, което се нарича народна памет. Тъкмо според нея, ама по никой начин не излиза, че Османската империя е била "наша империя" и не често като "турско робство", ама въобще не е съществувало. Това, което за пореден път ни се демонстрира, не са европейски стандарти за научна добросъвестност и коректност, а омръзналият ни поръчков слугинаж в комбинация с изключително неуместно оригиналничане.

И ако въпреки всичко има налице нещо обнадеждаващо, то е практически еднородната публична отрицателна реакция спрямо поднесеното "ново трактуване на историята". Значи, като народ и нация, все пак не сме съвсем загубили имунната си система. И също така, макар и рядко, показваме здрав разум, можем да се опънем, правилно да осъзнаем интереса си и да го защитим.

А това на фона на преобладаващия песимизъм не изглежда съвсем пренебрежимо, съгласете се! В днешното време на бездуховност единствено народната памет проявява здрав разум и е мъничка светлина в тунела.

Приказни сюжети и герои

Лозан
ТАКЕВ

Чрез предания, легенди, митове и приказни сюжети и разкази до нас идват и героите, на които още от деца искаме да подражаваме. А кои са европейските, руските, световните образци - помните ли? Те на хар-

тиен носител и чрез интернет и сега влизат в детските стаи и души... Знаете ги много добре. Това са Тримата мускетари, Бременските музиканти, Вилхелм Тел, Робин Худ, Иван Сушанин, Иван Грозни, Храбрият войник Швейк, Иля Морумец, Иванушка дурачок, Тартарен Тарасконски, Данко, Рики Тики Тави, Буратино... Умишлено не споменавам най-новите спайдермени, които още не са класиката.

Става дума за десетки легендарни герои, юнаци, братя, защитници на по-слабите, на унижените и оскърбените, на поробени и ограбени от бандити, завоеватели и пр. А кои са

нашенските образци? Кои са българските родни примери? Кои са онези литературни приказни сюжети и герои, на които трябва да подражаваме, на които искаме да приличаме още от невръстна детска възраст? Или просто в тях да потърсим оправдание и обвинение в нещо! А? Помните ли ги още?

Какво ще кажем за Тримата глупаци, например? За Хитър Петър, за Андрешко? Или за Бай Ганьо? За Гочоолу и за Дочоолу? За баба Вуна, за Ян Бибиан, за лаком Генчо, за лъжлив Съби, за хитър Тренчо, за наш Пондъ и десетки още Чудомирови герои? Не се ли те и сега в българската политика,

не са ли още в сградата на Народното събрание, в Министерския съвет, в кметствата и общинските съвети, в партийните централи, особено в ПП ГЕРБ. Тях визирам, защото все пак те са управляващи и се канят да управляват още дълго...

Е, сега поне нали разбирате защо сме такива и защо още детското надделява в поведението и на възрастните, заложено от приказки, легенди и разкази. Няма да обвиня литературата, но и тя има съществен принос в днешното обществено пространство на селските хитреци, лъжци, измамници, дребни и едри мошеници, крадци, невъзпитани държавни и общин-

ски служители, алчни и лакоми управляващи... Много от тях отдавна са надминали своите прототипи и литературни герои, иновирани са техните подвизи, а за някои от тях излизат ежедневно нови и нови книги по сергиите на българската култура, предлагат ни в огромни тиражи заедно с ежедневието печат, а не би да пропуснем някой техен ден от живота им и да не можем да заспим вечерта, че не сме прочели какво са сторили, кого са измамили, окрали, изнасилили, убили и т.н.

Това са нашите литературни примери. Каквито са те, такива сме и ние, техните читатели и подражатели!

Позиция

www.duma.bg

В името на доброто

Едно мнение за обучението по религия

Петра ТАШЕВА

Големи спорове предизвиква новият проектозакон за децата и родителите. И по частта за религиозното възпитание има различни мнения. Обществеността трябва сериозно да се намеси, позволявам си да изкажа своето мнение.

Зададе ли се голям религиозен празник, нашите храмове се пълнят с народ, та чак и опашки се изви-ват. Колко от тези хора са наистина вярващи и колко от тях са само подражатели? Дали всички знаят как да се държат в храма, какво трябва да правят, като влязат в него? Нашата вяра, нашата църква е изиграла историческа роля за запазване на българщината, на езика и писмеността ни. Затова сме се съхранили и като българи. След промените започнаха спорове, които и сега продължават - доколко в нашите училища трябва да има обучение по религия, дали да бъде задължителен или свободно избираем предмет по християнско вероучение? Всеки човек сам трябва да си избира религията, сам трябва да решава да бъде религиозен или не, на кой бог да вярва, на кого да се моли. Но докато детето стане пълнолетен гражданин, роля за неговото възпитание, за неговото религиозно ориентиране има семейството, както и училището, според мен.

Бащината ми фамилия е Попова, защото пращането ми е бил свещеник. В рода ни е имало и други свещеници, наред с многото учители и лекари. У нас винаги е имало уважение към църквата, към вярата, без да ни се е натрапвал религиозен мироглед. Не са ни водел задължително на църква. Моят баба Петра, чието име нося аз, беше попска снаха, но на църква ходеше само по големите празници. Според нея времето е ценно и не бива да се прекалява с ходенето по църквите. За нея "бог беше навсякъде"! Важното за всички в рода ни беше човекът да е трудолюбив, праведен, честен, божийте закони да бъдат в неговия живот, в сърцето му. Вкъщи се отбелязваха църковните празници. Баща ми, най-малкият попски внук, вероятно е помагал на дядото - свещеник, защото помнеше много от молитвите наизуст, знаеше религиозните ритуали, даже "консултираше" близки и роднини. Той с почит се изправяше пред домашните коледни и великденски трапези, казваше молитвите и изпълняваше с удивителна сръчност необходимите обредни действия. В моето сърце, в братовата ми памет тези ритуали са оставили силно впечатление. Навярно в повечето български семейства църковните

празници са се спазвали и преди промените, особено по отношение на храните, свързани с тях. Но религиите са преди всичко морал и философия. Те са първите училища за хората. Учили са ги и сега ги учат как да живеят, как да хранят душата и тялото си. Ако човек спазва само десетте божии заповеди от православие, то той ще живее праведно, ще бъде истински човек. Затова, според мен, е нужно децата от малки да бъдат запознати с основите на християнството. Да знаят как се е зародила тази вяра, как е помагала на хората, какво представляват храмовете, манастирите. Децата трябва да бъдат научени как да влизат в църквите, как да се държат там. Да се научат защо нашите църкви са изобразени с икони, какви са изобразенията на тях, кой ги е правил, как те въздействат на хората. Това би трябвало да е в основата на обучението по религия в началния курс на нашето училище.

После в горния курс на нашето училище вече би трябвало да има предмет по история на религиите, защото те са в основата на човешките цивилизации, на културата, изкуството, литературата. В Библията, в Корана, в Талмуда са заложени многолетните знания и опитът на човечеството. Аз така мисля.

Вече 10 години в столичното 68-о СОУ "Акад. Никола Обрешков" има кабинет по религия. Той е създаден от Ваня Станчева - учител-богослов, която е започнала отначало да преподава християнско вероучение в детските градини. Тя и до днес продължава благородната си мисия. Кабинетът е най-доброто продължение на традицията в район "Искър", където в детските градини децата получавали начални, елементарни знания по християнско православие. После в близките училища продължавали да учат вероучение. Сега в района само в 68-о училище има кабинет по религия, където се провеждат уроците по този свободен избираем предмет.

Миналата година, на 19 октомври - празника на българския покровител светеца Йоан Рилски, Кабинетът по религия отпразнува своя десетгодишен юбилей. Състоя се мило и възбудящо тържество, в което децата пяха, казваха стихове, представяха сцени от живота на свети Иван Рилски - отдал се на пост и молитва, на събиране на билки и оказване на помощ и лечение на хората. Той посветил живота си и делата си на вярата за спасение на българския народ.

Св. Иван Рилски е забележителна личност в нашата духовност. Той живее по времето на трима от най-великите ни царе: роден е при Борис I, расте в Златния ни десети век,

когато управлява Симеон Велики, а по времето на цар Петър става свят човек - лечител, чудотворец. Защо неговият живот впечатлява децата? Кои черти от характера му ги вълнуват?

Със скромността си, с аскетизма си Иван Рилски е необикновена личност. Той се "заточва" в Рилската пустиня, посвещава живота си на пост, молитва, но и лекува хората, страдащи от болести. Лекува ги с билки. Храни се с даровете на Природата, като се отказва от храни, приготвени с месото на убити животни. За него плодовите и зеленчуците са достатъчни. Той е един истински БЕЗ-СРЕБЪРНИК.

Според житието му, написано от Владислав Граматик, най-добре го характеризира писмото, което Иван Рилски пише на цар Петър след срещата им "от разстояние", състояла се в планината. Иван Рилски приема само плодове, които донася цар Петър. Ето как той обяснява тази среща: "Убогият Иван до благочестивия и самодържец на българския скиптер цар Петър. Да изпълним цялата ти молба нам не е позволено, но заради твоята вяра и усърдие изпълняваме вече онова, що ни подбавя, като приемаме истинската храна.

А твоето злато си задръж сам, защото такива неща вредят много на иночествуващите, най-вече на пребиваващите в пустини и безутешни места. Пък и какво ще потърпят те на она, който никога не вкуся хляб до насита, нито самата вода, та да угаси жаждата си..."

В навечерието на Международния празник на книгата в 68-о СОУ бе проведен един запомнящ се УРОК ПО ДОБРОТА. В него участва писателката Ангелина Жекова, написала много детски стихове и книги, в които човешката жажда за доброта е главният герой. Този урок ще остане в сърцата на учениците за цял живот, защото те, заедно с любимата си писателка, пяха, разказваха приказки за най-ценните качества на човека, за неговите добри страни в характера. Урокът бе едно активно противопоставяне на заливащите ни днес престъпност и агресия, взимачи застрашаващи размери. Тази година, на 10 май, Ангелина Жекова получи наградата на името на чаровния ни писател-разказвач Константин Константинов за авторство в Националния фестивал детската книга в Сливен. Наградата ѝ бе признание за нейните заслуги към възпитаването на децата на България, за благородните ѝ пориви да влее светлина и радост в душите им, да ги направи истински, добри хора.

Това е и истинската цел на обучението по религия.

Мисия Брюксел

Що е Орбанизация и има ли тя почва у нас?

Георги ГОТЕВ

ВУнгария върви нещо като комунистическа революция, парадоксално оглавявана от Виктор Орбан, лидер на Фидес, десноцентристката управляваща сила в страната, член на Европейската народна партия.

Появи ли се проблем, първият рефлекс на Орбан е да национализира. Светкавично взе решение да национализира предприятието, чийто скъсан бент на хвостохранилището предизвика огромна екологична катастрофа през 2010 г. Още преди това, за да избегне наказателна процедура на Европейската комисия за прекомерен дефицит, той не се поколеба да национализира частното пенсионно осигуряване, лишавайки стотици хиляди унгарци от осигуровките им.

Преди две седмици Орбан обяви, че ще превърне енергоразпределението за населението в "дейност с нестопанска цел". Тоест, че токът и парното ще се доставят, без доставчикът да има право на печалба. Стана ясно, че отново става дума за национализация, защото Орбан каза, че правителството е готово "веднага да купи обратно Е.ОН от германците".

Орбан забрани изкупуването на метали от частни фирми, защото, точно както у нас, определени хора, които не трябва да бъдат стигматизирани като малцинство, крадат кабели от електропроводи, капаци на водопроводи и други очевидно неотпадъчни метали и ги продават на частни фирми, които си затварят очите. В Унгария тази дейност вече се извършва от държавата.

Още през пролетта Орбан ограничи помощта за безработни само до три месеца и отне помощите на тези, които отказват предлаганата им работа. Същото направи за тези, които не изпращат децата си на училище. Той обясни това с нуждата да доведе процента на работещи сред активното население до 75%, колкото е в САЩ. В ЕС този процент е 65%, докато в Китай е 85%.

С тези инициативи Орбан печели голяма подкрепа сред унгарците. А тя му трябва преди изборите през 2014 г. Време има, но Орбан отдавна дава да се разбере, че има стратегия да управлява не за мандат, а за цял исторически период, от който страната му ще излезе пробразена както иска той.

Имам колеги унгарци, сред които не всички харесват Орбан. Но всички подчертават, че голямото мнозинство в тази страна толкова силно мразят социалистите след тяхното безславно управление, че каквото и да направят управляващите, засега подкрепата за Фидес е налице.

Надявам се да не съм обърнал читателите. Бас държа, че поривите на Орбан за национализация им допадат. Обзалагам се също, че си задават въпроса защо у нас например никоя партия с потенциал да управлява, и най-вече социалистите, и дума не дават да се продума за национализация. И сигурно биха искали да знаят дали ЕС ще разреши подобни експерименти.

Точно това питам и аз Еврокомисията напоследък. Говорителите са измъкват с обяснения, че не са получили текстовете на унгарските проектозакони. По темата за металните "отпадъци" вече има влязло в сила законодателство и комисията е започнала наказателна процедура. Проверих подробностите: хванали са се не по същество, а за дребен кусур, който унгарските власти със сигурност могат да отстранят. Предполагам, че ще има по-остри реакции. Но Орбан изобщо не го интересува какво мисли ЕС, освен ако може да засегне финансово страната му.

Има ли Орбанизацията почва у нас? Борисов и Орбан си приличат по това, че са от ЕНП и обичат да ритат толка. Но Борисов ляга и става, кланяйки се на иконата Меркел. За Орбан няма друга икона, освен неговата представа за могъща Унгария. Единствената алтернатива на ГЕРБ, разбира се, е БСП. Там се придържат към европейска политика до степен, до която изглеждаме по католици от папата. Нищо чудно, че предишното правителство сложи акциз на селските казини. В страните от ЕС на много места хора си варят домашни спиртни напитки, без никой да ги безпокои. ГЕРБ пък вградиха касови апарати за ДДС в автоматите за кафе, което също е световен курioз.

В една реч в Брюксел през април Орбан каза, че страната му е "лаборатория на ЕС", защото благодарение на супермнозинството на Фидес, тя може да си позволи експерименти, немислими в други страни. Ако в Унгария част от реформите се окажат успешни, може би не трябва да си затваряме очите за тях?

На фокус

www.duma.bg

Съединението - първа стъпка към независимостта

Едно изстрадано гело, извършено без кръв и подкрепено от всички българи

Проф. д-р Петър КУЦАРОВ,
дългогодишен дипломат

Мълчанието във връзка с приближаващите годишнини от провъзгласяването на Съединението и Независимостта на България налага да бъдат припомнени определени факти, почерпени от секретните архиви на Руската империя. В живота на Третата българска държава съществуват редица важни събития, две от които Съединението на България на 6 септември 1885 г. и провъзгласяването на Независимостта на 22 септември 1908 г., са записани със златни букви в новата ни история. Тези две събития са напълно самостоятелни, извършени независимо и въпреки препоръките, внушенията и действията на великите сили с интерес към геостратегическото положение на България. Основна предпоставка за успеха и на двете начинания е единството на

печаване на военното обучение на гражданското население. На Учредителното събрание във Велико Търново се събират делегати не само от Северна, но и от Южна България, Македония, Добруджа, Западните покрайнини и Одринско. Въпреки че не са допускани на официалните заседания, те по цели дни бурно обсъждат проблемите за единството на българския народ. Всичко това оставя дълбоки следи в живота на населението от тези области и се превръща в традиция на съвместната борба за обединение. Основната задача в тогавашните условия е минимизиране на противобългарската насоченост на Берлинския трактат. И масовата народна борба завършва с успех: Източна Румелия придобива български национален характер. Тя започва да функционира като част от България и става действителен център на общобългарската културна дей-

ности в историята на България, споменаваме Русия? Защото в онези години българските и руските интереси съвпадат, защото с решителната помощ на Русия България се възвръща и заема мястото си на световната политическа карта. Защото с реалната помощ на Петербург са изградени българските въоръжени сили, функционират всички клонове на властта в нашата страна - основните министерства и централни ведомства в България са ръководени от руски поданици, в армията работят 3500 руски офицери-инструктори, премиери и министри на войната са руснаци. Затова за нашите деди, виждащи в лицето на Русия закрилница, е била напълно необяснима позицията на официална Русия, непризнаваща Съединението.

Те не могат да отговорят на въпроса: защо Русия сама унищожава плодотворен труд и кръвта на толкова свои синоове? На същите въпроси дирижирем отговор, но от дистанцията на времето, опрени на документите от секретните архиви на Русия и резолюциите на рус-

Карта на Княжество България и Източна Румелия

други държави, имащи интереси и претенции към Пролитите. Подходящият за Русия момент за овладяване на Пролитите не настъпва. Тя твърдо се обявява в подкрепата на статуквото на Балканите, а българите не искат да отлагат в неопределеното бъдеще обединението на своя народ. Ето защо след провъзгласяването на Съединението Русия го определя като

несвоевременно и несъгласувано

с руските планове за разрешаването на Източния въпрос. В подкрепа на тази категорична констатация ще посоча документи, в които са подчертани резолюциите на руския цар. В записките на началник-щаба на руската армия във връзка с войната от 1877/1878 г. и в заключението на специалното строго секретно съвещание от 21.08.1881 г. се отбелязва: "безусловното господство във водите на Черно море представлява за нас задача от първостепенна и най-голяма важност". Русия трябва "да се готви тайно, но постоянно и стремително към това, та в момента на настъпването на развързката да овладее устието на Босфора, да се укрепи на двата му бряга". С резолюцията "напълно одобрявам тези заключения", Александър III подкрепя овладяването на Пролитите.

"Настоящото движение на българите аз не одобрявам - пише руският император, - те не ни послушаха, действаха тайно, съвети не потърсиха, нека сега сами сърбат кашата от тях сварена. Според мен, докато княз Александър се разпорежда със съдбата на българите, нашата намеса в българските дела е свършено невъзможна и безполезна. Според мен - продължава Александър III - ние трябва да имаме една главна цел: това е завладяването на Константинопол, за да можем веднъж завинаги да се утвърдим в проливите и да знаем, че те ще бъдат в наши ръце. Това е в интересите на Русия и това трябва да бъде нашият стремеж, всичко останало, ставащо на Балканския полуостров, за нас е второстепенно".

Княз Александър,

укрепвайки личната си власт

привлича на своя страна част от руските и българските офицери. Управлението на руските министри, поради кадрови и други грешки, не е успешно. Към тях се отправят упреци за злоупотреби. Вината за провала на руската политика е стоварена върху младия български княз. Неговият об-

раз в докладите, секретните донесения, в шифрованите информации и телеграми на руските дипломати, военни и специални представители придобива чертите на враг на руското влияние в България. Тази констатация е направена много преди 6 септември 1885. В тези условия царската дипломатия счита обединението на България за несвоевременно и нежелано. Но Съединението на България е провъзгласено само седем години след Берлинския конгрес, чиито решения са несправедливи за руското общество. Затова на руските реакционни кръгове се налага да обясняват своята непоследователност по българския въпрос и те открито пишат, че за Русия по-важни са Пролитите, а славянските са само пешки на политическата шахматна дъска.

Естествено руските дипломати са били осведомени за стремежите на българите към единство на страната и дейността им в полза на бъдещото обединение, но никой не е допускал мисълта, че то може да стане без санкцията на Петербург. Тук следва особено да подчертая, че руската политика към Съединението на България е пълна с противоречия, двусмислици, имперски амбиции и императорско личностно пристрастно начало при нейното реализиране.

Борбата срещу княз Александър не дава желания резултат, неуспехът на грубата намеса във вътрешните работи не е в състояние да убеди царските представители, че е нужна смяна на тактиката... Дипломатическите представителства на Русия в съседните ни страни и властите в Одеса се превръщат в активни нелегални центрове за противобългарска дейност. МВНР и руските представители в България предприемат стъпки за създаване на дъблов тил в България и организират своя резиденция в София и други населени места. Фактически са "купени" част от държавните, правителствените, партийните и други дейци.

Справедливо е да отбележа, че честите заплахи карат българските ръководители да предприемат своевременно ефективни мерки. И когато действително са отзовани руските офицери, когато генерал майор барон Каулбарс действително спуска руското знаме и заедно с консулите напуска пределите на страната, очакваното от Русия сътресение не се случва. Съединението на България става исторически факт. За разлика от Съединението обаче Русия подкрепя Независимостта на България...

Гоблен, изобразяващ символично Съединението на България през 1885 г. Регионален исторически музей - В. Търново

всички българи, без разлика на вяра и социално положение. Оттогава е надписът на сградата на българския парламент: "Съединението прави силата".

Разделянето на България на пет части и създаването на Източна Румелия отговаря на стратегията на западните държави, като новото име на Южна България се свързва с Римската империя. Западните дипломати очакват създаване в Румелия на нация с румелиотско (турско) съзнание. Европейската комисия за изработване на Органически устав се стреми да увековечи османската власт в Румелия чрез въвеждането на турски войски и създаването на такава форма на управление, която да затрие българския характер на областта.

Отговорът на нашите деди

е изграждане и действие на комитетите "Единство" за освобождение и обединение на всички българи. В Източна Румелия разгръщат дейност гимнастически дружества за обез-

ност. В столицата на областта творят Иван Вазов, публикувал прекрасната си "Епопея на забравените", а Захари Стоянов печата "Записки по българските въстания". В Южна България се развива богата културна дейност, създадена е демократична образователна система, издават се вестници и списания, превърнали се в трибуна на всички българи, печатат се учебници, научна и художествена литература. В областта е основан първият български театър, създадена е народна библиотека и музей, които придобиват общонационално значение. Пловдив се превръща в духовен център на цялата българска интелигенция.

Така съдбата на Източна Румелия е предопределена. И това е неограничима заслуга и далновидност на нашите деди. Затова Съединението е извършено без кръв и е подкрепено от всички българи.

Фокусът на Русия са Пролитите

Възниква въпросът: защо когато пишем за тези светли

ките царе... Позовавам се на документи, които сочат, че въпросът за Босфора и Дарданелите винаги е бил в центъра на вниманието на руските правителства и те са кроили планове за овладяването отначало на Босфора, а по-късно и на Дарданелите.

На това е посветено специалното съвещание през 1881 г., а след година руските военни чрез подполковник Протопопов извършват секретна подготовка. Планът за овладяване на Пролитите е одобрен от руския император. Политически организатор и координатор е руският посланик в Турция А. Нелидов, изпратен да реализира на практика руските видения за съдбата на Черноморските проливи.

Ролята на България в реализацията на руските планове е била в определения от Русия момент войските на Княжество България да навлязат в Източна Румелия, като между другото се осъществи мечтаното обединение на двете български държави. Главната задача на българската армия е да изпревари възможен десант на

Култура

Снимка "КАНТУС ФИРМУС"

Веско Пантелеев-Ешкенази

От 10 септември започва продажбата на абонаментни карти и билети за концертите

публиката, цигуларят Веско Пантелеев-Ешкенази, заедно с маестро Максим Ешкенази.

През този сезон програмата предлага шест концерта и един бонус-концерт за слушателите, които закупят абонаментна карта. По традиция началото на "Музиката на Америка" ще бъде поставено с филмова музика, като специален гост ще бъде френският диригент Бруно Мембре. В поредицата е

ните солисти, гостуващи в "Музиката на Америка", са още виртуозният тромпетист Рекс Ричардсън, както и певците Сара М. Нюман, Ендрю Л. Майер и Мелинда Пулсен, които ще участват в изпълнението на Коледна оратория от Бах.

Абонаментни карти и билети ще се продават на касата на "Кантус Фирмус" в зала "България" от 10 септември. Първите 100 абонати, закупили лично карта от касата на "Кантус Фирмус" ще получат и специален подарък, осигурен от Jameson Irish Whiskey. Касата вече работи с продажба на аба-

очаквайте

Рут открива сезона в „София лайв клуб“ с премиера на диск

www.duma.bg

кратки

Международен пленер по акварел в Търговище

XX издание на международния пленер по акварел събира в Търговище художници от четири съседни държави. По време на петдневния форум гостуващите творци ще разглеждат забележителностите на общината. Това е най-старият пленер у нас, художествената галерия "Никола Маринов" разполага с най-богатата колекция от акварели, включваща над хиляда творби на повече от 250 автори, каза директорът на галерията проф. Димитър Чолаков. Тазгодишният пленер протича под мотото "Балкански традиции, реалности и посоки". Участниците са от България, Турция, Хърватия и Сърбия. На 7 септември в галерия "Никола Маринов" е заключителната изложба на пленеристите, в която те ще представят по пет свои работи.

Добрин Пейчев рисува „Балът на звездите“

Изложба на Добрин Пейчев представя столичната галерия "Сезони" (ул. "Кракра" 2А) до 17 септември. Изложбата "Балът на звездите" бе открита с перформанс с участието на група "Монолит". "След корабкрушение търсиш звездата и името на планетата. От името зависи живота. Научавате и имената на хората, защитаващи живота и защитени от него. Рисувам картините си заради тези хора и това пространство, чувствано от мен като България", казва Добрин Пейчев за изложбата си. От 1980 г. има участия в художествени изложби в България, Австрия, Франция, Швеция и Латвия. Представя инсталации и перформанси в много градове в страната, както и в чужбина. Авторът получава награди за участия в проекти за градоустройство и архитектура.

Нови предложения за наградата "Иван Динков"

Община Пазарджик започва прием на предложения за присъждане на Националната литературна награда "Иван Динков", събщи БТА. До 1 октомври номинации могат да правят институции, творчески организации, специализирани литературни издания. Наградата се присъжда за постижения в българската литература, за изследвания върху творчеството на Иван Динков и за популяризирането му. С нея се удостоверяват съвременни наши поети, писатели, литературни критици. Към основната награда "Иван Динков" се дават и съпътстващи отличия за автори от Пазарджишка област. Церемонията по награждаването се планира за края на октомври. Наградата на името на Иван Динков е учредена през 2006 г. като израз на признание към личността и творчеството на поета, като отличieto се присъжда през три години.

„МУЗИКАТА НА АМЕРИКА“ представя „Червената цигулка“

"Кантус Фирмус" и фондация "Америка за България" представят през новия сезон третото издание на "Музиката на Америка". Тазгодишното издание предвижда първо

изпълнение в България на прекрасната филмова партитура на Джон Корилиано "Червената цигулка", отличена с "Оскар". Премиерата ще осъществи любимецът на

включен и концерт с откъси от популярни мюзикъли със специалното участие на диригента Роб Фишер (САЩ) - носител на престижната награда "Тони". Сред интерес-

наментни карти за концертите на Оркестъра на БНР и фестивал "Пиано Екстраваганца", научи ДУМА от Наталия Бицова.

Георги Христов взриви Варна с „30 златни“

Георги Христов представи достойно България и в Скопие

Георги Христов буквално взриви 2000 души в Летния театър във Варна, където изнесе поредния си спектакъл под наслов "30 златни". Видимо развълнуван от срещата с варненци, певецът сподели, че за него е важна единствено оценката на публиката, която, както сега, пълни залите на концертите му. Той благодари на хората, които са се лишили от нещо

друго, но са предпочели неговия спектакъл пред "безплатните" концерти. След това запя хита си "Нямам нужда от много приятели", който веднага бе подет от целия театър. Шоуто продължи с още любими и нови песни, които бяха бурно аплодирани. Варненската публика имаше възможността да чуе премиерно баладата на Георги Христов - "Още те обичам", новата дискотечна версия на тоталния хит

"Черно и бяло", успешната интерпретация на песента на Мария Нейкова "Двама".

Ден преди спектакъла си във Варна Георги Христов се завърна от Скопие, където достойно представи България на международен концерт, посветен на 100 години мир на Балканите. БНТ 1 ще го излъчи като постпродакция, научи ДУМА от Габриела Руменова, пиар мениджър на певеца.

Мариана Попова и Дани Милев Бенд с гастроли из страната

Певецата Мариана Попова и Дани Милев Бенд ще изнесат концерт на 8 септември от 20 ч. в Каварна. Вчерта те участваха в Празниците на изкуствата "Аполония", които продължават до 8 септември. На 15-и изпълнителите гостуват във Велико Търново на празника на града. А на 29-и - ще имат изява в Свищов. Мариана Попова ще изпее популярните си хитове "Let me cry", с който ни представи на "Евровизия, 2006" в Атина, "Lejos", "Вървя", "Чуй ме", "Остани" и др. Попова и Дани Милев ще изпълнят и дуетните си песни, както и няколко световни кавъра, информира Светла Русева.

На Празниците в Созопол днес концерт ще имат Дуо китари Цветан Недялков & Веско Койчев, а утре на сцената ще излезе Белослава с концертна си, озаглавена "Когато има защо...", както и изпълнителката Камелия Воче.

Галерия „Сариев“ води български автори в Шанхай

"Сариев" има удоволствието да бъде първата българска галерия на престижния панаир за съвременно изкуство "Shanghai Contemporary", който предстои между 7-9 септември в Шанхайския изложбен център, една от градските архитектурни забележителности.

Панаирът за съвременно изкуство в Шанхай е най-важният в Китай и е ключова комерсиална платформа за китайските и азиатски тихоокеански пазари. Панаирът през тази година представя сто галерии, над 30 частни музея и институции, 30 индивидуални артистични проекта, 500 поканени колекционери и очаква 35 000 посетители. От галериите, представени на панаира, 50% са от Китай, 25% от Азиатско-Тихоокеанския регион, 25% от Европа, Близкия изток и САЩ.

Галерия "Сариев" ще представи двама от базовите си автори - Правдолюб Иванов и Стефания Батоева, с дванадесет произведения в разнообразни техники. Подборът на експонатите включва както нови работи, направени за представянето на галерията в Шанхай, така и репрезентативни творби за авторите.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Писателят Никола Инджов получи наградата "Златна книга", присъдена му от Съвета на европейската научна и културна общност. Събитието се състоя в музея "Петко и Пенчо Славейкови"

Култура

Есенни културни събития оживяват Пловдив

Два театрални фестивала - „Двама са малко, трима са много“ и „Сцена на кръстопът“, много музика и изложби очакват жители и гости на града

Пенка КАЛИНКОВА

С Националните есенни изложби в Стария град и с музикалния фестивал „Зоро“ на Античния театър започна Есенният салон на изкуствата - Пловдив 2012, и ще завърши в последните дни на октомври с „Пловдивските джаз вечери“. В двата есенни месеца ще се случат два театрални фестивала - „Двама са малко, трима са много“ и „Сцена на кръстопът“, много изложби - Националните есенни, „15х5“ на Дружеството на пловдивските художници, Архитектурен форум, Международни дни на фотографията, изложби на Ясен Гюзелев и на сценографката Елена Иванова плюс редовната дейност на многото пловдивски галерии. Концертите на Античния театър и международният фестивал „Дни на музиката в Балабановата къща“, както и Международният фестивал на китарата не изчерпват цялото богатство на музикалната програма.

През септември и октомври в Пловдив рогуят на изобилието и многообразието в културния афиш ще затрудни дори групата на „постоянното присъствие“ (има такава неформална групичка) на болшинството културни прояви.

Националните есенни изложби в 40-годишното си юбилейно издание са подбрани без обичайния един-единствен куратор. Събрал шефът на отдел „Култура“ Иохан Девлетян пловдивските изкуствоведи Светла Москова, Красимир Линков, Галина Лардева и председателя на дружеството Димитър Чонов и от предложенията на четиримата се родил афишът с 11-те имена. Невероятна селекция - изложби на Валентин

Старчев, Греди Асса, Емануела Ковач, Емил Стойчев, Иван Русев, Милко Божков, Светлин Русев, Стоян Цанев, Ясен Гюзелев и на пловдивчаните Анна Гребенарова и Атанас Хранов ще видим във възрожденските къщи и дворове в Стария град. Тъй като и кукленотеатралният фестивал „Двама са малко, трима са много“, организиран някога от Васил Апостолов с подкрепата на Ешуа Бело, има свой малък юбилей - 20-годишнина, техният наследник на директорския пост - Виктор Бойчев, също е проявил организационен замах. Освен програмата на традиционните места - в Кукления театър и в камерната зала на Драматичния театър, както и в лятно кино „Орфей“, ще има и програмна линия на открито - с „живи статуи“, клоунада, театър на огъня и сенките и прочее. Представления ще се играят на всички по-интересни места в центъра

на Пловдив - Римския стадион, Цар Симеоновата градина, градинката „Седмото тепе“, пред Централна поща, пред Централни хали, пред Градската художествена галерия, на площад „Стефан Стамболов“, пред стълбите на „Каменица“, в „Кюношните на царя“, та дори и на Гребния канал. Там ще видим и чуем например „Песента на русалката“ на театър „Стринг Бийм“ от Нова Зеландия. Цял месец ще продължат така наречените Седмици на съвременното изкуство в баня „Старинна“. „След 15 минути всички ще сме в бъдещето“ е наречена изложбата там, а другата проява на сдружение „Изкуството днес“ е Фасада видео фестивалът, който ще бъде открит в Липидариума на Стария град на 12 септември. Чудесно място, като се имат предвид фасадите на възрожденските къщи наоколо.

Освен Античния театър и Балабановата къща, много оспорвана локация напоследък е и обновеният Римски стадион. В края на август фондация „Пловдив 2019“ го превърна в „кино на открито“ - 200-300 души сядаха на античните седалки, за да гледат документални филми за историята, културата и личностите на Пловдив, още стотина и повече обрмчваха парпетите на паметника на културата, цялата околност с многобройните кафенета на открито слушаше например историята на благотворителя Димитър Кудоглу. Предстоят кукленотеатрални прояви, а на 30 септември на Римския стадион концерт ще изнесе Бигбендът на Българското национално радио с диригент Антони Дончев, солист е Аркадий Шилклопер (Русия, Германия), изпълнител на алпийски рог.

Пловдив е щастлив с ко-

лорита и очарованието на своя Стар град, на Античния театър и всички паметници от Възраждането и Античността. Повечето, за да не кажем всички, от проявите, са съсредоточени там, в центъра на града. Периферията с районите Западен, Източен, Южен, Тракия остава незасегната от културната инвазия. Това е стар, нерешен от години, проблем. Малкото изключение е в район Северен, защото на територията на Международния пловдивски панаир паралелно с търговските и конгресни прояви честичко се случват и културни събития. Особено тази есен, когато се чества 120-годишнината от Първото българско изложение.

Уличното изкуство е широко демократично и ще задоволи културните потребности на хора с по-ниски доходи, но сериозните премиери сякаш са предвидени и ще се състоят в затворените пространства. За новата постановка на Пловдивския театър „Крал Лир“ е привлечен интересен творчески и голям финансов ресурс. В представлението участват на гострол трима известни актьори - Стоян Алексиев в главната роля, Анастасия Лютова и Явор Бахаров, костюмите са по проект и направила на известната Ирина Кружилина, която живее в САЩ, но продължава да работи в Европа и Русия. Постановката на режисьора Стайко Мурджев, с която ще бъде откритата тазгодишната „Сцена на кръстопът“ на 10 септември, е финансирана от множество спонсори, сред които си струва да отбележим и фондация „Пловдив 2019“. Чрез конкурсите, обявени от нея под мотото „Творческият Пловдив в европейски измерения“, бяха под-

крепени редица интересни културни прояви, както и традиционни международни фестивали, като „Двама са малко, трима са много“.

В XVI издание на „Сцена на кръстопът“, този път под наслов „Театърът покаянието“, прави впечатление почти изравненото участие на столични и извънстолични театрални трупни. Това е нещо, което винаги е отличавало пловдивския фестивал от други. Той е, както казва неговият

арт директор и селекционер проф. Стефан Данаилов, създаден единствено и само за публиката. Аплаузът, сълзата, усмивката са естетиката на фестивала. Това е и неговата претенция, концепция, платформа. Може да се отнесе до голяма степен и до съдържанието и насочеността на целия Есенен салон на изкуствата в Пловдив. Ще можем да се радваме на изкуството на Теодосий Спасов и Йелдъз Ибрахимова в „Пловдивските джаз вечери“, на Иван Лечев, Роберто Фабри, Франсиско Берниер и техни колеги в Международния фестивал на китарата, на пианиста Божидар Ноев и цигуларя Ангел Станков, арфистката Сузана Клиничарова, флейтиста Патрик Галоа, както и на най-младите солисти на НУМТИ „Добрин Петков“ под диригентството на академик Васил Казанджиев в поредицата „Дни на музиката в Балабановата къща“ и т.н.

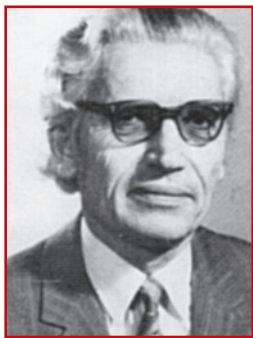
Акцентите в Архитектурния форум Пловдив 2012 са младежката архитектурна работилница „Ще ми се да беше“, интернет конкурсът на тема „Кино Космос - място за култура“ и изложбата „Проектите на пловдивските архитекти“. Съдбата на някогашното най-представително пловдивско кино „Комсомол“/„Космос“ беше тема на дълги дискусии в края на мандата на предишната местна власт. Изборът на темата на интернет конкурса звучи като обещание проблемът на сградата по проект на арх. Любомир Шинков и арх. Любомир Бонев, изоставена и полуразрушена в центъра на Пловдив, да се реши благополучно - тя да си бъде място за култура, а не многоетажен паркинг.

През септември и октомври пътят ви трябва да минава през Пловдив - тук, както винаги, а тази година и повече, ще се случват необикновени събития. Може би, защото Пловдив и пловдивчани все повече се провикват от съзнанието да бъдат културната столица на Европа през 2019 г.

Справочник

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!
На 8 септември 2012 г. чества своя 80-годишен юбилей нашият искрен приятел и другар

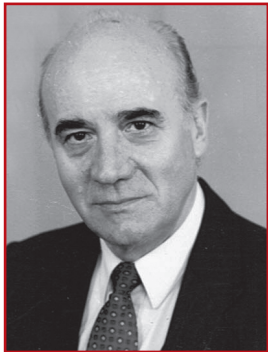

**ДИМИТЪР
КОСТОВ**

Активен младежки деятел от Плевенска област, ти посвети десетилетия от своя жизнен път на дипломатическото поприще, достигайки до постоянен представител на България в ООН. Желаям ти нови щастливи юбилеи!

От политически клуб „Единство“ - София

Поздравяваме с 90-годишния юбилей проф. д-р Марин Вутов

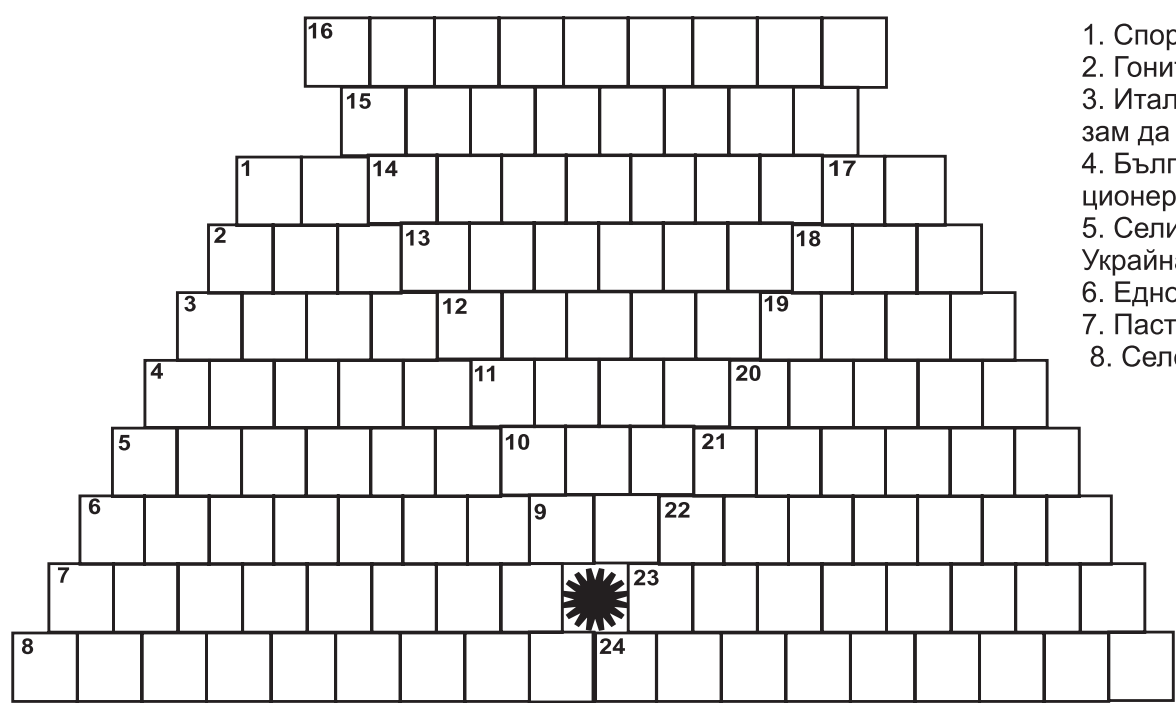
Преподавател по детска и терапевтична стоматология, с 60-годишна практика

Пожелаваме на юбиляря здраве и ентузиазъм в битката за дълъг живот

От семейството и приятели

ПИРАМИДИ

1. Спортно равенство.

2. Гонитба на дивеч.

3. Италиански писател- “Изли-
зам да се поразходя”.

4. Български националреволю-
ционер.

5. Селище в Одеска област на
Украйна.

6. Едно от съзвездията.

7. Пастири на волове.

8. Село в Кърджалийско.
9. Нота.

10. Машинен елемент.

11. Река във Враца.

12. Съд за горива.

13. Аржентински писател-
“Тъмната река”.

14. Френски бактериолог.

15. Древноримски император.

16. Италиански баскетболист.
17. Руски вертолети.

18. Пигмейско племе.

19. Столицата на Бангладеш.

20. Машина на развличене на вълна.

21. Травма в бокса /мн.ч./.

22. Град в Чад.

23. Изпълнителки на гайда.

24. Футболна легенда на “Левски.

РЕЧНИК: Валериани, Воло, Волова, Лаверан, Райкади.

СКАНДИ

СУДОКУ

Word search grid with clues in Bulgarian. The grid is 15 columns wide and 15 rows high. Clues are provided in boxes around the grid, with arrows indicating the direction of the words.

Clues include: ЧЛЕН НА ДРЕВНО ТЮРКСКО ПЛЕМЕ, БЪЛГАРСКА САМБИСТКА, СЪСТАВКА НА ШОКОЛАДА, ГРАД В БЕЛГИЯ, НАШ КИНО-АРТИСТ-“ЮДИНО ЖЕЛЯЗО”, СЪЩЕСТВУ-ВАНЕ, ЦАРИЦА НА КРАСОТАТА, БЕЛИ КРЪВНИ ТЕЛЦА, ГРУПА ЛЕТАЩИ ПТИЦИ, ОПЕРА ОТ Х. ФРИЙМЪН, ДЪРВО С ТЪВРДИ ПЛОДОВЕ, ЕДИН ОТ ПЪР-ВИТЕ СКАНДИ-НАВЦИ /МИТ./, НОВОЗЕЛАНД-СКИ ПАПАГА-ЛИ, НАШ НАРОДЕН ПЕВЕЦ, ЯПОНСКИ ТЕАТЪР, РЕКА В СИБИР, ИМЕНАТА НА НАША КИНО-АКТРИСА-“ИЗ-ПИТИ ПО НИ-КОЕ ВРЕМЕ”, КИСЕЛА ПОДПРАВКА, ГЪСЕНИЧНА ВЕРИГА, ЯПОНСКИ ОСТРОВ, ФРЕН. КИНО-АКТРИСА-“БРЪМБАР ОТ КРАЯ НА СВЕТА”, ВОДЕЩ НА “БЪРЗО, ЛЕСНО, ВКУСНО” ПО БНТ 1, МОДИФИКА-ЦИЯ НА “ФОРД”, КУЛИНА-РЕН ВО-ДЕЩ ПО TV7, ИТАЛИАНСКИ ПИСАТЕЛ-“ИМЕТО НА РОЗАТА”, СПЕЦИАЛИСТ-КИ ПО ИЗТО-КОВЕДЕНИЕ, РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ, ПРИТОК НА ДУНАВ, ГЕРОЙ ОТ БИБЛИЯТА, ДЪРЖАВА В АФРИКА, ФРЕНСКИ ОСТРОВ В ТИХИЯ ОКЕАН, РОМАН ОТ СТИКНГ, НАРОДНОСТ В ЗАПАДНА АФРИКА, ВОЙСКОВИ БОЙНИ ДЕЙСТВИЯ, Г-Я В ОП. “ЛЮБОВЕН ЕЛИКСИР” ОТ Г. ДОНИЦЕТИ, СИНОР, ГРАНИЦА, РЕКА В БАСЕЙНА НА ЕЛБА, ФРЕНСКИ ВЕСТНИК, БЪЛГАРСКА ТУРИСТИЧЕ-СКА МЕНИ-ДЖЪРКА ПЛАНИНСКА СИСТЕМА В ЕВРОПА, ЕДИНИЦАТА КИЛОКАЛО-РИЯ /СЪКР./, СТАРИ ТЕРИТОР. ЕДИНИЦИ У НАС, ПОЗА В ЙОГИЗМА, МУЗИКАЛНА НОТА, ГРАД В ТАЙЛАНД, АМЕРИК. АВТОМО-БИЛЕН ПИЛОТ В СЕРИИТЕ “НАСКАР”, КАНАДСКИ ПОЕТ, ЛАТВИЙСКИ ЖЕНСКИ БАСКЕТБО-ЛЕН ОТБОР, ДРЕБНА МОРСКА РИБА, ИЗКУСТВО, УРЕДИ, ИЗМЕРВАЩИ ВЛАЖНОСТ, ЧИСЛО, СЛИВЕН-ВЪРХУ АВТО-МОБИЛНИТЕ ТАБЕЛИ, АМЕРИКАН-СКА МОНЕТА, ГРЪЦКА БАНКА, БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ, ОБЛАСТ В ИТАЛИЯ, ИЗВИТИ ЗЪБИ ИЗВЪН УСТАТА НА СЛОН, ПРОТИВО-ОТРОВА.

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3x3:

				8		7		3
			1		6			9
			9		7	4		
						2	5	
1	7							9
	2	3						
		1	3		9			
7			2		4			
9		5		6				

		3	2	5	1			6
			5	3		4		
7					9			
					3		1	6
	6	8					5	4
1		9		4				
					5			8
			2		3	9		
	7			6	1	2	5	

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ПЛАСТИНА - ИНТЕРЕС - АПТ - МАС - СИМИД - РАК - АТА - АТ - ОВЧАРЧЕТА-ТЕСТО - ДЕТОНАТОР - СТОРНО - КЛЕ - ЕРИ - НЕОН - УРА! - КРАС - ЛАК - ОМИР - АЛИФА - ОВЦА - ОРАЧ - АВАЛ - ЕЛЕНИУМ - СКАКАЛЕЦ - АСТИ - АЛТ - АВЕРИН - ИНАУЕР - СИНАПОВО - КОРИМ -ИРИТ - ВАВ - ГАЛИМАТИИ - ОПЕРА.

ОТВЕСНО: ЕЛИПСА - ЕСЕ - ЛУКАНКА - АНТИК - СТОКИ - АЛАОЛ - ОСТ - АТОН - ФАКТУРИ - ТЕМИ - ТОР - ЛАВА - ЕИМ - ТИРАДА - НУА - АЛАРМА - НЕС - ТОДОР КОЛЕВ - БАС - ПАВЕ - ЦЕСИИ - ЧТК - ОЦЕ - РИРИ - ПАОЛО МАЛДИНИ - РНЕ - НАТО - АЧА - КРОНА - ЕТЕР - РИСКОВЕ - СТОРА - АУТ - ВАР - АРИС - ЧМИХОВА.

5	1	3	8	7	9	4	6	2	7	3	6	2	5	4	9	1	8
2	7	4	1	6	5	3	9	8	2	5	1	9	8	6	4	3	7
6	8	9	3	4	2	7	1	5	8	9	4	7	3	1	6	2	5
3	5	1	7	2	4	6	8	9	1	4	5	6	7	2	3	8	9
8	6	7	9	5	3	1	2	4	9	6	7	3	4	8	2	5	1
4	9	2	6	1	8	5	7	3	3	2	8	1	9	5	7	4	6
1	2	8	4	3	6	9	5	7	6	1	3	8	2	7	5	9	4
7	3	5	2	9	1	8	4	6	5	7	9	4	1	3	8	6	2
9	4	6	5	8	7	2	3	1	4	8	2	5	6	9	1	7	3

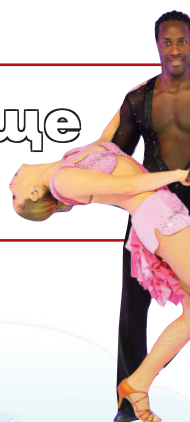
РЕЧНИК: Антидот, Сен-Мар, Трак, Яир.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Жив

В РИТЪМА НА ЗАБАВЛЕНИЕТО

Най-добрите танцьори ще участват на ON! Dance

www.duma.bg

Проявата в небето над Сопот ще се провежда за втори пореден път от днес до 9 септември

събира „Летящите хора“

Силвия ШОПОВА

“Въздухари” е на път да се превърне в ежегодна традиция, показваща красотата и адреналина на свободния полет. Всички, прикрити към преоткриването на човешките възможности в хармония с природата, ще се съберат на фестивала в Сопот от днес до 9 септември.

Успешното първо издание на “Въздухари” през 2011 г. посрещна над 2000 човека, а над 300 се оказаха в небето за първи път. Уникалният фестивал събира хора, обедине-

ни от стремежа към въздушните течения, любовта към полета и природата и идеята да се забавляват със себеполюбни или, както се наричат самите те, “Летящите хора”.

Всеки, дошъл с карнавален костюм, т.г. ще има възможност да се включи в летенето и да получи 15% отстъпка от цената на тандемния полет. Търсачите на силни усещания ще могат да се качат на балон или да скочат с бърнджи. На фестивала ще има още и въжена градина, маунтин байк и борд трасета, както и ленти за ходене. Предвидени са и графити

демонстрации, работилници за приложни изкуства и моделиране в творческия кът на ММУУЗзАА, оригами и мн. др. Единственото условие за участие в организирани игри за гостите на фестивала е да бъдат отворени към новото и различното.

Освен пестроцветно фестивално летенето и акробатични демонстрации във въздуха, от небето ще падат бонбони. За полета на сетивата и доброто настроение ще бъде създадена цирково-театрална игралня с Бени (от цирк “Кумбо”) и Плами.

Дискусии и презентации, свързани с парапланеризма, ще разкрият очароването на алтернативните спортове.

Музиката е неразделна част от всеки фестивал. Ето защо “Въздухари 2012” ще бъде придружена от звуците на “Оратница” с Веско от “Кайно Йесно Слонце”, група “Булгара”, артистите от Global Vision Circle, CHEAPTRIX, DJ MrSmiff, DJ Ihou, DJ Dharba, DJ VasQuest.

Организатор на “Въздухари 2012” е клуб Sky Camp. Повече информация има на <http://vazduharia.sky-camp.com>.

Прозрение

Можете харесват девствениците, защото не понасят критиката...

Проф. АНАТОЛИ КРЪСТЕВ, виолончелист, зам.-ректор на Националната музикална академия ВЯРА и НАДЕЖДА АДЖОВИ, народни певци Чл.-кор. ИВАН АНГЕЛОВ, икономист КРУМ ДОНЧЕВ, автомобилен състезател ЛЮБОМИР ПЕТКОВ, член на ИБ на НС на БСП ЯНКО ДИМОВ, поет

ОФРОУД ТРАСЕ КРАЙ СОФИЯ ПРЕДИЗВИКА ВОДЕЩИТЕ ОТ „С КОЛА НА КРАЯ НА СВЕТА“

Альона НЕЙКОВА

Вълнуващи моменти от “С кола на края на света” - най-новото предаване на Дискавъри ченъл, бяха пресъздадени от водещите на предаването Бил Ву и Гари Хъмфри на българско офроуд трасе. Представители на медиите и двама почитатели на завладяващата поредица, чиято премиера се състоя у нас преди дни, участваха в специално организирана надпревара в планината над село Лозен край София. Присъстващите бяха разделени на два отбора. Синият, ръководен от бившия дългогодишен служител на британските части - Гари, овладя доста по-уверено трасето и намери скритите край него 5 предмета много по-бързо от зеления тим, предвождан от Бил - автомобилен ентузиаст от Калифорния.

Звездите на “С кола на края на света” разкриха, че по време на снимките на риалити формата в Чили попадат на изумителни места. Бил и Гари не само са принудени да работят заедно, за да оцелеят и достигнат цивилизацията. “Предаването не е само за приключенията ни с кола

на различни локации, но и за отношенията помежду ни”, сподели Бил Ву. “Имаше известно напрежение в началото - карахме се, опитвахме се да покажем кой е по-голям от другия, да се докажем... Но го преодоляхме и отношенията ни станаха почти семейни”, пошегува се Гари Хъмфри. “Аз съм Батман, а той е Робин”, не му остана дължен Бил.

Предаването, снимано от двама оператори, както и с 8 камери, разположени в автомобила, изправя водещите пред предизвикателството да преминат през страховити приключения по пътя към цивилизацията и да оцелеят. “С кола на края на света” се излъчва по Дискавъри ченъл всеки вторник от 22.00 ч.

„Муген и рибен фест“ става международен

Дана РУСЕВА

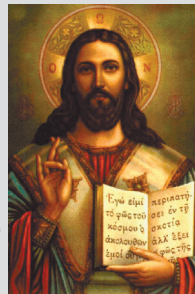
Деветото вече издание на една от марките на Каварна - “Миден и рибен фест”, за първи път т.г. става международен, заяви кметът на града Цонко Цонев. Рибари от Констанца ще сътворят специалитети заедно с техни колеги от Шабла, Каварна и Балчик. Ще сготвят 100 кг риба, хваната в Черно море. Ястията специално ще се раздадат безплатно на тези, които нямат левчета за вкусотиите от шатрите. От специализираната ферма “Дълбока” ще бъдат осигурени два тона миди, които ще се сготвят по различен начин. Ще има и режим за кебапчета и кюфтета, но по-ограничен. Празникът е бил “зае” от малък немски град, близо до Есен. Целта е кулинарията да се съчетае и с атрактивна културна програма.

Черешката на тортата ще е готвенето на Цонев на площада в кулинарна надпревара с негови колеги-градоначалници или рок звезди. Над тиганите и скарите ще правят магии кметовите на Елена и Дряново. Цонев разкри, че ще приготи черноморски лаврак пане. Рибата, която тежи 6 кг, бил запазил цяла. Кметът смята, че ще изненада всички. Рибните специалитети ще бъдат оценявани от жури с председател Никола Анастасов, а негови помощници са д-р Здравко Иванов, съпругата му Кристиана Вълчева и режисьорът Андрей Слабаков. Празникът ще продължи 4 дни. Първата вечер - днес, 6 септември, за жителите и гостите на Каварна ще пее Тони Димитрова. Людмила Славина, Стенли и “Конкурент” ще се изявят утре. Марияна Попова и Дани Милев ще са на сцената на 8 септември. За първи път на рибения фест ще участва и Графа. Заедно с Бобо се очаква да взривят публиката с актуалния хит “Дим да ме няма”. Последната вечер е запазена за рокаджиите от “Сигнал”.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

6

Ден на Съединението на Северна и Южна България
Св. мъченик Ромил († 107/115). Св. мъченик Евдоксий († 311-312). Св. преподобни Архип. Възпоменание на чудото на архангел Михаил в гр. Колоса, Мала Азия

Ромил бил началник на царската стража, който открито и безстрашно изповядал на императора, че е християнин и че е готов да положи живота си за Христовото име. Войникът бил подложен на мъчения. Никакви изтезания не отклонили вдъхновения изповедник от Господа. Траян наредил да го обезглавят. Всички войници християни, верни другари на Ромил, били изпратени на заточение. И там загинали: 10 хиляди били разпънати на кръстове. Останалите умрели от други мъчения.

ЛЮБИТЕЛИ НА БЪРЗИ ВОДИ МЕРЯТ СИЛИ НА СТРУМА

Националният събор “Каяк в бързи води 2012” ще приюти и т.г. от днес до 9 септември на река Струма любители на гребните спортове. Каякари от цяла България ще се съберат, за да обменят опит и премерят сили. Най-атрактивната част от събора - надпревара по изграденото за целта слаломно трасе, ще започне в събота, 8 септември, от 11.30 ч. Състезанието ще тръгне от втория тунел на Е-79 в дефилето (около километър преди Кресненски ханове). След надпреварата вечерта ще продължи с награждаване и парти на открито. През дните на събора традиционно по реката ще има множество демонстрации и масови спускания.

Пол Макартни ще получи Орген на Почетния легион

Сър Пол Макартни ще бъде отличен с най-високата френска награда - Орден на Почетния легион. Високото звание се присъжда на 70-годишния музикант за особени заслуги в областта на културата. Бившият басист на “Бийтълс” ще получи Ордена на Почетния легион лично от френския президент Франсоа Оланд. Церемонията по връчването на наградите ще се състои на 8 септември, като на нея ще бъдат отличени и други общо 12 изтъкнати дейци в областта на културата - както френски, така и чужди. Освен Пол Макартни, с Ордена на Почетния легион ще бъдат удостоени актрисата Салма Хайек и филмовият продуцент Харви Уейнстейн.

ПЕРВЫЙ КАНАЛ
ВСЕГДА С ВАМИ

ДОМ КИНО

МУЗЫКА

ВРЕМЯ

ТЕЛЕКАФЕ

АКО ИМАТЕ ПРОБЛЕМИ С НАМИРАНЕТО НА ПРОГРАМИТЕ,
ОБЪРНЕТЕ СЕ КЪМ ВАШИЯ КАБЕЛЕН ИЛИ
САТЕЛИТЕН ОПЕРАТОР

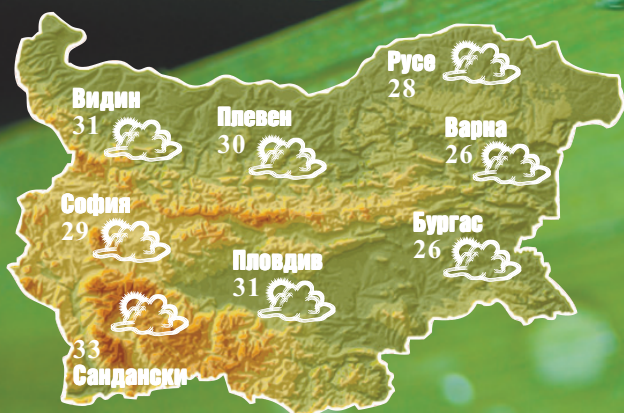
ПРЕДСТАВИТЕЛ ЗА БЪЛГАРИЯ

STAR TV тел.: 0888 79 28 03

справочник

ВРЕМЕТО

Днес ще преобладава слънчево време. По-значителни временни увеличения на облачността ще има над Западна България и Дунавската равнина. Само на отделни места, главно в планините на Югозападна България, ще преваля, възможно е да прегърми. Максимални температури - между 28 и 33°, минимални - от 11 до 17°, в София - 28-29°. Максимална температура на 1200 м - 22°, на 2000 м - 15°. По Черноморието сутринта ще има лека облачност, впоследствие ще е слънчево. Ще духа до умерен изток-североизточен вятър. Максимални температури - 25-26°, на морската вода - 23-24°. Вълнението на морето ще е 2-3 бала.

Изгледи за

В петък ще има слънчеви часове, ще има и временни увеличения на облачността. На отделни места, главно в южните райони, ще преваля краткотраен дъжд. Вятърът временно ще се усили - в северозападната част на страната от северозапад, в югоизточната - от североизток, и ще проникне по-хладен въздух. В събота ще преобладава слънчево време. Максимални температури - между 25 и 30°, минимални - 11-14°.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Русия **МОНД**
България **дипломатик**
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С **ДУМА**

И. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784, бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петра Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатор: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул. „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; „Национална агенция за разпространение - АД“ - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 208, 203; abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 251

ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Иовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220; Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Аълана Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Боряна Костова - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ отдел, редактор на „Пегас“ - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245

ФОТО: Благвеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

1 БНТ 07.00 Златно сърце - 3-ти сериен тв филм /България, 1983г./, 1 серия
08.00 Денят започва - информационен сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура - информационен културен блок
10.00 По света и у нас
10.15 Денят отблизко с Мария/п/
12.00 По света и у нас
12.30 Концерт на Мина Николина и Берковската духовна музика
13.25 Лятно кино с БНТ1: С деца на море - /1972г./
14.45 Лятно кино с БНТ1: „Синьо лято“ - тв филм /13 еп/п/
15.40 Часът на нашето Съединение - документален филм на Светослав Овчаров
16.35 Съдията - 1884 - юлий-август - игрален филм /България, 1986г./
18.05 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.20 Празници на изкуствата „Аполония 2012“: Концерт на ансамбъл „Найден Киров“
19.45 Лека нощ, деца! - /п/
20.00 По света и у нас - информационна емисия
20.30 Тържествена заря-проверка по повод 127 години от Съединението на България - пряко предаване от площад „Съединение“ в Пловдив
21.15 Зад кадър - игрален филм /България, 2010г./
23.05 XIV летни Параолимпийски игри Лондон 2012: Днес на игрите

b tv 06.00 „Дъг Доджърс“ - детски сериал
06.30 „Времето лети“ /п./ - сериал, еп. 44
07.30 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Приятел“ - сериал
10.00 „Бащин избор“ - драма, САЩ, 2000 г.; Режисьор: Кристофър Кейн; В ролите: Питър Строс, Мари Макдонъл, Мишел Ткачънбърг, Ивон Зима, Сюзън Хоуган
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Бургас и морето“ - концерт, част 1
14.00 „Моего куче Скип“ - Драма, Семейен, САЩ, 2000 г.; Режисьор: Джей Ръсел; В ролите: Франки Мюниц, Даян Лейн, Кевин Бейкън, Кейтлин Уочс, Люк Уилсън
16.00 „Хари Потър и затворникът от Азкабан“ - Фантастика, Приключенски, САЩ, 2004 г.;
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Добри дошли в джунглата“ - Екшън, Приключенски, Криминален, САЩ, 2003 г.;
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Бурята“ - минисериал, част 1, САЩ, 2009 г.
01.10 „Знамената на бащите ни“ - Драма, Военен, Исторически, САЩ, 2006 г.;

NOVA TELEVISION
05.40 „Черешката на тортата“ - тв шоу, 1 сезон /п/
06.30 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „Убийства в Мидсър“ - сериен филм
11.25 „Клуб Нюз“ - светски новини
11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
12.00 „Щастливи заедно“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „ФСБ“ - филм-концерт
15.15 „Миграцията на паламуда“ - с уч. на Христо Мутафчиев, Стефан Вълдобрев, Владимир Зомбори и др.
17.00 „Черешката на тортата“ - тв шоу, 1 сезон
18.00 „Станция НОВА: Съдебен спор“ - най-доброто от сезона
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Касъл“ - сериен филм, 3 сезон
21.00 „В търсене на главата на Йоан Кръстител“ - документален филм
22.00 „Тайнствени афери“ - сериен филм, 2 сезон
23.00 „До смърт“ - сериен филм, 4 сезон
23.30 Новините на Нова
23.45 „Рокфелер плаза 30“ - сериен филм, 4 сезон
00.15 „Магнитико“ - тв игра
01.30 „Герои“ - 3 сезон

1 07.00 Новини
07.05 „Добро утро“
10.00 Новини
10.15 „Добро утро“
10.40 „Контролна покупка“
11.05 „Живей здравословно“
12.05 „Модна присъда“
13.00 Новини
13.20 Сериал: „Сърцето на Мария“
14.10 Сериал: „Годежен пръстен“
15.00 Още новини
15.20 „Да разбереш. Да простиш“
16.00 Новини
16.20 „ЖКХ“
17.05 „Олиян Семьонов. Той знаеше твърде много“
18.05 Сериал: „Храненици на съдбата“
19.00 Новини
19.30 „Докато всички са въкъщи“
20.05 „Хайде да се оженим“
21.00 „Нека говорят“
22.00 Време
22.30 Сериал: „Анна Герман“
00.20 Нощни новини
00.40 „Градски каубои“
01.10 „Нека говорят“
02.00 „Хайде да се оженим!“
02.55 „Олиян Семьонов. Той знаеше твърде много“
03.50 „ЖКХ“
04.35 Сериал: „Сърцето на Мария“
05.25 „Фазенда“
06.00 Новини
06.05 „Модна присъда“

ОВЕН
Служебното ви положение е благоприятно и ви носи дивиденди. Ценени сте, време е да помислите за повишение.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Срещнете се с тези, които ви подкрепят, и споделете желанията си за увеличаване на популярността ви.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Добре обмислете тайните си планове за бъдещето и изчакайте, преди да ги споделите с когото и да е.

22 май - 21 юни

РАК
Изглеждайте добре, напълно можете да разчитате на собствените си сили и на визията си. Покажете способностите си.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Обърнете повече внимание на увеличаването на средствата си, като разчитате на собствените си ресурси.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Кореспонденцията ви, както и книжовната дейност, ще доминират. Оправете си документите.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Дейни и амбициозни, най-добре е да си дадете малко отход и да се порадвате на домашния уют. Време за семейството.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Денят е подходящ за изпити, конкурси, интервюта. Можете да се насладите на романтична вечеря.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Направете така, че да ви забележат в работата. Потърсете съветите и одобрението на колегите си.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Намерете консенсус с партньорите си в живота и бизнеса и не изпускайте от очи явните си врагове.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
Днес денят не е много обещаващ, поне що се отнася до здравето и финансите. Нуждаете се от помощ и подкрепа.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Имате големи планове и храните надежди, че вече са забелязали постиженията ви. Можете да получите похвали.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR
1.95583

USD
1.55620

GBP
2.47198

CHF
1.62877

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“,

„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Шахмат

Фаворитите щурмуват титлите в Истанбул

Българките с шансове за престижно класиране на Олимпиадата

Олимпиадата събра за първи път от много време насам сестрите Полгар (от ляво на дясно): Юдит, София и Жужа

Световната шампионка Хоу Ифан получава наградата за шахматистка на годината от Жужа Полгар в компанията на един от най-добрите ювелири в Източна Европа - Игор Лобортас, собственика на бижутерийната къща, изготвила статуетката

Хоу Ифан с купата „Кауса“

Световната шампионка Хоу Ифан получи купата „Кауса“ за най-добра шахматистка на 2011 г. на церемония в един от най-изисканите истанбулски хотели. Трофеят, изработен от сребро, злато и инкрустиран с няколко диаманта, носи името на богинята на шахмата. Статуетката комбинира елементи от женско тяло и шахматна фигура, обединени от спортния дух на надпреварата. 18-годишната китаянка получи купата от председателя на женската комисия към ФИДЕ Жужа Полгар, най-голямата сестра от знаменитото трио.

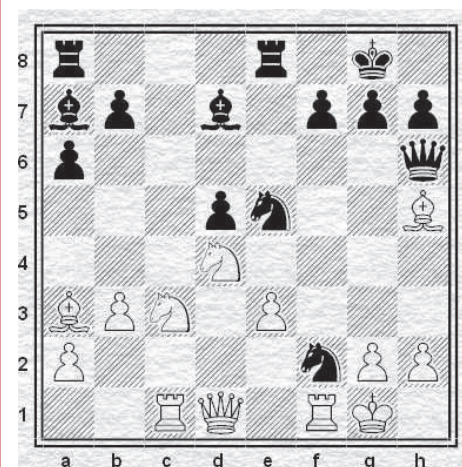
Александър Морозевич с шеста титла в Москва на блиц

Александър Морозевич е в добро здраве - и физическо, и шахматно. Това доказва самият руски гротмайстор, като спечели за шести път първенството на Москва по блиц. 32-годишният шахматист напусна по здравословни причини супертурнира в Бил преди месец и половина, а лекарите му препоръчаха да не участва и в олимпиадата. В шампионата на руската столица, който се проведе за 66-ти път, Морозевич бе неудържим - поведе от старта, а кръг преди края си беше осигурил титлата. Той финишира със 17 т. от 21 партии, а на две точки след него завърши Владимир Малахов. Трети остана Николай Чадаев с 14,5 т.

Двама водят в Слънчев бряг

След четвъртия кръг на мериал „Георгиев-Кесаровски“ в Слънчев бряг начело с пълен актив от точки са международните майстори Радослав Димитров и Владимир Дончев. На половин точка ги следва група от 10 състезатели, сред които има още петима българи. Турнирът, в който играят 146 шахматисти, изобилства с интересни партии като тази между известните ни международни майстори Огнян Тодоров и Сашо Николов, в която след 19-ия ход се стигна до следната позиция.

О. ТОДОРОВ - С. НИКОЛОВ

20. Tf2 De3 21. Kce2 Kd3 22. Of7+ Cfh8 23. Oe8 Kf2 24. Df1 Kd3+ 25. Ch1 Te8 0:1.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Четири кръга преди края на шахматната олимпиада в Истанбул мъжкият отбор на Русия води с крехката преднина от 1 мач точка пред Китай и Украйна. Още 9 отбора с по 11 точки проявяват претенции към челните позиции. С най-голям принос за лидерската позиция на „Сборная“ са играещият на втора дъска Александър Гришчук, натрупал 5,5 т. от изиграните 7 партии, и резервата Дмитрий Яковенко с 5 т. от 6. След 5 поредни ремита, които поставиха под съмнение лидерската му позиция в тима, Владимир Крамник записа изключително ценна точка срещу арменския №1 Левон Аронян в дербито между водачите в шестия кръг. На следващия ден екссветовният шампион записа ново равенство - с лидера на азерите Теймур Раджабов. Късно снощи завърши дербито на руснаците с Украйна, а китайците имаха за съперник Азербайджан.

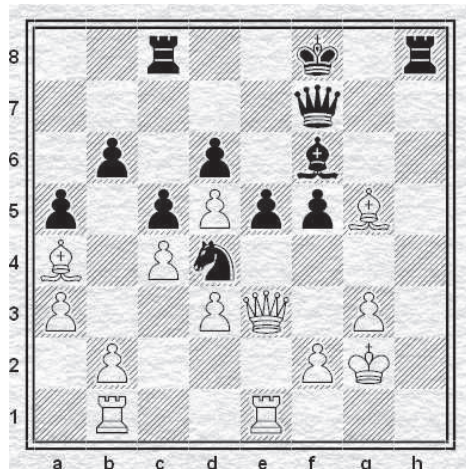
Българите са далеч от челото и с 8 мач точки (4 победи и 3 поражения) са 45-и във временното класиране. Най-стабилна игра от нашите показват лидерът Веселин Топалов и секундантът му Иван Чепаринов - и двамата с по 4 т. от 6 партии. Кирил Георгиев е с 3 от 5, Александър Делчев - с 3 от 6, а резервата Момчил Николов - с 2,5 от 5. Вчерашните българите имаха за съперник непретенциозния състав на Туркменистан.

На върха в женската секция са единствените 4 отбора, които се движат без загуба: Китай, Русия, Полша и Украйна. С 10 отборни точки (+4,-3,=1) България е в групата отбори, дележащи 11-о-22-ро място. Тон в отбора ни задава най-опитната националка Маргарита Войска със своите 5 т. от 6 партии.

Адриана Николова и Елица Раева са с по 4 от 6, а играещата на първа дъска Антоанета Стефанова - с 3,5 от 5. а Ивлав Виденова с 2,5 от 5. Вчерашните българки имаха благоприятен жребий, който ги срещна с Чешката република.

Сблъсъците между лидерите доведоха до много интересни партии, като развръзките в някои от тях бяха доста изненадващи.

ВАН ЮЕ (КИТАЙ) - АЛЕКСАНДЪР ГРИШЧУК (РУСИЯ)

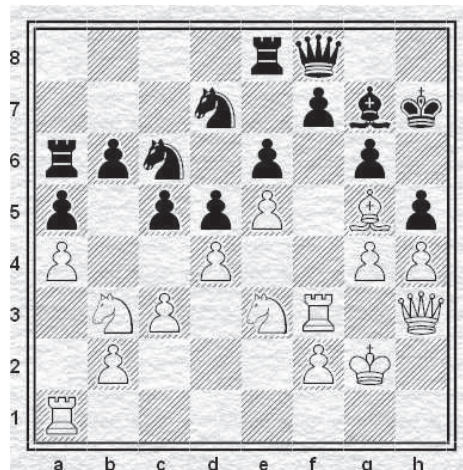

След грубата грешка на китаеца в по-трудна позиция - 24.Oa4? черните нанасят съкрушителен удар: 24...Og5 25.Dg5 Th2! 26.Cf1 Th1 27.Cg2 Th2 28.Cf1 Dh7. Белите се предават.

Сред най-ефектните победи в тур-

нира се нареди и тази на българския лидер Веселин Топалов над младия перуанец Хорхе Кори.

ТОПАЛОВ - КОРИ

27.EKde5 28.de5 Ke5 29.gh5 gh5 30.Tg1 f5 31.Cfh1 Ta7 32.Kc1 d4 33.cd4 cd4 34.Kg2 Kg4 35.Kf4 Df7 36.Kce2 e5 37.Kh5 e4 38.Tf4 e3 39.Tgg4 fg4 40.Tf7 Tf7 41.Dg4 ef2 42.Keg3 Te1 43.Cfh2 Oe5 44.Of4 d3 45.Oe5 Te5 46.Dc4 1:0.

Най-силната шахматистка за всички времена - Юдит Полгар, която по традиция играе в мъжкия отбор на Унгария, бе приятно изненадана от посещението на по-голямата си сестра София. Така знаменитото трио се събра в пълен състав, което се случва изключително рядко - най-голямата Жужа живее в САЩ, Юдит - в Унгария, а София - в Израел.

Магнус Карлсен учи американчета на шах

Докато сънародниците му се сражават на олимпиадата в Истанбул, норвежкият вундеркинд Магнус Карлсен уплътнява времето и финансите си с визита в Ню Йорк по покана на Chess NYC, организация, която се занимава с популяризирането на шахмата в най-големия американски град. Лидерът в световната ранглиста пристигна в САЩ заедно с мениджъра си Еспен Агдешайн, за да участва в летния шахматен лагер на организацията. Пет дни младият норвежец се изявяваше като треньор на деца, което в крайна сметка се оказа много забавно за него. Карлсен обявда с милиардера-филантроп Джордж Сорос в неговата лятна къща на Лонг Айленд. 82-годишният финансист се оказа отдавнашен почитател на древната игра. Той се запознал с нея още през 1944 г. по време на германската окупация на Унгария, където е роден.

Карлсен открива в себе си заложби на бъдещ треньор

Снимка БГНЕС

Националният вратар на Италия Джанлуиджи Буфон е прегърнал бащински халфа Емануеле Джакерини по време на тренировка в базата на "Скуадра адзура" в Коверчано, край Флоренция. Италианците кацат днес в София за първата световна квалификация срещу България в петък

Буфон: Стартираме нова авантюра

Вратарят и капитан на италианския национален отбор Джанлуиджи Буфон даде пресконференция преди старта на световните квалификации на базата на "Скуадра адзура" в Коверчано, край Флоренция. Четирикратните световни шампиони започват кампанията срещу България утре от 21.45 ч. на Националния стадион "Васил Левски" и двубоят ще бъде предаван по БНТ1. "В София започваме нова авантюра. В този мач може да опитаме нова схема на игра, но ние сме подготвени и е важно да започнем кампанията от квалификациите с победа", каза Буфон. Той изтъкна, че няма намерение да се отказва от националния отбор и планира да иг-

рае поне до световното първенство през 2014 г. в Бразилия.

"Не мисля за отказване. На 34 години съм и мисля, че изглеждам много добре. Освен това съм в отлично физическо състояние и пълен с ентузиазъм. Най-важното е, че имам хъс за победи, а когато едно от тези неща си отидат, аз сам ще си тръгна", каза Буфон. Желанието му да продължи вероятно ще го направи рекордьор по мачове за "Скуадра адзура". Сега Буфон има 112 срещи, а рекордьор е Фабио Канаваро със 136 изяви с националия екип.

Освен България и Италия в група 2 са и съставите на Чехия, Дания, Армения и Малта.

България вече е 89-а в света

Българският национален отбор по футбол се изкачи с 5 места в световната ранглиста на ФИФА за месец август. Тогава отборът на Любослав Пенев победи Кипър с 1:0 и с 388 т. вече заема 89-о място, като изпревари Малави, Гватемала и Оман и използва сгромолясането на Латвия и Финландия с по 24 позиции. Световният и европейски шампион Испания остава на върха с 1617 т. пред Германия 1437 и Англия 1274. Португалия изпревари Уругвай и заема 4-о място с 1232 т. срещу 1217. Първият ни съперник в квалификационна група 2 за световното първенство в Бразилия 2014 - Италия е 6-и с 1174, пред Аржентина 1121, Холандия 1044, Хърватия 1020 и другият фаворит в групата ни Дания 1006. 5-кратният световен шампион Бразилия е едва 12-и с 996 т. след Гърция 1001.

Другите ни съперници в квалификациите: Чехия - 19-а с 869 т., Армения - 53-а с 575 и Малта - 139-а с 206.

ЦСКА пред фалит!

„Възраждане“ отказва сделката с „Титан“, клубът заплашен да остане без лиценз

„Ситуацията в ЦСКА е трагична. Клубът, позовавайки се на документите, които имаме, е пред фалит“, заяви пред Агенция БЛИЦ изпълнителният директор на ЦСКА „Възраждане“ Красимир Георгиев. Инициативният комитет за спасението на ЦСКА даде извънредна пресконференция в неговия хотел "Централ форум" (бивш хотел "Славия").

"Разполагаме с документи, които показват, че положението е повече от трагично. От "Титан" поискаха 20 млн. лева, за да продадат акциите. Не може обаче да си представите колко много са задълженията. Общата сума е 80 милиона лева. Няма грешка в цифрите.

По-рано вчера ЦСКА „Възраждане“ се отказа от сделката с "Титан".

"След проведените едномесечни преговори със собствениците на ПФК „ЦСКА“ ЕАД и след обстойното разглеждане на последната оферта на "Титан" АД, обявяваме прекратяване и отказ от сделката. Основанията за нашата позиция са следните правни и икономически обстоятелства:

1. При старта на разговорите за по-

купко-продажба на клуба и провеждането на инвестиционния процес в ПФК „ЦСКА“ ЕАД, бяха обявени общи задължения в размер до 5 милиона лева.

2. При извършения преглед на финансовото и правно състояние на клуба от нашите експерти бяха установени, дори и без вътрешните вземания на "Титан" АД, суми, които надминават първоначално заявените в пъти.

3. ЦСКА „Възраждане“ АД ясно декларира и заяви, че ще осигури средства за текущата издръжка на клуба, а не за покриване на стари задължения. Въпреки това бяхме склонни да отделим средства и да активираме капитали за покриване на част от старите задължения с единствената идея, че така финансовите проблеми на ПФК „ЦСКА“ ЕАД ще бъдат решени.

4. Последната оферта, която получихме, не кореспондира с финансовото състояние на клуба и икономическата логика.

Пожелаваме успех на футболен клуб ЦСКА и на "Титан" АД в осигуряването на издръжката и управлението

на най-титлувания български клуб. Оставаме в готовност, при необходимост, да оказваме финансова и всякаква друга помощ на детско-юношеската школа на ЦСКА.

Босът на футболния съюз Борислав Михайлов заяви, че има реална опасност лицензът на ЦСКА да бъде отнет. „На всички е известно, че ЦСКА се намира под мониторинг от страна на УЕФА. През септември представители на европейската централа ще дойдат в София за одит на ЦСКА. При положение че бъдат установени неизправности, спасение няма. Лицензът ще бъде отнет веднага. За какъв срок - не мога точно да кажа, но има вероятност това да е за 1, 2 или 3 години“, заяви босът на българския футбол на пресконференция след дискусията по „Стратегия за развитие на българския футбол 2012-2016“. Той обаче изрази надежда клубът да се спаси. „Надявам се всичко с ЦСКА да е наред. Да, те имат много проблеми, но дано да ги оправят. Нещата зависят от тях и от УЕФА“, добави шефът на БФС.

СТОЙЧО ОТРЕЧЕ ЗА КОМИСИОНИТЕ

Старши треньорът на ЦСКА Стойчо Младенов публикува обръщение към червените фенове в официалния си сайт. Повод за написаното станаха нови гневни обвинения срещу Екзекутора на Ливърпул, че е имал сметки в португалска банка, взимал е комисиони по трансфери и т.н.

„До обществеността Уважаеми дами и господа,

През целия си съзнателен живот градиш много търпение, труд и

на базата на последователни успехи у нас и в чужбина, име на доказан професионалист. Ето защо няма да позволя то да бъде цапано и използвано с други цели освен за една-единствена, а именно - любимият ми отбор да бъде №1 в първенството ни, както и пример за подражание. Поради тези мои съображения съм решил да защитавам репутацията си и тази на ЦСКА докрай. В неделя, 2.09.2012 година, гражданските ми права бяха грубо погасени чрез репортаж в

предаване в една от водещите национални телевизии. В дългогодишната ми кариера съм имал отлични отношения с медиите и знам, че етиката изисква да бъде дадена думата и на двете страни. Тъй като до този момент никой от въпросната телевизия не ме потърси за право на отговор по куп безпочвени обвинения, съм длъжен да реагирам на провокацията. Целенасочената и същата с бели конци атака срещу мен няма да успее и този път. Защо? Защото

всичко изговорено е лъжа с една-единствена цел - да очернят името ми. Причината за провала на зложелателите ми и фалшивия им компромат е съвсем проста - нито едно от твърденията на някакъв глас от телефонната слушалка не е истина!

Веднъж вече уверих обществеността, че комисиони в джоба на Стойчо Димитров Младенов никога не са влизали. Това не се е променило и до днес, а няма и да се промени нито утре, нито когато и да

било в живота ми занаят пред. Все пак милионите привърженици на ЦСКА, пред които винаги ще свалям шапка, трябва да знаят истината. Сметка в посочената от телефонния глас португалска банка „Espirito Santo“, нямам! Това лесно може да се докаже. По тези и по всички останали обвинения мога да кажа цялата истина. Тя обаче към този момент е предмет на вътрешно-клубна конфиденциална информация, заяви 55-годишният специалист от село Пловски.

www.duma.bg

злегайте

ФУТБОЛ
ПО БНТ 1
УТРЕ
21.45 България - Италия
ПО ЕВРОСПОРТ
В СЪБОТА

СП за девойки
до 20 г.
9.30 Финал за 3-о място
Нигерия - Япония
13.15 Финал
САЩ - Германия
11.30 и 15.30
Квалификации
за СП 2014

кратки

Босът на Ботев Врхвърли оставка

Председателят на Управителния съвет на ПФК Ботев Враца Пепо Тире изненадващо се оттегля от ръководството на клуба. Италианецът разпространи официално съобщение, с което уведомява спорната общественост и феновете на тима, че напуска поста си. Тире сдава властта в Ботев по-малко от два месеца, след като поема управлението на клуба от Враца. Той изгони цялото предишно ръководство на тима и докара няколко италианци като свободни агенти и привлече под наем от Палермо 21-годишния и струващ 2,9 млн. евро уругваец Игнатио Лорес Валера, което го направи най-скъпия футболист в "А" група. Въпреки това Ботев е на дъното с 0 т. след IV кръг.

Избягал от Локо Пг се пробва в Левски

Разтрогналият миналата седмица с Локомотив Пловдив Илиан Йорданов тренира вече на "Герена" с Левски. Нападателят поиска да напусне тима от "Лаута", защото не бил оценен добре от Емил Велев, който не го пускаше често да е титуляр за "черно-белите". Илиан тренира при "сините" с благословието на адаша си и старши треньор на Левски Илиан Илиев, който го изпробва снощи в контролата с Монтана. Йорданов бе привлечен на "Лаута" от тима на Любимец, където показва добри игри като ляво крило. Илиан е юноша на Ботев Пг.

Божо Митрев започна в Славия

Бившият вратар на Левски Божидар Митрев, който в момента е без клуб, започна тренировки със Славия. Стражът изкара 8 години в юношеските отбори на "сините" и още 7 в мъжкия отбор, но така и не се наложи и изигра едва 31 мача. Той поиска договорът му да не бъде продължен с надеждата да си намери отбор в чужбина като свободен агент, но не успя. Титуляр в момента на "Овча купел" е бившият му съотборник Георги Петков, а треньор на вратарите е Валентин Захариев, с когото Митрев е в отлични отношения от годините в Левски. Лимитираната серия от 50 номерирани комплекта с юбилейни значки на Славия се изчерпа за един ден.

Изпълнителният директор на КТБ Георги Христов връчи шампионски чекове на единствените ни двама медалисти на Олимпиадата в Лондон. "Сребърната" Станка Златева бе наградена с 50 000 лв., а "бронзовият" Тервел Пулев - с 30 000

Енева донесе втори медал от Параолимпиадата

Варненката остана втора в мятането на диск

Варненката Стела Енева спечели втори медал за България от Параолимпийските игри в Лондон. 37-годишната състезателка завърши на второ място в дисциплината мятане на диск (категория F57/58) с най-добър личен резултат за сезона 36,56 м и получи 926 т. Шампионка стана алжирката Насима Саифи, която постави параолимпийски рекорд от 40,34 м (1004 т.). Тя е и световна шампионка в дисциплината. Трета остана ирландката Орла Бари с 921 точки и 28,12 м - 921 т. Другата българка, Иванка Колева, също влезе на големия финал,

но остана последна, осма, с 23,15 м и 720 т.

Първия медал за България от Игрите донесе Радослав Златанов на 1 септември. Той спечели бронз в скока на дължина (F13). 24-годишният Златанов преодоля 6,81 м в петия си опит и с личен рекорд се нареди на почетната стълбичка до двама кубинци - Луис Фелипе Гутиерес със 7,54 м, нов параолимпийски рекорд и Анхел Хименес със 7,14 м.

"Господ ме възнагради, искам да благодаря на всички, които ми помагат, на Община Варна и на другите спонсори. Надявам се, че на полето ще

се представя достойно", заяви Стела Енева, която е спортист с увреждания №1 на България за 2010 г.

При мъжете на диск в категория F54/55/56 41-годишният Мустафа Юсеинов завърши осми с 32,56 м и 849 т. Той обаче остана далеч от световния си рекорд в категория F55 от 39,42 м от 28 януари 2011 г. на световното първенство в Крайстчърч. 21-годишният Ружди Ружди пък се нареди на 11-о място с 30,47 м и 786 т. Титлата спечели Леонардо Диас (Куба) със световен рекорд от 44,63 м за категория F56 и 1019 т.

Стела Енева

злегайте

XIV ПАРАОЛИМПИАДА
ПО БНТ1
гнес 23.05
утре 23.55
събота 23.05
ПО БНТ2
неделя

21.30 Церемония по закриването
ПО БНТ

БАСКЕТБОЛ
събота
17.55 България - Люксембург,
квалификация за Евро 2012

ФОРМУЛА 1
ПО ФИЛМ+
ГП на Италия
утре 10.55 и 14.55 I и II свободни тренировки
събота 10.55 III тренировка
14.55 квалификация
неделя 15.00 Старт

БОКС
утре
23.30 Бърнард Хопкинс (САЩ) - Чаг Доусън (САЩ) за титлата на WBC

ПО ЕВРОСПОРТ

ТЕНИС
US Open
гнес 8.00, 10.30, 18.45
утре 10.30, 18.45,
21.00 полуфинали жени
събота 18.45 полуфинали мъже
неделя 11.15 Финал (жени, 20.45 повторение)
23.00 финал (мъже)

КОЛОЕЗДЕНЕ
Вуелта
гнес 16.00 Сантангер - Фуенте (XVII етап)
17.00 Азияр де Кампо - Вальдолиг (XVIII етап)
утре 17.00 Пеняфиел - Ла Ласстрия (XIX етап)
събота 16.15 Сеговия - Бола дел Мундо (XX етап)
неделя 17.00 Серсегия - Магруг (XXI последен етап)

СУПЕРБАЙК
неделя 13.00, 18.45
Гран при на Германия

кратки

Ивет е втора на 100 метра в Роверето

Европейската шампионка Ивет Лалова се класира на второ място в спринта на 100 м на турнира по лека атлетика от категория "Премиум" в италианския град Роверето. Лалова финишира за 11,27 сек. и беше изпреварена само от украинката Мария Ремен с 11,20 сек. Трета на почетната стълбичка се изкачи Александра Андерсън (САЩ) с 11,29 сек. В неделя българката ще участва в нагпреварата от сериите "Чалъндж" в друг италиански град Риети.

Искаме съдомакинство на световно по волейбол

България ще кандидатства за домакинство на Световното първенство по волейбол за мъже и жени през 2018 г., обяви президентът на федерацията Данчо Лазаров. Той потвърди, че са водени разговори с бъдещия президент на Международната федерация по волейбол (FIVB) Ари Граса. "Ари Граса ни даде куража да се кандидатираме за домакин на световно първенство за мъже и жени. Дотогава ще имаме зали, готови да приемем шампионата на планетата. Това са съоръженията в Бургас, Пловдив и Русе. Зависи и кой ще ни бъде партньорът, защото България няма да може да организира сама такъв форум", заяви Данчо Лазаров.

На състоялата се работна среща на ръководството на Националната волейболна лига бяха коментирани предложения и промени по дисциплинарния правилник. Решено бе да се увеличи трансферният прозорец, като клубовете ще имат право да картокират нови играчи до деня, предхождащ IV кръг на

първенството - 1 ноември за Суперлигата и 9 ноември за Висшата лига. До трима чужденци могат да бъдат картокирани за сезон, като и тримата имат право да бъдат на игрището едновременно.

"Тези решения ги взехме, защото има играчи, които до последно чакат трансфери в чужбина, но много често тези трансфери се провалят в последния момент. В същото време трансферният прозорец у нас обикновено е затворен и тези състезатели трябва да чакат до Нова година, за да могат да продължат кариерите си", коментира президентът на НВЛ Красимир Илиев. Досегашният вицепрезидент на Лигата Людмил Найденов пък подаде оставка. Това налага на следващото заседание на управителния съвет на БФВолейбол да бъде гласуван състав на ръководството на НВЛ, тъй като Николай Желязков е треньор в Италия.

Супер лигата започва сезона на 12 октомври, а Висшата - седмица по-късно. Жребият за двете състезания ще бъде теглен на 12 септември.

НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ РУСОФИЛИ
ОБЩИНА КАЗАНЛЪК
КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ БЪЛГАРИЯ - РУСИЯ
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

9

ПОКАНА

НАЦИОНАЛЕН СЪБОР НА ПРИЯТЕЛИТЕ НА РУСИЯ

8 септември 2012 г.
язовир КОПРИНКА
край КАЗАНЛЪК

Заедно с Русия и през 21 век

www.rusofili.eu

БОГАТА ЛИТЕРАТУРНО МУЗИКАЛНА ПРОГРАМА